

12. ข้อมูลทางการเงินที่สำคัญ

สรุปรายงานการสอบบัญชี

ผู้สอบบัญชีที่ได้รับอนุมัติจากที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2561 คือ นายศุภชัย ปัญญาวัฒน์ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 3930 หรือนางสาวกรองแก้ว ลิ้มปัทมดิกุล ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5874 หรือ นายณัฐวุฒิ สันติเพชร ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ทะเบียนเลขที่ 5730 แห่งบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด เลขที่ 193/136-137 ชั้น 33 อาคารเลครัชดา ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ กรุงเทพมหานคร 10110 โทรศัพท์ (66) 0 2264 0777 และ (66) 0 2661 9190 โทรสาร (66) 0 2264 0789-90 และ (66) 0 2661 9192

รายงานการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในปี 2559 ปี 2560 และปี 2561 ได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงิน เนื่องจากถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ ในปี 2561 ถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์สำหรับเหตุการณ์ดังนี้

- บริษัทผู้ให้สัมปทานแห่งหนึ่งได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทาน ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 ซึ่งเป็นวันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน เนื่องจากยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อยดังกล่าว บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ และเมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยเชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนถูกต้องและครบถ้วน จึงยังไม่ได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นไว้ในงบการเงิน ผลของคำวินิจฉัยอัตราส่วนแบ่งรายได้ดังกล่าวอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของรายการดังกล่าวได้
- เมื่อวันที่ 7 สิงหาคม 2546 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัท อย่างไรก็ตามเจ้าหนี้บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้านในบางประเด็นต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 14 กันยายน 2549 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัท เนื่องจากบริษัทได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฟื้นฟูกิจการครบถ้วน ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งศาลฎีกาได้มีคำพิพากษากลับคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง โดยพิพากษาไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งมีผลทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ ซึ่งบริษัทได้ประเมินว่า บริษัทอาจมีภาระหนี้สินเพิ่มเติมอีกจำนวนรวมไม่เกิน 1,343 ล้านบาท ทั้งนี้ไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต บริษัทได้เปิดเผยถึงเหตุการณ์นี้ในหมายเหตุประกอบงบการเงิน และเห็นว่าสอดคล้องกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องแล้วในเดือนสิงหาคม 2557 สถาบันการเงินห้าแห่งได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง

เรียกร้องให้บริษัทชำระเงินจำนวนประมาณ 1,856 ล้านบาท อย่างไรก็ตามมีเจ้าหนี้สองรายที่เป็นเจ้าหนี้ผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย ซึ่งที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่ายังมีความไม่แน่นอนว่าจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้อง บริษัทจึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะสถาบันการเงินสามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัท จำนวน 326 ล้านบาท โดยใช้มูลหนี้ที่สถาบันการเงินทั้งสามแห่งยื่นคำร้องเป็นพื้นฐาน หักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย ในระหว่างปี 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทกับเจ้าหนี้จำนวนสี่ราย ให้บริษัทชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินรวม 1,095 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งบริษัทเห็นว่าสำหรับเจ้าหนี้สามรายที่เป็นเจ้าหนี้รายเดิมควรบันทึกประมาณการหนี้สินในส่วนของดอกเบี้ยเพิ่มเติม โดยบริษัทได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมเป็นจำนวนรวม 170 ล้านบาท และสำหรับเจ้าหนี้สองรายที่เป็นเจ้าหนี้รับโอนสิทธิ บริษัทพิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยเป็นจำนวนรวม 430 ล้านบาท เป็นผลให้ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกามีจำนวนเงินรวม 926 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม บริษัทได้ยื่นอุทธรณ์สำหรับคดีเจ้าหนี้สองรายต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์แล้วและอีกสองรายอยู่ระหว่างการจัดเตรียมยื่นอุทธรณ์ ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน บริษัทจึงเห็นว่าจำนวนสำรองที่บันทึกในบัญชีเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งผู้สอบบัญชีไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดที่ต้องบันทึกเพิ่มเติมจากการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้

นอกจากนี้ผู้สอบบัญชีได้ให้ข้อสังเกตต่อเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและหน่วยงานราชการสองแห่ง ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าปรับจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญา ในระหว่างปี 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีให้บริษัทย่อยชำระค่าปรับพร้อมดอกเบี้ย ซึ่งบริษัทย่อยได้สำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอต่อจำนวนค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางแล้ว อย่างไรก็ตาม บริษัทย่อยและหน่วยงานราชการทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุดและบริษัทย่อยได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญ
2. การชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง จำนวน 877 ล้านบาท ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยเห็นว่าได้ทำถูกต้องแล้ว รวมถึงคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ
3. บริษัทย่อยแห่งหนึ่งได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่ง ปัจจุบันบริษัทย่อยดังกล่าวไม่สามารถส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาได้ตามกำหนดระยะเวลา ซึ่งบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาต่อบริษัทย่อยดังกล่าวได้ อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของบริษัทย่อยดังกล่าว อยู่ระหว่างการขอแก้ไขสัญญาเพื่อลดเงื่อนไข ซึ่งผู้บริหารของบริษัทย่อยดังกล่าว เชื่อว่าจะสามารถเจรจาแก้ไขสัญญาลดเงื่อนไข และสามารถปิดโครงการได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

12.1 ตารางสรุปงบการเงินรวม

ตารางสรุปงบดุล งบกำไรขาดทุน และงบกระแสเงินสด 3 ปีที่ผ่านมา สิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม ดังนี้

รายการ	งบการเงินรวม					
	2561		2560		2559	
	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%	ล้านบาท	%
งบดุล						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	899	1.70	3,038	6.01	2,482	5.22
ลูกหนี้การค้าสุทธิ	3,180	6.01	3,174	6.28	3,019	6.35
สินทรัพย์หมุนเวียน	5,832	11.03	7,674	15.18	7,208	15.16
เงินลงทุน	4,018	7.60	6,234	12.33	6,850	14.41
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์สุทธิ	37,987	71.82	31,633	62.58	28,491	59.94
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	196	0.37	196	0.39	177	0.37
สินทรัพย์รวม	52,890	100.00	50,549	100.00	47,531	100.00
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	968	1.83	3,915	7.74	2,229	4.69
เจ้าหนี้การค้า	3,435	6.49	4,064	8.04	3,198	6.73
หนี้สินหมุนเวียน	14,389	27.21	15,993	31.64	10,874	22.88
หนี้สินระยะยาวและสำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	17,853	33.75	18,220	36.04	23,478	49.39
หนี้สินรวม	34,514	65.26	35,920	71.06	36,264	76.29
ทุนจดทะเบียนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	3,992	7.55	3,335	6.60	2,968	6.25
กำไรสะสมที่จัดสรรแล้ว	1,101	2.08	1,021	2.02	1,012	2.13
กำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรร	4,223	7.98	3,239	6.41	4,418	9.30
ส่วนของผู้ถือหุ้น	18,376	34.74	14,629	28.94	11,267	23.71
งบกำไรขาดทุน						
รายได้จากการขายและการบริการ	17,995	100.00	17,432	100.00	15,619	100.00
รายได้อื่น	4,148	23.05	856	4.91	2,532	16.21
รายได้รวม	22,144	123.05	18,288	104.91	18,151	116.21
ต้นทุนขายและบริการ	11,267	62.61	11,031	63.28	9,711	62.17
ค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการ และการบริหาร	4,752	26.41	4,187	24.02	3,914	25.06
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการ กลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	613	3.41	12	0.07	12	0.08
ค่าเสียหายจากการไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขการ ดำเนินการก่อนรับใบอนุญาตให้ใช้คลื่นความถี่	-	-	-	-	841	5.38
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	231	1.28	225	1.29	338	2.16
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน	744	4.13	692	3.97	395	2.53
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	4,913	27.30	2,693	15.45	3,002	19.22
งบกระแสเงินสด						
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)กิจกรรมดำเนินงาน	4,001		3,417		(2,467)	
เงินสดสุทธิได้มาจากกิจกรรมลงทุน	1,900		(2,503)		2,832	
เงินสดสุทธิ(ใช้ไปใน)กิจกรรมจัดหาเงิน	(8,040)		(358)		(5,763)	
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง)สุทธิ	(2,139)		556		(5,398)	

12.2 อัตราส่วนทางการเงิน

อัตราส่วนทางการเงินที่สำคัญที่สะท้อนถึงฐานะการเงิน และผลการดำเนินงานในธุรกิจหลักของบริษัทและบริษัทย่อย

รายการ		งบการเงินรวม		
		2561	2560	2559
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง	(เท่า)	0.41	0.48	0.66
อัตราส่วนสภาพคล่องหมุนเร็ว	(เท่า)	0.29	0.39	0.54
อัตราส่วนสภาพคล่องกระแสเงินสด	(เท่า)	0.26	0.25	(0.17)
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า	(เท่า)	5.66	5.63	5.12
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย	(วัน)	64	64	70
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ	(เท่า)	-	-	-
ระยะเวลาขายสินค้าเฉลี่ย	(วัน)	-	-	-
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้	(เท่า)	3.00	3.10	2.79
ระยะเวลาชำระหนี้	(วัน)	120	118	129
Cash Cycle	(วัน)	(56)	(55)	(58)
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น	%	37.39	36.72	37.83
อัตรากำไรจากการดำเนินงาน	%	13.00	13.72	17.69
อัตรากำไรอื่น	%	18.73	4.68	13.95
อัตราส่วนเงินสดต่อการหากำไร	%	171.05	142.90	(89.25)
อัตรากำไรสุทธิต่อรายได้รวม	%	22.19	14.73	16.54
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น	%	29.77	20.80	21.23
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์	%	9.50	5.49	6.11
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ถาวร	%	26.90	21.22	23.40
อัตรากារหมุนของสินทรัพย์	(เท่า)	0.43	0.37	0.37
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้น	(เท่า)	1.88	2.46	3.22
อัตราส่วนความสามารถชำระดอกเบี้ย	(เท่า)	6.06	5.68	(4.09)
อัตราส่วนความสามารถชำระภาระผูกพัน (Cash Basis)	(เท่า)	0.17	0.34	(0.23)
% Growth Ratio				
สินทรัพย์รวม	%	4.63	6.35	(6.43)
หนี้สินรวม	%	(3.91)	(0.95)	7.34
รายได้จากการขายและบริการ	%	3.23	11.61	11.70
ค่าใช้จ่ายดำเนินงาน	%	13.51	6.65	17.29
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	%	82.39	(10.27)	(80.89)

การวิเคราะห์และคำอธิบาย ของฝ่ายจัดการ (MD&A)

13. การวิเคราะห์และคำอธิบายของฝ่ายจัดการ (MD&A)

ภาพรวม

ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ตลาดการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีการเติบโตเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ทั้งจากนโยบายภาครัฐที่ส่งเสริมให้มีการเข้าถึงการใช้งานอินเทอร์เน็ตที่มากขึ้น และจากพฤติกรรมผู้บริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปในหลายๆ ด้าน ทำให้ผู้ประกอบการรายใหม่เข้ามาแข่งขันในตลาดบริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างจริงจังมากขึ้น อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการรายอื่นยังคงมีข้อจำกัดในการให้บริการซึ่งยังไม่ครอบคลุมทั่วประเทศ โดยสามารถให้บริการได้เฉพาะบางพื้นที่ในแต่ละจังหวัด ทำให้บริษัทยังคงมีความได้เปรียบในด้านความครอบคลุมของพื้นที่ให้บริการที่มากกว่า บริษัทยังคงเน้นลงทุนขยายโครงข่าย Fiber Optic ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงอย่างต่อเนื่อง และเนื่องจากเทคโนโลยี FTTx สามารถรองรับการให้บริการอินเทอร์เน็ตในระดับความเร็วสูงได้ ทำให้บริษัทสามารถเพิ่มความเร็วในการให้บริการกับลูกค้าได้มากขึ้นกว่าเดิม รวมทั้งสามารถนำเสนอแพคเกจที่หลากหลายเพื่อให้ลูกค้าเลือกใช้งานได้ตรงกับความต้องการได้มากขึ้น ณ สิ้นปี 2561 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 2.94 ล้านราย โดยจำนวนลูกค้าเพิ่มขึ้นสุทธิ (Net Additional Subscriber) ในปี 2561 อยู่ที่ประมาณ 216,000 ราย เนื่องจากบริษัทได้มีการปรับแพคเกจการใช้งานให้กับลูกค้าจากเดิมที่ใช้บริการเทคโนโลยี xDSL มาเป็น FTTx การดำเนินการดังกล่าวจะช่วยรักษาสถานะลูกค้าเดิมของบริษัทรวมทั้งลดอัตราการยกเลิก (Churn) ของลูกค้า ทำให้สัดส่วนลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx มีจำนวนเพิ่มขึ้น ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2561 ลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx มีจำนวนประมาณ 1.03 ล้านราย คิดเป็นร้อยละ 35 ของจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB

การเพิ่มขึ้นของจำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของบริษัททำให้รายได้รวมจากการดำเนินงานในปี 2561 มีการเติบโตเพิ่มขึ้นประมาณร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปี 2560 แต่เนื่องจากในระหว่างปีบริษัทมีการลงทุนขยายโครงข่ายในการบริการจำนวนมาก ทำให้ต้นทุนค่าเสื่อมราคาของอุปกรณ์ดังกล่าวมีจำนวนเพิ่มขึ้น รวมทั้งการรับรู้ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนใน JASIF ที่ลดลงเนื่องจากบริษัทมีการลดสัดส่วนการถือเงินลงทุนในระหว่างปี (ในเดือนพฤษภาคม 2561 บริษัทได้ลดสัดส่วนการถือเงินลงทุนใน JASIF และรับรู้กำไรจากการขายเงินลงทุนดังกล่าว) ส่งผลให้กำไรจากการดำเนินงานของบริษัทในปี 2561 ลดลงเล็กน้อยเมื่อเทียบกับปี 2560 กำไรก่อนดอกเบี้ยจ่าย ภาษีเงินได้ และค่าเสื่อมราคาเมื่อเทียบกับรายได้ (EBITDA Margin) ในปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 43 เพิ่มขึ้นจากร้อยละ 40 ในปี 2560 บริษัทมีการพัฒนาต่อยอดการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงจากฐานลูกค้าที่มีอยู่ ซึ่งเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้แก่ธุรกิจของกลุ่มบริษัทในอนาคต ส่งผลต่อความสามารถในการเติบโตของรายได้และโอกาสในการทำกำไรที่เพิ่มขึ้น

ในส่วนของการขายทรัพย์สินสิ้นเปลืองแล้วนำแสงเพิ่มเติมให้กับ JASIF ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นได้มีมติอนุมัติให้ดำเนินการนั้น เนื่องจากบริษัทและ JASIF ยังอยู่ระหว่างการเจรจาในเงื่อนไขต่างๆ โดยราคาที่จะตกลงซื้อขายทรัพย์สินสิ้นเปลืองแล้วนำแสงสุดท้ายนั้น จะขึ้นอยู่กับทั้งสองฝ่ายจะได้ตกลงร่วมกัน ทั้งนี้หากสามารถดำเนินการแล้วเสร็จได้ในปี 2562 ก็จะช่วยเพิ่มสภาพคล่องให้กับบริษัท และทำให้บริษัทมีเงินทุนเพิ่มเติมสำหรับขยายโครงข่ายในการให้บริการให้ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น

ผลการดำเนินงาน

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 2,339 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีกำไรจากการดำเนินงานจำนวน 2,392 ล้านบาท ลดลงจำนวน 52 ล้านบาท หรือคิดเป็นลดลงร้อยละ 2 เมื่อรวมกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนของบริษัทย่อยจำนวน 48 ล้านบาท กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม (JASIF) จำนวน 3,650 ล้านบาท ปรับปรุงสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของกองทุน จากการเปลี่ยนแปลงอัตราคิดลด ในส่วนของการเพิ่มอัตราค่าเช่า จำนวน 31 ล้านบาท และหักสำรองประมาณการหนี้สินตามแผนฟื้นฟูกิจการ 613 ล้านบาท เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี อย่างไรก็ตามบริษัทเห็นแตกต่างกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งบริษัทจะใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาต่อไป สำหรับหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญของบริษัทย่อยจำนวน 231 ล้านบาท และผลกระทบภาษีเงินได้ (Deferred Tax) จำนวน 311 ล้านบาทแล้ว เป็นผลให้บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิประจำปี 2561 จำนวน 4,913 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 82 เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่มีกำไรสุทธิจำนวน 2,693 ล้านบาท

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2561	2560	อัตราเปลี่ยนแปลง
กำไรจากการดำเนินงาน	2,339	2,392	(2)
กำไร (ขาดทุน) จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	48	555	(91)
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	3,650	-	100
ปรับปรุงสำรองประกันรายได้ค่าเช่า OFC ของกองทุน ในส่วนของการเพิ่มอัตราค่าเช่า	31	297	(90)
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	(613)	(12)	5,008
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	(231)	(225)	3
ผลกระทบภาษีเงินได้	(311)	(313)	(1)
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	4,913	2,693	82
กำไร(ขาดทุน)สุทธิต่อหุ้น (บาท)	0.63	0.42	50

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจ

ผลการดำเนินงานแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจในปี 2561 และ 2560 เป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัทในเครือ	รายได้รวม		
	2561	2560	อัตราเปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง			
1. บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	514	815	(37)
2. บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	16,859	16,307	3
รวม	17,373	17,122	1
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	20	23	(13)
2. บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด	661	646	2
3. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	208	230	(10)
4. บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	4	9	(56)
5. บริษัท เอเชียส รีเอนเนล เซอร์วิสเซส จำกัด	44	59	(25)
รวม	937	967	(3)

หน่วย : ล้านบาท

ชื่อบริษัทในเครือ	รายได้รวม		
	2561	2560	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม			
1. บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	19	17	12
2. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	20	31	(35)
รวม	39	48	(19)
ธุรกิจอื่นๆ			
1. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)	3,649	2	182,350
2. บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	146	146	-
3. บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	-	3	(100)
4. อื่นๆ ¹⁾	-	-	-
รวม	3,795	151	2,413
รวมทั้งสิ้น	22,144	18,288	21

หมายเหตุ :

¹⁾ ประกอบด้วย JIOC, MCS, ทรีซีบี, ACT, JASMBB

รายได้

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้รวม 22,144 ล้านบาท (รวมกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF จำนวน 3,650 ล้านบาท) เมื่อเทียบกับรายได้รวมในปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 18,288 ล้านบาท เพิ่มขึ้นคิดเป็นร้อยละ 21 โดยรายละเอียดของรายได้รวมเป็นดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

รายการ	2561	2560	อัตรา เปลี่ยนแปลง
รายได้จากการขายและการบริการ	17,995	17,432	3
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	3,650	-	100
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน	48	555	(91)
รายได้จากดอกเบี้ยรับ	27	19	43
รายได้อื่นๆ	424	282	50
รวมทั้งสิ้น	22,144	18,288	21

รายได้จากการขายและการบริการ

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้จากการขายและการบริการ จำนวน 17,995 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 17,432 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 3 โครงสร้างรายได้จากการขายและการบริการในปี 2561 ส่วนใหญ่จะมาจากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงโดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 94 ของรายได้จากการขายและการบริการรวม รายได้จากการขายและการบริการแยกตามประเภทของกลุ่มธุรกิจเป็นดังนี้

กลุ่มธุรกิจ	2561	2560	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง	16,916	16,310	4
ธุรกิจให้บริการโครงข่ายคมนาคม	899	948	(5)
ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม	35	29	21
ธุรกิจอื่นๆ	145	145	-
รวมทั้งสิ้น	17,995	17,432	3

รายได้จากธุรกิจให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงในปี 2561 อยู่ที่ 16,916 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งรายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 16,310 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4 เนื่องจากจำนวนลูกค้าที่ใช้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีจำนวนเพิ่มขึ้น โดยในปีที่ผ่านมา TTTBB ได้เน้นการลงทุนขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสงด้วยเทคโนโลยี FTTx ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการให้มากขึ้นรวมทั้งมีการพัฒนาโครงข่ายอย่างต่อเนื่อง ทำให้บริษัทสามารถเสนอแพคเกจตามความต้องการของลูกค้าได้มากขึ้น ในระหว่างปีบริษัทได้เสนอปรับแพคเกจให้กับลูกค้าที่ใช้บริการเทคโนโลยี xDSL เดิมมาเป็น FTTx เพื่อลดอัตราการยกเลิก (Churn) ในปี 2561 จำนวนผู้ใช้บริการอินเทอร์เน็ตของ TTTBB มีจำนวนเพิ่มขึ้นสุทธิ (Net Additional Subscriber) จำนวนประมาณ 216,000 ราย โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของลูกค้า FTTx ในปี 2561 ลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx เพิ่มขึ้นสุทธิมีจำนวนประมาณ 709,000 ราย เมื่อเทียบกับปี 2560 ที่เพิ่มขึ้นสุทธิประมาณ 201,000 ราย ทั้งนี้ ณ สิ้นปี 2561 จำนวนลูกค้าที่ใช้บริการ 3BB มีจำนวนประมาณ 2.94 ล้านราย ในจำนวนนี้เป็นลูกค้าที่ใช้บริการ FTTx จำนวน 1.03 ล้านราย คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35

สำหรับธุรกิจให้บริการโครงข่ายคมนาคม ในปี 2561 รายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 899 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งรายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 948 ล้านบาท หรือลดลงร้อยละ 5 เนื่องจากการลดลงในส่วนของรายได้จากการให้บริการวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคมในประเทศไทยและระหว่างประเทศ

ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม (System Integration) รายได้จากการขายและบริการอยู่ที่ 35 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งมีรายได้จากการขายและบริการจำนวน 29 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 21 และสำหรับกลุ่มธุรกิจอื่นๆ รายได้จากการขายและบริการในปี 2561 อยู่ที่ 145 ล้านบาท เท่ากับปี 2560

รายได้อื่นๆ

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายได้อื่นๆ (ไม่รวมกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF จำนวน 3,650 ล้านบาท) รวม 498 ล้านบาท ประกอบไปด้วยรายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน จำนวน 241 ล้านบาท กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน จำนวน 48 ล้านบาท ดอกเบี้ยรับ จำนวน 27 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 182 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งรายได้อื่นๆ อยู่ที่ 856 ล้านบาท

ค่าใช้จ่าย

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อย มีค่าใช้จ่ายรวมอยู่ที่ 16,863 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 15,455 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 9 รายละเอียดค่าใช้จ่ายประกอบด้วย

รายการ	2561	2560	อัตรา เปลี่ยนแปลง
ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน :			
- ต้นทุนขายและบริการ	11,267	11,031	2
- ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ	1,279	1,299	(2)
- ค่าใช้จ่ายในการบริหาร	3,473	2,888	20
รวมค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน	16,019	15,218	5
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	231	225	3
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	613	12	5,008
ค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น	16,863	15,455	9

- ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานในปี 2561 อยู่ที่ 16,019 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่จำนวน 15,218 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 ประกอบด้วย
  - 1) ต้นทุนขายและบริการ ในปี 2561 อยู่ที่ 11,267 ล้านบาท เทียบกับปี 2560 ซึ่งต้นทุนขายอยู่ที่ 11,031 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 โดยต้นทุนหลักๆ ที่เพิ่มขึ้นจะเป็นค่าเสื่อมราคาอุปกรณ์โครงข่ายซึ่งเพิ่มขึ้นเนื่องจากการขยายโครงข่ายของ TTTBB สำหรับค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงตามสัญญาเช่ากับ JASIF ที่บันทึกในปี 2561 นี้ มีจำนวนลดลงเนื่องจากการปรับปรุงการตั้งสำรองประกันรายได้ค่าเช่าจากการเปลี่ยนแปลงอัตราคิดลด (ค่าเช่าที่บันทึกในต้นทุนขายเป็นยอดสุทธิหลังหักรายการตัดจำหน่ายสำรองประกันรายได้ค่าเช่าและรายการปรับปรุงการตั้งสำรองประกันรายได้ค่าเช่าจากการเปลี่ยนแปลงอัตราคิดลด) รวมทั้งในส่วนของค่าธรรมเนียมที่จ่ายให้แก่ กสทช. (ค่าธรรมเนียม USO และค่าธรรมเนียมใบอนุญาต) ซึ่งลดลงเนื่องจากการปรับลดค่าธรรมเนียมในการจัดเก็บ โดยอัตรากำไรขั้นต้น (Gross Margin) ในปี 2561 อยู่ที่ร้อยละ 37 เท่ากับปี 2560
  - 2) ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ และค่าใช้จ่ายในการบริหารในปี 2561 อยู่ที่ 4,752 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 4,187 ล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 14 โดยส่วนใหญ่เป็นการเพิ่มขึ้นของค่าโฆษณาประชาสัมพันธ์และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ได้แก่ ค่ายานพาหนะ และค่าน้ำมัน ขณะที่ค่าใช้จ่ายหลักยังคงเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน
- ในปี 2561 บริษัทย่อยมีการบันทึกสำรองหนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ จำนวน 231 ล้านบาท ส่วนใหญ่เป็นรายการของ TTTI ซึ่งบริษัทมีนโยบายในการตั้งสำรองหนี้สงสัยจะสูญทั้งจำนวนสำหรับลูกหนี้ที่มีการค้างชำระเกิน 3 เดือน
- ในปี 2561 บริษัทบันทึกขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สิน (ตามแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัท) จากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา จำนวน 613 ล้านบาท ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี อย่างไรก็ตามบริษัทเห็นแตกต่างกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งบริษัท จะใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาต่อไป

ค่าใช้จ่ายทางการเงิน

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายทางการเงินจำนวน 744 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 692 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจำนวน 52 ล้านบาท จากเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคารและเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ของบริษัทและบริษัทย่อยที่เพิ่มขึ้นระหว่างปี ส่งผลให้ภาระดอกเบี้ยจ่ายเพิ่มขึ้นด้วย

กำไร(ขาดทุน)สุทธิ

ในปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิรวม 4,913 ล้านบาท (รวมกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF) เทียบกับปี 2560 ซึ่งมีผลกำไรสุทธิ 2,693 ล้านบาท โดยธุรกิจการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงมีกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 1,547 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 99 ล้านบาท ธุรกิจการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคมมีกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 1,176 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 873 ล้านบาท ธุรกิจงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสาร และโทรคมนาคมมีกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 19 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 2 ล้านบาท ในส่วนของธุรกิจอื่นๆ กำไรสุทธิในปี 2561 อยู่ที่ 8,636 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 3,927 ล้านบาท เมื่อหักรายการระหว่างกันแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรสุทธิในปี 2561 จำนวน 4,913 ล้านบาท และเมื่อคิดเป็นร้อยละของรายได้รวม (ไม่รวมกำไรจากการขายเงินลงทุน JASIF) แล้ว อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin) ในปี 2561 จะอยู่ที่ร้อยละ 27

ฐานะการเงิน

สินทรัพย์

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์รวม 52,890 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 50,549 ล้านบาท คิดเป็นเพิ่มขึ้นร้อยละ 5 สินทรัพย์รวมของบริษัทและบริษัทย่อยประกอบด้วย

รายการ	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม	ล้านบาท	ร้อยละของสินทรัพย์รวม
สินทรัพย์หมุนเวียน	5,832	11	7,674	15
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์-สุทธิ	37,987	72	31,633	63
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ	9,071	17	11,241	22

ณ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีสินทรัพย์หมุนเวียนจำนวน 5,832 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 11 ของสินทรัพย์รวม เมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 7,674 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 1,842 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 24 เนื่องจาก

- เงินสดและเงินฝากธนาคาร ลดลงจำนวน 2,139 ล้านบาท โดยระหว่างปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดใช้ไป ในการลงทุนในอุปกรณ์สำหรับการขยายโครงข่ายของบริษัทย่อย จำนวน 3,992 ล้านบาท จ่ายชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้นและระยะยาว เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน และดอกเบี้ยจ่าย รวมจำนวน 15,301 ล้านบาท (รวมการจ่ายชำระคืนเงินกู้ระยะยาวเดิม (Refinance) จำนวน 4,800 ล้านบาท) นอกจากนั้น ในระหว่างปีบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายปันผลให้กับผู้ถือหุ้น คิดเป็นเงินรวมประมาณ 3,808 ล้านบาท หักกลับกับเงินรับสุทธิจากการดำเนินงานจำนวน 4,001 ล้านบาท เงินสดรับจากกิจกรรมลงทุน จำนวน 5,892 ล้านบาท (ส่วนใหญ่มาจากเงินสดรับจากการขายเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 540 ล้านบาท ในราคา 10.50 บาทต่อหน่วย ในช่วงเดือนพฤษภาคม 2561) เงินรับจากเงินกู้ระยะยาว จำนวน 8,388 ล้านบาท (เงินกู้ระยะยาวจำนวน 4,800 ล้านบาท เพื่อ Refinance เงินกู้ระยะยาวเดิมของบริษัท) และเงินรับจากการแปลงสภาพ JAS-W3 จำนวน 2,681 ล้านบาท
- สินทรัพย์หมุนเวียนอื่นๆ ลดลงประมาณ 20 ล้านบาท ซึ่งส่วนใหญ่เกิดจากการลดลงของเงินลงทุนชั่วคราว ซึ่งลดลงจำนวน 13 ล้านบาท

สินทรัพย์หมุนเวียนที่ลดลงดังกล่าวเมื่อหักลบกับสินทรัพย์หมุนเวียนที่เพิ่มขึ้น จำนวน 316 ล้านบาท เกิดจากลูกหนี้กรรมสรรพากรเพิ่มขึ้นจำนวน 140 ล้านบาท และภาษีซื้อซึ่งไม่ถึงกำหนดชำระเพิ่มขึ้นจำนวน 125 ล้านบาท ในส่วนของ TTTBB รวมทั้งค่าใช้จ่ายล่วงหน้า ซึ่งเพิ่มขึ้น 45 ล้านบาท และลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น ซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 6 ล้านบาท ทำให้สินทรัพย์หมุนเวียนมีจำนวนลดลงสุทธิ จำนวน 1,842 ล้านบาท

ในส่วนของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นนั้น ได้รวมยอดลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่าง JSTC และทีโอที จำนวน 2,518 ล้านบาท ซึ่งปัจจุบันยังมีข้อโต้แย้งในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ และอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำหรับลูกหนี้ส่วนที่เหลือนั้นได้พิจารณาตั้งสำรองค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญไว้แล้ว โดยส่วนใหญ่เป็นลูกหนี้การค้าของ TTTI ซึ่งมีการตั้งสำรองค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้ที่มียอดค้างชำระเกินกว่า 3 เดือน

ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ มีจำนวน 37,987 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 72 ของสินทรัพย์รวม เพิ่มขึ้นเมื่อเทียบกับสิ้นปี 2560 จำนวน 6,354 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 20 ส่วนใหญ่จะเป็นการเพิ่มขึ้นของสินทรัพย์ของบริษัทย่อยจากการลงทุนขยายโครงข่ายในการให้บริการของ TTTBB ซึ่งในปีที่ผ่านมาได้เน้นการขยายโครงข่ายใยแก้วนำแสง (Fiber Optic) ให้ครอบคลุมพื้นที่ให้บริการให้มากยิ่งขึ้น รวมทั้งพัฒนาโครงข่ายในการให้บริการ ซึ่งในการจัดซื้ออุปกรณ์ดังกล่าวจะใช้เงินสินเชื่อระยะสั้นประเภท Letter of Credit (L/C) และ Trust Receipt (T/R) สำหรับการจัดซื้ออุปกรณ์จากต่างประเทศ และสินเชื่อประเภท Domestic Letter of Credit (DL/C) และตั๋วสัญญาใช้เงิน (P/N) สำหรับการสั่งซื้ออุปกรณ์ในประเทศ รวมทั้งสินเชื่อจากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ (Supplier Credit) โดย JAS และ TTTBB ได้เข้าทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์ กำหนดชำระเงินภายใน 1-3 ปี ในปี 2561 มีการชำระเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ตามสัญญาดังกล่าวไปแล้วจำนวน 2,382 ล้านบาท และในปี 2562 จะต้องชำระอีกจำนวน 5,275 ล้านบาท ซึ่งบันทึกไว้ในรายการเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี

สำหรับสินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่นๆ ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 9,071 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 2,170 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 19 สาเหตุหลักเนื่องจากเงินลงทุนในบริษัทร่วมซึ่งลดลงจำนวน 2,216 ล้านบาท จากการจำหน่ายเงินลงทุนใน JASIF จำนวน 540 ล้านบาท ในระหว่างปี 2561 ทำให้บริษัทมีสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนลดลงจากร้อยละ 33.33 เป็นร้อยละ 23.51 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด โดยเงินลงทุนดังกล่าวในงบการเงินรวมจะแสดงตามวิธีส่วนได้เสีย (Equity Method)

หนี้สิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมทั้งสิ้นจำนวน 34,514 ล้านบาท เมื่อเทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 35,920 ล้านบาท คิดเป็นลดลงร้อยละ 4 รายละเอียดดังนี้

รายการ	31 ธันวาคม 2561		31 ธันวาคม 2560	
	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม	ล้านบาท	ร้อยละของหนี้สินรวม
หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี)	6,098	18	10,413	29
หนี้สินระยะยาว	13,721	40	9,746	27
สำรองประกันรายได้ค่าเช่า	12,423	36	14,054	39
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ	2,272	7	1,707	5
หนี้สินรวม	34,514	100	35,920	100

หนี้สินหมุนเวียน (ไม่รวมหนี้สินระยะยาวและสำรองประกันรายได้ค่าเช่าที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี) ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 6,098 ล้านบาท ลดลงจำนวน 4,315 ล้านบาทเมื่อเทียบกับปี 2560 จำนวน 10,413 ล้านบาท ส่วนใหญ่เนื่องจาก

- เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร ลดลงจำนวน 2,946 ล้านบาท จากการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น Trust Receipt และตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งเกิดจากการสั่งซื้ออุปกรณ์จากผู้จำหน่ายอุปกรณ์
- เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นซึ่งลดลงจากการดำเนินธุรกิจปกติ จำนวน 630 ล้านบาท
- เงินกู้ยืมระยะสั้น ลดลงจำนวน 787 ล้านบาท จากการชำระคืนเงินกู้ดังกล่าวในระหว่างปี 2561 โดยปัจจุบันเงินกู้ยืมระยะสั้นดังกล่าวมียอดคงเหลือจำนวน 571 ล้านบาท
- หนี้สินหมุนเวียนอื่นๆ ลดลงประมาณ 139 ล้านบาท สาเหตุเกิดจากการลดลงของภาษีหัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง ซึ่งลดลงจำนวน 119 ล้านบาท

หนี้สินหมุนเวียนที่ลดลงดังกล่าวเมื่อหักลบกับหนี้สินหมุนเวียนที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานปกติ เช่น ภาษีขายที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ ซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 93 ล้านบาท รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า ซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 71 ล้านบาท และภาษีเงินได้ค้างจ่าย ซึ่งเพิ่มขึ้นจำนวน 23 ล้านบาท สุทธิแล้วทำให้หนี้สินหมุนเวียนของบริษัทและบริษัทย่อยลดลงจำนวน 4,315 ล้านบาท

หนี้สินระยะยาว ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 13,721 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 3,975 ล้านบาท เนื่องจากในระหว่างปี บริษัทและบริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเงินกู้ยืมระยะยาว สัญญาซื้ออุปกรณ์กับบริษัทผู้จำหน่ายอุปกรณ์ - Supplier Credit และสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีสซิ่งเพื่อเช่ายานพาหนะและระบบรักษาความปลอดภัยเครือข่ายสำหรับใช้ในการดำเนินงาน โดยในส่วนของสัญญาเงินกู้ระยะยาวของบริษัทนั้น กำหนดให้บริษัทจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น ความสามารถในการชำระหนี้ (Debt Service Coverage Ratio) และอัตราส่วนหนี้สินสุทธิ (Net Debt) ต่อกำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงิน ภาษี ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย (EBITDA) เป็นต้น ซึ่ง ณ สิ้นปี 2561 บริษัทสามารถดำรงอัตราส่วนทางการเงินตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ได้

สำรองประกันรายได้ค่าเช่า (เป็นการตั้งสำรองหนี้สินตามเงื่อนไขของสัญญาประกันรายได้ค่าเช่ากับ JASIF สำหรับ OFC จำนวนร้อยละ 20 ของ OFC ทั้งหมด) ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 12,423 ล้านบาท เทียบกับปี 2560 ซึ่งอยู่ที่ 14,054 ล้านบาท ลดลงจำนวน 1,631 ล้านบาท เนื่องจากการตัดจำหน่ายสำรองดังกล่าวจำนวน 1,454 ล้านบาท นอกจากนี้ในระหว่างปี มีการปรับปรุงรายการสำรองประกันรายได้ค่าเช่า จากการเปลี่ยนแปลงสมมติฐาน (อัตราเงินเฟ้อและอัตราผลตอบแทนพันธบัตรรัฐบาล) ซึ่งมีผลกระทบต่ออัตราคิดลด รวมจำนวน 177 ล้านบาท โดยรายการดังกล่าวแสดงหักกลับไว้ในต้นทุนค่าเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับ JASIF

หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นๆ ณ สิ้นปี 2561 อยู่ที่ 2,272 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 565 ล้านบาท สาเหตุมาจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา ทั้งนี้เพื่อให้เป็นไปตามมาตรฐานการบัญชี อย่างไรก็ตาม บริษัทเห็นแตกต่างกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งบริษัทจะใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาต่อไป

นอกเหนือจากหนี้สินที่ปรากฏในงบแสดงฐานะการเงินแล้ว บริษัทและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในอนาคตซึ่งเกี่ยวกับการลงทุนในอุปกรณ์โทรคมนาคมและค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้องสำหรับการดำเนินงาน โดยในส่วนของภาระผูกพันเกี่ยวกับการจัดซื้ออุปกรณ์และสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาบริการนั้น เป็นรายการที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย รวมทั้งเป็นไปตามข้อตกลงระหว่างบริษัทย่อยและ JASIF ในส่วนของข้อพิพาทตามแผนผังปฏิบัติการของบริษัทนั้น บริษัทได้พิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในงบการเงินแล้ว อย่างไรก็ตามบริษัทเห็นแตกต่างกับคำพิพากษาของศาลชั้นต้นในประเด็นข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย ซึ่งบริษัทจะใช้สิทธิอุทธรณ์คำพิพากษาต่อไป (รายละเอียดปรากฏตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 33)

ส่วนของผู้ถือหุ้น

ณ สิ้นปี 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 18,376 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 3,747 ล้านบาท ประกอบด้วย

- ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้วจำนวน 3,992 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2560 จำนวน 657 ล้านบาท จากหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ซึ่งบริษัทได้ดำเนินการจดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์ในระหว่างปี 2561 จำนวน 1,314.2 ล้านหุ้น (สำหรับการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2560 มีนาคม มิถุนายน และกันยายน 2561)
- เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้นจำนวน 564 ล้านบาท จากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2561 จำนวน 131.3 ล้านหน่วย (คิดเป็นหุ้นสามัญจำนวน 153.9 ล้านหุ้น ที่ราคาแปลงสภาพหุ้นละ 3.667 บาท)
- ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ จำนวน 7,191 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 4,379 ล้านบาท จากการบันทึกส่วนต่างของราคาแปลงสภาพ JAS-W3 (ราคาแปลงสภาพ 3.904 บาทต่อหุ้นในเดือนธันวาคม 2560 ราคา 3.807 บาทต่อหุ้นในเดือนมีนาคม 2561 และราคา 3.667 บาทต่อหุ้นในเดือนมิถุนายนและกันยายน 2561) กับราคา par (0.50 บาท) ของหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ที่ได้จดทะเบียนเพิ่มทุนแล้วในระหว่างปี (จำนวน 1,314.2 ล้านหุ้น)
- กำไรสะสมจัดสรรแล้วและยังไม่จัดสรร จำนวน 5,324 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2560 จำนวน 1,065 ล้านบาท เป็นสำรองตามกฎหมายจำนวน 1,101 ล้านบาท (ในระหว่างปีมีการจัดสรรสำรองตามกฎหมายจำนวน 80 ล้านบาท) และกำไรสะสมที่ยังไม่จัดสรร จำนวน 4,223 ล้านบาท บริษัทและบริษัทย่อยมีกำไรระหว่างปีจำนวน 4,913 ล้านบาท และมีการจ่ายปันผลในปี 2561 รวม 3,793 ล้านบาท นอกจากนี้บริษัทและบริษัทย่อยได้บันทึกผลขาดทุนจากการประมาณการผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานไว้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (สุทธิจากภาษีเงินได้) จำนวน 55 ล้านบาท

ณ ปัจจุบันบริษัทมีทุนชำระแล้วทั้งสิ้นจำนวน 8,138.9 ล้านบาท (รวมทุนจดทะเบียนที่เพิ่มขึ้นจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในเดือนธันวาคม 2561 จำนวน 153.9 ล้านบาทแล้ว) และคงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ JAS-W3 ที่ยังไม่ได้ใช้สิทธิจำนวน 1,317.1 ล้านบาท โดยอัตราการใช้สิทธิแปลงสภาพ JAS-W3 อยู่ที่ 1 : 1.172 หุ้น และราคาใช้สิทธิ 3.667 บาท (ณ วันใช้สิทธิเดือนธันวาคม 2561)

โครงสร้างเงินทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีหนี้สินรวมจำนวน 34,514 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 65 ของสินทรัพย์รวม และมีส่วนของผู้ถือหุ้นจำนวน 18,376 ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 35 ของสินทรัพย์รวม อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 1.88 เท่า ลดลงจากปีก่อนหน้าซึ่งอัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นอยู่ที่ 2.46 เท่า เนื่องจากส่วนของผู้ถือหุ้นที่เพิ่มขึ้นทั้งจากหุ้นเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ระหว่างปี (ซึ่งทำให้ทุนออกจำหน่ายและชำระแล้ว และส่วนเกินมูลค่าหุ้นเพิ่มขึ้น) และกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้นจากการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยในระหว่างปี

และเนื่องจากหนี้สินดังกล่าวได้รวมหนี้สินที่เกิดขึ้นจากการบันทึกสำรองการประกันรายได้ค่าเช่าจำนวน 12,423 ล้านบาท (ซึ่งเป็นการบันทึกประมาณการหนี้สินตามมาตรฐานบัญชี) ซึ่งหากคำนวณโดยไม่รวมรายการดังกล่าวแล้ว อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนของผู้ถือหุ้นจะอยู่ที่ 1.20 เท่า ลดลงจาก 1.49 เท่าในปีก่อนหน้า

สภาพคล่อง

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทและบริษัทย่อยมีเงินสดและรายการเทียบเท่าจำนวน 899 ล้านบาท ลดลงจากปี 2560 จำนวน 2,139 ล้านบาท โดยสรุปเงินสดสุทธิได้มาและใช้ไปในกิจกรรมต่างๆ ดังนี้

เงินสดสุทธิจากกิจกรรมดำเนินงาน	4,001 ล้านบาท
เงินสดสุทธิจากกิจกรรมลงทุน	1,900 ล้านบาท
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	(8,040) ล้านบาท
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิ	(2,139) ล้านบาท
- เงินสดจากกิจกรรมดำเนินงานสุทธิจำนวน 4,001 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของกำไรจากการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อย จำนวน 6,740 ล้านบาท การจ่ายค่าเช่า OFC ในส่วนของสำรองประกันรายได้ค่าเช่าให้กับ JASIF จำนวน 1,631 ล้านบาท รวมทั้งการจ่ายภาษีเงินได้และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานซึ่งเป็นรายการปกติของธุรกิจ	
- เงินสดจากกิจกรรมลงทุนสุทธิจำนวน 1,900 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของเงินรับจากการจำหน่ายเงินลงทุน JASIF ของบริษัทในปี 2561 จำนวน 5,667 ล้านบาท และมีการจ่ายชำระค่าอุปกรณ์ จำนวน 3,992 ล้านบาท	
- เงินสดใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงินสุทธิจำนวน 8,040 ล้านบาท เป็นยอดสุทธิของเงินรับจากการเพิ่มทุนจากการแปลงสภาพ JAS-W3 ในปี 2561 จำนวน 2,681 ล้านบาท โดยบริษัทและบริษัทย่อยมีการจ่ายชำระดอกเบี้ยและเงินกู้ยืมสุทธิจำนวน 4,325 ล้านบาท จ่ายชำระคืนเจ้าหนี้อุปกรณ์ จำนวน 2,382 ล้านบาท จ่ายชำระหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน จำนวน 206 ล้านบาท และจ่ายเงินปันผลให้กับผู้ถือหุ้น จำนวน 3,793 ล้านบาท	

โครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงิน

ในระหว่างปี 2553 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วรวม 2,032,127,200 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืนตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 1 จำนวน 634,400,000 หุ้น และโครงการที่ 2 จำนวน 1,397,727,200 หุ้น

ในระหว่างปี 2554 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วเพิ่มเติมจากปี 2553 อีกจำนวน 155,240,000 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืนตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 3

ในระหว่างปี 2555 บริษัทมีหุ้นทุนซื้อคืนรวมทั้งสิ้น 106,857,000 หุ้น ตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 4 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 8/2554 โดยมูลค่ารวมของหุ้นทุนซื้อคืนเป็นจำนวนเงิน 299 ล้านบาท และบริษัทได้มีการจัดสรรกำไรสะสมเป็นสำรองสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนเต็มจำนวน

ในระหว่างปี 2556 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วเป็นจำนวนรวม 106,857,000 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืน ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 5/2555 และบริษัทได้ออนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

ในระหว่างปี 2557 บริษัทมีหุ้นทุนซื้อคืนรวมทั้งสิ้น 142,730,000 หุ้น ตามโครงการซื้อหุ้นคืนเพื่อบริหารการเงินโครงการที่ 5 ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2557 โดยมูลค่ารวมของหุ้นทุนซื้อคืนเป็นจำนวนเงิน 990 ล้านบาท และบริษัทได้มีการจัดสรรกำไรสะสมเป็นสำรองสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนทั้งจำนวนแล้ว

ในระหว่างปี 2558 บริษัทได้ลดทุนที่ชำระแล้วเป็นจำนวนรวม 142,730,000 หุ้น โดยการตัดหุ้นทุนซื้อคืน ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 3/2558 และบริษัทได้ออนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

ในระหว่างปี 2559 บริษัทมีหุ้นทุนซื้อคืนรวมทั้งสิ้น 1,200 ล้านหุ้น คิดเป็นร้อยละ 16.82 ของหุ้นที่จำหน่ายได้แล้วทั้งหมด โดยมีมูลค่ารวมทั้งสิ้น 6,000 ล้านบาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท ครั้งที่ 2/2559 เมื่อวันที่ 7 มีนาคม 2559 และครั้งที่ 3/2559 เมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2559 และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปี 2559 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2559 และได้ดำเนินการลดทุนจดทะเบียนจาก 5,245,998,283.50 บาท เป็น 4,645,998,283.50 บาท ลดทุนที่ชำระแล้ว จาก 3,568,478,557.50 บาท เป็น 2,968,478,557.50 บาท และบริษัทได้ออนกลับกำไรสะสมจัดสรรสำหรับหุ้นทุนซื้อคืนดังกล่าวทั้งจำนวนแล้ว

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท

1. ข้อมูลของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท

1.1 รายละเอียดของกรรมการ ผู้บริหาร ผู้มีอำนาจควบคุม และเลขานุการบริษัท มีรายละเอียดดังนี้

1) นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์	:	กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการ	
อายุ	:	71 ปี	
วันที่ได้รับแต่งตั้ง	:	3 กุมภาพันธ์ 2553	
สัดส่วนการถือหลักทรัพย์	:	JAS ของตนเอง	0.018%
		ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-ไม่มี-
		JAS-W3 ของตนเอง	-ไม่มี-
		ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขา Operation Research Iona University, New York, สหรัฐอเมริกา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD) ปี 2546 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) 2553-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
2557-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ บริษัท ทีวี อินเตอร์ จำกัด (มหาชน)
2547-ปัจจุบัน รองประธานกรรมการ และประธานกรรมการบริหาร บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
2545-ปัจจุบัน กรรมการ และกรรมการบริหาร
- บริษัท เซ็นทรัลพัฒนา จำกัด (มหาชน)
- บริษัท โรงแรมเซ็นทรัลพลาซ่า จำกัด (มหาชน)
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
2545-ปัจจุบัน กรรมการ และประธานคณะที่ปรึกษา บริษัท กลุ่มเซ็นทรัล จำกัด
ประธานกรรมการบริหาร บริษัท เอิร์ธแคร์ จำกัด
กรรมการบริหาร บริษัท เดอะวินเทจคลับ จำกัด

2) **ดร. วิชิต แย้มบุญเรือง** : กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

อายุ : 77 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 4 มิถุนายน 2542

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง 0.001%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาเอก สาขา Public & International Affairs,
 University of Pittsburgh, Pennsylvania, สหรัฐอเมริกา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2560 Board that Make a Difference (BMD)
 ปี 2550 Chartered Director Class (CDC)
 ปี 2547 Audit Committee Program (ACP)
 ปี 2547 The Role of Chairman Program (RCP)
 ปี 2547 Director Certification Program (DCP)
 ปี 2547 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2542-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 2555-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท เซอร์วิวด์ เคมิคอล จำกัด (มหาชน)
 2554-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการ และกรรมการอิสระ บริษัท เอกวิจิววิศวกรรม จำกัด (มหาชน)
 2549-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการ บริษัท วิค แอนด์ ซุกัลันด์ จำกัด (มหาชน)
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2559-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท วี ซี เค โคลูชั่น จำกัด
 2557-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานกรรมการตรวจสอบ บริษัท บีเอ็มพี เอ็นเนอร์ยี จำกัด (มหาชน)
 2551-2557 ประธานกรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บริษัท ไทยพีริเมียร์ลิก จำกัด

3) **ดร. โยธิน อนาวิล** : กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ
และประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

อายุ : 69 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 28 กันยายน 2549

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาเอก สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า University of Cincinnati,
Ohio, สหรัฐอเมริกา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
ปี 2552 Financial Statement Demystified for Directors (FDD)
ปี 2551 Role of The Compensation Committee (RCC)
ปี 2551 Chartered Director Class (CDC)
ปี 2551 Audit Committee Program (ACP)
ปี 2551 Director Certification Program (DCP)
ปี 2549 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2554-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
2551-ปัจจุบัน กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
2549-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
2557-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
บริษัท เมืองไทย แคปปิตอล จำกัด (มหาชน)
2554-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ และกรรมการบรรษัทภิบาล บริษัท โรบินสัน จำกัด (มหาชน)
2553-2558 ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท ดี.ที.ซี. อินดัสตรีส์ จำกัด (มหาชน)
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
2535-ปัจจุบัน กรรมการบริหาร บริษัท เดอะวินเทจคลับ จำกัด

- 4) นางจันทร์ภา บุรณฤกษ์ : กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
- อายุ : 72 ปี
- วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 20 ธันวาคม 2554
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
- ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-
- คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท ด้านความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ และเศรษฐศาสตร์เปรียบเทียบ
 University of Kentucky สหรัฐอเมริกา
- ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2548 Director Accreditation Program (DAP)
- ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :
- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2554-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ และกรรมการตรวจสอบ
  - ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
  - 2558-ปัจจุบัน ที่ปรึกษาคณะกรรมการ บริษัท เมืองไทยประกันชีวิต จำกัด (มหาชน)
  - 2556-2559 กรรมการผู้จัดการใหญ่/CEO บริษัท สหพัฒนาอินเทอร์เน็ตโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
  - 2555-2559 กรรมการ บริษัท สหพัฒนาอินเทอร์เน็ตโฮลดิ้ง จำกัด (มหาชน)
  - 2554-ปัจจุบัน กรรมการอิสระ บริษัท ภัทรลิสซิ่ง จำกัด (มหาชน)
  - ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
  - 2518-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอส.พี. เอ็นเตอร์ไพรส์ จำกัด

5) นายพิชญ์ โพธารามิก* : กรรมการ** และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

อายุ : 46 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 21 มีนาคม 2551

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง 56.181%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

JAS-W3 ของตนเอง 68.082%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขาการจัดการ London School of Economics and Political Science, ประเทศอังกฤษ

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 -ไม่มี-

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2551-ปัจจุบัน กรรมการ และประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
2555-ปัจจุบัน ประธานกรรมการ บริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
2560-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท แจส โฮลดิ้ง 2017 จำกัด
2558-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ฟินเวสต์ คอร์ปอเรชั่น จำกัด
2555-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท พีวีเอส ดีเวลลอปเม้นท์ จำกัด
2551-ปัจจุบัน กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
กรรมการบริหาร
  - บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
  - บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
- 2550-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
- 2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
- 2545-ปัจจุบัน กรรมการ กลุ่มบริษัท โมโน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน)
- 2538-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท เอ็มเมอร์ลด์ ฟาร์ม จำกัด

6) นางสาวสายใจ คีตสิน* : กรรมการ กรรมการผู้จัดการใหญ่ เลขานุการคณะกรรมการ และเลขานุการบริษัท

อายุ : 56 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 8 พฤษภาคม 2551

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง 0.021%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท คณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2548 Audit Committee Program (ACP)
 ปี 2548 Finance for Non-Finance Director (FND)
 ปี 2547 Director Certification Program (DCP)
 ปี 2547 Director Accreditation Program (DAP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2560-ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่
 2551-ปัจจุบัน กรรมการ และเลขานุการบริษัท
 2551-มกราคม 2560 รองกรรมการผู้จัดการ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 -ไม่มี-
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2559-ปัจจุบัน กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
 2558-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ฟรีเมียม แอสเซท จำกัด บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด
 2554-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด
 2550-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
 กรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 2549-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 2535-ปัจจุบัน กรรมการ และผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

- 7) นายธีรศักดิ์ จีระอัศวพงศ์* : กรรมการ** และกรรมการบริหารความเสี่ยง
- อายุ : 57 ปี
- วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 22 มิถุนายน 2543
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง 0.069%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง 0.208%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
- ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-
- คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า (โทรคมนาคม)
 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร ลาดกระบัง
- ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2547 Director Certification Program (DCP)
 ปี 2547 Director Accreditation Program (DAP)
- ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :
- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2547-ปัจจุบัน กรรมการบริหารความเสี่ยง
 2542-ปัจจุบัน กรรมการ
  - ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 -ไม่มี-
  - ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2539-ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด
 2533-ปัจจุบัน กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2531-ปัจจุบัน ผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

8) นายสุพจน์ วัฒนพิสิทธิ์กุล* : กรรมการ**

อายุ : 50 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 4 มิถุนายน 2542

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขาวิศวกรรมไฟฟ้าสื่อสาร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2547 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)
 2542-ปัจจุบัน กรรมการ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 -ไม่มี-
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2551-ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการ บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
 2550-ปัจจุบัน กรรมการ กรรมการผู้จัดการ และกรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิ้ลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 กรรมการ และกรรมการบริหาร บริษัท ทริปเปิ้ลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
 2540-ปัจจุบัน กรรมการ กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)
 2531-ปัจจุบัน ผู้บริหาร กลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)

9) นายปลื้มใจ สินอากร : กรรมการ และกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
 อายุ : 85 ปี
 วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 20 พฤศจิกายน 2551
 สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง 0.013%
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : คุษฎีบัณฑิต สาขาวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา
 ปริญญาโท สาขาบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2551 DCP Refresher Course
 ปี 2550 Role of The Compensation Committee (RCC)
 ปี 2547 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2554-ปัจจุบัน กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา
 2551-ปัจจุบัน กรรมการ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 2559-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการ บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
 2557-ปัจจุบัน ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
 2547-ปัจจุบัน กรรมการ และกรรมการกำหนดค่าตอบแทน บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2553-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด
 2552-ปัจจุบัน ที่ปรึกษา บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด

10) นายยอดชาย อัครวงษ์ : กรรมการ และกรรมการบริหารความเสี่ยง

อายุ : 45 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 27 กันยายน 2559

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ สาขาไฟฟ้า มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 ปี 2560 Director Certification Program (DCP)

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2561-ปัจจุบัน กรรมการบริหารความเสี่ยง
 2559-ปัจจุบัน กรรมการ
- ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 -ไม่มี-
- ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2559-ปัจจุบัน หัวหน้าฝ่ายปฏิบัติการ 2 (COO 2) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 กรรมการบริหาร
 - บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 - บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
- 2553-2559 หัวหน้าหน่วยงาน Contact Center บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)

- 11) นายลัทธา สุวิรัชวิทยกิจ : กรรมการ
- อายุ : 48 ปี
- วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 2 มีนาคม 2561
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
- ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-
- คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี วิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ประวัติการอบรม : หลักสูตรจากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)
 -ไม่มี-
- ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :
- ตำแหน่งในบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
 2561-ปัจจุบัน กรรมการ
  - ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น
 -ไม่มี-
  - ตำแหน่งในกิจการอื่น (ที่ไม่ใช่บริษัทจดทะเบียน)
 2560-ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการ บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
 กรรมการบริหาร
    - บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)
    - บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด
  - 2552-2560 ผู้บริหาร กรุงเทพและปริมณฑล (RO10) บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)

- 12) นางชื่นกมล ศรีสุทธราชชีพ : Chief Financial Officer ฝ่ายการเงิน
- อายุ : 48 ปี
- วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 12 ตุลาคม 2554
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
- ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-
- คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาการเงิน สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์
- ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :
- 2555-ปัจจุบัน กรรมการบริหารความเสี่ยง บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 2554-ปัจจุบัน Chief Financial Officer ฝ่ายการเงิน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 2548-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 13) นางนิത്യ วิเศษพันธุ์ : ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงิน
- อายุ : 58 ปี
- วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 1 ตุลาคม 2551
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
- ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-
- คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต (การจัดการสาธารณสุข) มหาวิทยาลัยบูรพา
- ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :
- 2555-ปัจจุบัน กรรมการ บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด
- 2553-ปัจจุบัน กรรมการ
 - บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)
 - บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด
- 2551-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ ฝ่ายการเงิน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
- 2537-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

14) นางสาวคินีนาถ จงภักดีไพศาล : ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี

อายุ : 56 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 18 พฤษภาคม 2553

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2553-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชี บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

2535-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

15) นางอุไรพร เจริญจิตร : ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบ

อายุ : 54 ปี

วันที่ได้รับแต่งตั้ง : 1 มกราคม 2553

สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ : JAS ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
 JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
 ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี ภาษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2553-ปัจจุบัน ผู้อำนวยการ ฝ่ายกำกับและดูแลกฎระเบียบ บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

2535-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : * เป็นบุคคลที่กรรมการบริษัทส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก

** กรรมการผู้มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

1.2 หน้าที่ความรับผิดชอบของเลขานุการบริษัท

ตามรายละเอียดในรายงานประจำปี : โครงสร้างการจัดการ ข้อ 7.3

1.3 กรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลัก (รายชื่อของบุคคลที่กรรมการบริษัท
ส่งเข้าเป็นกรรมการ และผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทย่อยที่เป็นธุรกิจหลักได้จากข้อ 1.1) มีรายละเอียดดังนี้

บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

- 1) นางสาวศินีนาถ จงภักดีไพศาล :** ผู้อำนวยการ ฝ่ายบัญชีและการเงิน
- อายุ :** 56 ปี
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ :** JAS ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2535-ปัจจุบัน ผู้บริหารกลุ่มบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

- 2) นางสาวลักขณา มุลศรี :** ผู้จัดการ อาวุโส ฝ่ายบริหารสำนักงาน
- อายุ :** 56 ปี
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ :** JAS ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาโท สาขาจิตวิทยา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2536-ปัจจุบัน ผู้บริหารบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด

บริษัท อควิเมนต์ จำกัด (ต่อ)

- 3) นางจิรวาส ประยูรยวง :** ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ฝ่าย Satellite Business
- อายุ :** 57 ปี
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ :** JAS ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี ศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2536-ปัจจุบัน ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

- 4) นางกาญจนา สืบกิจวรรณชัย :** ผู้ช่วยผู้จัดการทั่วไป
- อายุ :** 52 ปี
- สัดส่วนการถือหลักทรัพย์ :** JAS ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-
JAS-W3 ของตนเอง -ไม่มี-
ของคู่สมรส/บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ -ไม่มี-

ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร : -ไม่มี-

คุณวุฒิทางการศึกษา : ปริญญาตรี สาขาการบัญชี มหาวิทยาลัยเกริก

ประสบการณ์การทำงานในระยะ 5 ปี :

2535-ปัจจุบัน ผู้บริหาร บริษัท อควิเมนต์ จำกัด

2. กรรมการ ผู้บริหารและผู้มีอำนาจควบคุม ของบริษัทที่ดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

รายชื่อผู้บริหาร	JAS	บริษัทย่อย													บริษัทรวม									
		TTTBB	TTTT	INC	JSTC	TLDT	JasTel	Ji-NET	ACU	ARS	SHW	JTS	CCS	PA		CP	JIOC	ACT	JASMBB	IKSC				
1) นายสุทธิธรรม จิราวัฒน์	C,I																							
2) ดร.วิชิต แย้มบุญเรือง	CA,I																							
3) ดร.โยธิน อนาวิน	AC,I,CRN																							
4) นางจันทรา บุรณฤกษ์	AC,I																							
5) นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	A	A,P,E	A,E	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
6) นายธีรศักดิ์ จีระวงศ์	ARM				A,P																			
7) นายพิชญ์ โพธารามิก	A,CEO	A,E	A,E	A	A	A,P	A,P	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
8) นางสาวสายใจ คีตสิน	D,D&P	A,E	A,E	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A	A
9) นายสัมพันธ์ ลินอักษร	D,RN																							
10) นายยอดชาย อัครวงษ์	D,RM	E	E																					
11) นายสีเทา สุริวัชรวิทย์กิจ	D	D,E	E																					
12) นายสมบุญ พัชรโสภาคย์	CRM,RN																							
13) นางชื่นมณฑล ตรีสุขชาติพิพ	OFO,RM																							
14) นางเนติย์ วิเสทพันธุ์				A																				

หมายเหตุ : A (Authorized Signatory Director) = กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม AC (Member of Audit Committee) = กรรมการตรวจสอบ C (Chairman of the Board of Directors) = ประธานคณะกรรมการบริษัท
 CA (Chairman of Audit Committee) = ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ CEO (Chief Executive Officer) = ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร CFO (Chief Financial Officer) = Chief Financial Officer
 D (Director) = กรรมการ D&P (Director and President) = กรรมการผู้จัดการใหญ่ E (Executive Director) = กรรมการบริหาร
 I (Independent Director) = กรรมการอิสระ P (President) = กรรมการผู้จัดการ RM (Risks Management Committee) = กรรมการบริหารความเสี่ยง
 RN (Remuneration and Nomination Committee) = กรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา CRC (Chairman of Remuneration Committee) = ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทน
 CRN (Chairman of Remuneration and Nomination Committee) = ประธานคณะกรรมการสรรหา CRM (Chairman of Risks Management Committee) = ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

3. ประวัติการถูกลงโทษของกรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุมในช่วง 5 ปีที่ผ่านมา

กรรมการ ผู้บริหาร และผู้มีอำนาจควบคุม ไม่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ. 2535 หรือพระราชบัญญัติสัญญาซื้อขายล่วงหน้า พ.ศ. 2546 โดยเฉพาะความผิดในเรื่องดังต่อไปนี้

- 3.1 การกระทำการโดยไม่สุจริต หรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง
- 3.2 การเปิดเผย หรือเผยแพร่ข้อมูล หรือข้อความอันเป็นเท็จที่อาจทำให้ลูกค้าผิด หรือปฏิบัติข้อความจริงที่ควรบอกให้แจ้งในสาระสำคัญซึ่งอาจมีผลกระทบต่อตลาดเงินของผู้ถือหุ้น ผู้ลงทุน หรือผู้ที่เกี่ยวข้อง
- 3.3 การกระทำการอันไม่เป็นธรรมหรือการเอาเปรียบผู้ลงทุนในการซื้อขายหลักทรัพย์ หรือสัญญาซื้อขายล่วงหน้า หรือมีหรือเคยมีส่วนร่วมหรือสนับสนุนการกระทำความผิดกล่าว

รายละเอียดเกี่ยวกับกรรมการของบริษัทย่อย และบริษัทร่วม

รายชื่อผู้บริหาร	บริษัทย่อย																บริษัทร่วม		
	TTTB	TTTT	INC	JSTC	TLDT	JasTel	JI-NET	ACU	ARS	SHW	JTS	CCS	PA	CP	JIOC	ACT		JASMBB	IKSC
1) นางนงลักษณ์ พงษ์ศรีหุดชัย	A,E	A,E									A	A							
2) นางสาวจรัญ โรจนวิภาต	A																		
3) นายสุ ประสานเนตร	A,E	E																	
4) นายอนุพงษ์ โพธารามิก	A																		
5) นายพิไลฐ ตันติโรจนกิจการ	E	E				D													
6) นายประยุทธ์ บุญญาศิริ			D																
7) นายกิตติพงษ์ เมษวิจิตรแสง											A								
8) นายสงบ สังขจินดา											A								
9) นายรักษ์ อุณหโกตา																			
10) ว่าที่ร้อยตรีอรอนพ สุทกาทิน											CA,I,RC								
11) พลตรีหญิงสุนันทา สิริสัมพันธ์											AC,I,RC								
12) นายปริญญา สหพัฒน์สมบัติ											AC,I								
13) นางปิ่นดาว โรจนกุล											D,P	A							
14) นายสุรพล จันทร์เพชร			A									A							
15) นางสาวอรนุช จันทร์ละลิน																			
16) นายปริญญา บุญรอดพานิช																			
17) นายสหรัฐส์ คนองดีลปี																			A
18) นายชุมมนัส เกษเสถียร																			A
19) นายพดล วัลภา																			A
20) นายสมบัติ พันศิริพัฒน์																			A
21) นายปวีณ ชัยปรภากร																			A

หมายเหตุ :

A (Authorized Signatory Director) = กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
D (Director) = กรรมการ
P (President) = กรรมการผู้จัดการ

AC (Member of Audit Committee) = กรรมการตรวจสอบ
E (Executive Director) = กรรมการบริหาร
RC (Remuneration Committee) = กรรมการกำหนดค่าตอบแทน

CA (Chairman of Audit Committee) = ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ
I (Independent Director) = กรรมการอิสระ

รายละเอียดเกี่ยวกับหัวหน้างานตรวจสอบภายใน

นางนิภาพร รัตนารามิก : ผู้จัดการอาวุโส สำนักตรวจสอบภายใน

คุณวุฒิทางการศึกษา/ประวัติอบรม

ปริญญาตรี คณะบริหารธุรกิจ สาขาการเงินและการธนาคาร มหาวิทยาลัยรามคำแหง

หลักสูตรจากสภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์

- หลักสูตร การปฏิบัติงานตรวจสอบภายในระบบสารสนเทศ
- หลักสูตร วิธีการประเมินความเสี่ยงเพื่อการวางแผนการตรวจสอบภายใน
- หลักสูตร โครงการอบรม เพื่อรับวุฒิบัตรด้านการตรวจสอบภายใน (Internal Audit Certificate Program-IACP)

หลักสูตรจากสมาคมผู้ตรวจสอบภายในแห่งประเทศไทย

- หลักสูตร Skills for the New Auditor-In-Charge
- หลักสูตร หลักการตรวจสอบทุจริต

หลักสูตรตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

- หลักสูตร การควบคุมภายในเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน

ประสบการณ์การทำงาน

กรกฎาคม 2560-ปัจจุบัน	ผู้จัดการอาวุโส สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2551-2560	ผู้จัดการ สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)
2547-2550	ผู้ช่วยผู้จัดการ สำนักตรวจสอบภายใน บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ ของกรรมการและผู้บริหาร

ชื่อ-สกุล	หุ้นสามัญ (หุ้น)			ใบสำคัญแสดงสิทธิฯ JAS-W3 (หน่วย)		
	31 ธ.ค. 2560	เปลี่ยนแปลง ในปี 2561 เพิ่ม/(ลด)	31 ธ.ค. 2561	31 ธ.ค. 2560	เปลี่ยนแปลง ในปี 2561 เพิ่ม/(ลด)	31 ธ.ค. 2561
กรรมการ						
1. นายสุทธิธรรม จิราธิวัฒน์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	1,500,000	1,500,000	-	-	-
2. ดร. วิชิต แย้มบุญเรือง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	60,000	-	60,000	-	-	-
3. ดร. โยธิน อนาวิน	-	-	-	-	-	-
4. นางจันทร์ดา บุรณฤกษ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
5. นายพิชญ์ โพธารามิก	4,295,246,452	277,243,601	4,572,490,053	1,333,295,757	(436,555,974)	896,739,783
6. นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
7. นายธีรศักดิ์ จีระศวกพงศ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	5,585,080	-	5,585,080	2,737,784	-	2,737,784
8. นายปลื้มใจ ลินอากร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	1,047,058	-	1,047,058	-	-	-
9. นางสาวสายใจ คีตสิน	1,700,000	-	1,700,000	-	-	-
10. นายยอดชาย อัครวงษ์ชัย คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
11. นายสิทธิลา สุวีระวิทยกิจ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
ผู้บริหาร						
1. นางชิ่งนภมล ตริสุทธาชีพ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
2. นางนิตย วิเสสพันธุ์ คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-
3. นางสาวคินีนาถ จงภักดีไพศาล	-	-	-	-	-	-
4. นางอุไรพร เจริญจิตร คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ	-	-	-	-	-	-

รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมของกรรมการ

รายละเอียดการถือหุ้นในบริษัทย่อย และบริษัทร่วมของกรรมการ

ชื่อบริษัท	ชื่อกรรมการ	จำนวนหุ้นสามัญ ณ 31 ธันวาคม 2561
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
บริษัท จัสมิน ซับมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท ไทย ลองดิสแทนส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	1
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	นางสาวสายใจ คีตสิน	2
บริษัท สมาร์ท โฮเวย์ จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) *	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	100
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	1,000
	นางสาวสายใจ คีตสิน	400
	นายปลื้มใจ ลินอากร	50,000
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชั่นส์ จำกัด	นางสาวสายใจ คีตสิน	3
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	นายพิชญ์ โพธารามิก	1
	นางสาวสายใจ คีตสิน	1
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	2
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	3
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	นายสุพจน์ สัญญพิสิทธิ์กุล	1
	นายธีรศักดิ์ จีระศวพงศ์	2

หมายเหตุ : * จำนวนหุ้น ณ วันปิดสมุดทะเบียน วันที่ 24 มกราคม 2562

รายงานคณะกรรมการ กำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้รับแต่งตั้งจากคณะกรรมการบริษัท เพื่อทำหน้าที่สรรหา คัดเลือก เสนอบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและคุณสมบัติที่เหมาะสม มาปฏิบัติหน้าที่ในตำแหน่งกรรมการบริษัทฯ คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารและกรรมการผู้จัดการใหญ่ รวมทั้งเสนอนโยบายผลตอบแทน แนวทางการจ่ายค่าตอบแทน ค่าบำเหน็จ และผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการบริษัท คณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ตลอดจนประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ให้เหมาะสมกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และสอดคล้องกับผลการดำเนินงานของบริษัทฯ และภาวะตลาดในปัจจุบัน

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาประกอบด้วย ดร.โยธิน อนาวิน กรรมการอิสระ ดำรงตำแหน่งประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา นายปลื้มใจ สินอากร และนายสมบุญ พิชร์โสภาคย์ ดำรงตำแหน่งกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

ในปี 2561 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้จัดการประชุมเพื่อพิจารณาเรื่องต่างๆ ตามขอบเขต หน้าที่ และความรับผิดชอบดังกล่าว สรุปเรื่องการพิจารณาได้ดังนี้

- พิจารณาค่าตอบแทน ค่าบำเหน็จ และผลประโยชน์อื่นๆ สำหรับคณะกรรมการและคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ ของบริษัทฯ โดยพิจารณาอย่างละเอียด รอบคอบ ถึงความเหมาะสม เทียบเคียงจากอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน การขยายตัวทางธุรกิจ และการเติบโตทางผลกำไรของบริษัทฯ รวมทั้งภาระหน้าที่และความรับผิดชอบต่างๆ ทั้งนี้สำหรับกรรมการที่ได้รับมอบหมายหน้าที่และความรับผิดชอบเพิ่มขึ้นในคณะอนุกรรมการชุดต่างๆ จะได้รับค่าตอบแทนเพิ่มตามความเหมาะสมของปริมาณงานที่เพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการสร้างแรงจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพตามที่บริษัทฯ ต้องการไว้
- พิจารณาค่าตอบแทนและโบนัสประจำปี สำหรับประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ซึ่งจะพิจารณาให้อยู่ในอัตราที่เหมาะสม เปรียบเทียบได้กับอุตสาหกรรมประเภทเดียวกัน และสอดคล้องกับผลประกอบการของบริษัทฯ ในแต่ละปี
- พิจารณาสรรหา คัดเลือก และเสนอบุคคลให้เข้ามาดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัทแทนกรรมการที่ลาออก เพื่อเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ สำหรับกรรมการที่ต้องออกตามวาระ นำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นพิจารณาอนุมัติต่อไป
- คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้ประเมินการปฏิบัติงานของตนเองทั้งแบบภาพรวมองค์คณะและรายบุคคล โดยแบบประเมินผล แบ่งเป็น 6 หมวด ได้แก่ โครงสร้างและคุณสมบัติของคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การประชุม การทำหน้าที่ของกรรมการ ความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ และการพัฒนาตนเองของกรรมการ โดยผลการประเมินอยู่ในระดับดีเยี่ยม สรุปได้ว่า คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้ปฏิบัติหน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดี โดยใช้ความรู้ความสามารถ ประกอบกับความระมัดระวังอย่างรอบคอบเหมาะสม มีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับการดำเนินงานของบริษัทฯ

คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหาได้รายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัทฯ ทราบอย่างสม่ำเสมอ ทั้งนี้ ในปี 2561 คณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา ได้ปฏิบัติหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายได้อย่างเต็มความสามารถ ครอบคลุม โปร่งใสและเป็นอิสระ เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัทฯ และผู้ถือหุ้น ตลอดจนเพื่อให้สอดคล้องกับหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวทางที่ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

(ดร. โยธิน อนาวิต)

ประธานคณะกรรมการกำหนดค่าตอบแทนและสรรหา

รายงานคณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของกลุ่มบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ให้ความสำคัญอย่างยิ่งกับการบริหารความเสี่ยงแบบยั่งยืนและครอบคลุมธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัท โดยการพิจารณาทั้งปัจจัยภายใน และภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อการบริหารความเสี่ยง และบริหารจัดการความเสี่ยงให้ลดลงอยู่ในระดับที่ยอมรับได้โดยไม่ส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจและต้องสอดคล้องกับนโยบาย และกลยุทธ์ของบริษัท ในปี 2561 คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง ได้มีการจัดประชุมรวม 4 ครั้ง สามารถสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดังต่อไปนี้

- 1) การประเมินความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดให้มีการประเมินความเสี่ยงใน 5 ด้าน ได้แก่ ความเสี่ยงทางด้านรายได้ ความเสี่ยงทางด้านการเงิน ความเสี่ยงทางด้านบุคลากร ความเสี่ยงด้านการตลาด และการแข่งขัน และความเสี่ยงด้านปฏิบัติการซ่อมบำรุง โดยพิจารณาทั้งปัจจัยภายในและปัจจัยภายนอกที่อาจมีผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ มีการทบทวนกรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป พร้อมทั้งกำหนดขั้นตอนและวิธีปฏิบัติงานเพื่อป้องกันความเสี่ยงดังกล่าวให้อยู่ในระดับที่ไม่ส่งผลกระทบต่อดำเนินธุรกิจ
- 2) การบริหารจัดการความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงได้จัดให้มีการบริหารจัดการความเสี่ยงภายใต้กรอบและนโยบายการบริหารความเสี่ยงที่ได้กำหนดไว้ผ่านคณะทำงานบริหารความเสี่ยงซึ่งเป็นตัวแทนของกลุ่มธุรกิจ มีการกำหนดมาตรการควบคุมหรือมาตรการบรรเทาความเสี่ยงเพื่อลดทอนความเสียหายที่อาจเกิดขึ้นให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ เพื่อให้มั่นใจได้ว่าจะจัดการบริหารความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ
- 3) การติดตามกำกับดูแลการบริหารความเสี่ยง คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงจัดให้มีการประชุมร่วมกันทุกไตรมาส เพื่อติดตาม ทบทวน และปรับปรุงปัจจัยความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปเพื่อบริหารความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่บริษัทฯ ยอมรับได้หรือลดโอกาสที่จะเกิดขึ้น และมีการรายงานให้คณะกรรมการบริษัทได้รับทราบในทุกไตรมาส
- 4) สร้างการรับรู้ ความเข้าใจในการบริหารความเสี่ยงแก่พนักงาน คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงในทุกระดับทั่วทั้งบริษัทอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อให้การประเมินความเสี่ยง และการกำหนดแนวทางในการจัดการความเสี่ยงเป็นเครื่องมือให้เกิดการควบคุมภายใน และเป็นการสนับสนุนให้เกิดการประเมินตนเองในกระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญของบริษัท

จากการดำเนินงานข้างต้น คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงพิจารณาเห็นว่าการบริหารความเสี่ยงได้ดำเนินไปอย่างเป็นระบบและได้ปฏิบัติงานตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทฯ อย่างครบถ้วน โดยสอดคล้องกับหลักและแนวทางปฏิบัติในการกำกับและดูแลกิจการที่ดีจนทำให้มั่นใจได้ว่าการบริหารความเสี่ยงเป็นไปอย่างต่อเนื่องและมีประสิทธิภาพ

(นายสมบุญ พัชรโสภาคย์)
ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการตรวจสอบ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ประกอบด้วยกรรมการอิสระซึ่งเป็นผู้ทรงคุณวุฒิ มีความรู้และประสบการณ์ในการบริหารจัดการจำนวน 3 ท่าน ดังนี้

1. ดร. วิชิต แย้มบุญเรือง ประธานกรรมการตรวจสอบ
2. ดร. โยธิน อนาวิล กรรมการตรวจสอบ
3. นางจันทรา บุรณฤกษ์ กรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติหน้าที่ ตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท และตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ โดยให้ความสำคัญกับกระบวนการทำงานที่เป็นระบบ การกำกับดูแลกิจการที่ดี การสอบทานงบการเงิน การสอบทานระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายในที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ กำกับดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง และการเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีและค่าตอบแทน

ในรอบปี 2561 คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมรวม 5 ครั้ง โดยเป็นการประชุมร่วมกันกับผู้สอบบัญชี และผู้ตรวจสอบภายใน ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบได้รายงานผลการประชุม และความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบต่อคณะกรรมการบริษัททุกครั้ง ซึ่งสามารถสรุปสาระสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ได้ดังนี้

1. รายงานทางการเงิน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานความถูกต้อง ครบถ้วน และเชื่อถือได้ของงบการเงินและงบการเงินรวมของบริษัท และบริษัทย่อย ทั้งรายไตรมาสและประจำปี 2561 โดยมีการประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีของบริษัทอย่างสม่ำเสมอ เพื่อรับทราบและหารือเกี่ยวกับความเห็นของผู้สอบบัญชีในประเด็นที่มีสาระสำคัญ และการใช้ดุลยพินิจต่างๆ

คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า การจัดทำรายงานทางบัญชีและการเงินของบริษัท ได้แสดงฐานะทางการเงิน และผลการดำเนินงานของบริษัทอย่างถูกต้องตามมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงิน มีการเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เหมาะสม ซึ่งผู้สอบบัญชีได้แสดงความเห็นไว้แล้วในรายงานของผู้สอบบัญชีที่เสนอต่อคณะกรรมการบริษัท และผู้ถือหุ้น

2. รายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทาน กำกับดูแล และให้ความเห็นเกี่ยวกับรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของบริษัทเป็นประจำทุกไตรมาส โดยยึดหลักความสมเหตุสมผล การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอ เป็นปกติทางธุรกิจ โดยมีความเห็นว่า รายการดังกล่าวเป็นรายการที่สมเหตุสมผล มีความโปร่งใส และเป็นประโยชน์สูงสุดต่อบริษัท รวมถึงได้เปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกันอย่างถูกต้องตามเวลาที่กำหนด

3. ระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทานประสิทธิผล และความเพียงพอของระบบการควบคุมภายใน โดยพิจารณาจากผลการจัดทำแบบประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง และรายงานผลการตรวจสอบภายใน ตลอดจนพิจารณาติดตามการปฏิบัติตามข้อเสนอนี้ในรายงานของผู้ตรวจสอบภายในและผู้สอบบัญชีอย่างต่อเนื่อง โดยมีความเห็นว่า บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในที่เพียงพอ เหมาะสม มีประสิทธิผล นอกจากนี้ คณะกรรมการตรวจสอบได้อนุมัติแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี 2562 ที่จัดทำขึ้นตามหลักการความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน โดยมุ่งเน้นให้ตรวจการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน

4. การปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง

คณะกรรมการตรวจสอบได้สอบทาน การปฏิบัติงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ กฎระเบียบ และข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า บริษัทมีการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วนถูกต้อง

5. การพิจารณาเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชี และกำหนดค่าตอบแทนประจำปี 2562

คณะกรรมการตรวจสอบได้พิจารณาคัดเลือกผู้สอบบัญชี โดยพิจารณาจากความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์ และความน่าเชื่อถือ รวมถึงความเป็นอิสระและคุณภาพงานของผู้สอบบัญชี สำหรับค่าตอบแทนได้พิจารณาถึงปริมาณงาน และขอบเขตความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบจึงเห็นสมควรเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีจาก บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ให้เป็นผู้สอบบัญชีประจำปี 2562 ต่อไปอีกหนึ่งวาระหนึ่ง และเสนอค่าสอบบัญชีต่อคณะกรรมการ บริษัท เพื่อนำเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น

6. การประเมินตนเองของคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบได้ประเมินผลการปฏิบัติงานด้วยตนเองตามแนวทางปฏิบัติที่ดีของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งแบบรายคณะ และรายบุคคล ผลการประเมินสรุปได้ว่า คณะกรรมการตรวจสอบได้ปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างครบถ้วน โดยใช้ความรู้ความสามารถด้วยความรอบคอบ เป็นอิสระและแสดงความเห็นอย่างตรงไปตรงมา ตามกฎบัตรของคณะกรรมการตรวจสอบ

จากการดำเนินการตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย คณะกรรมการตรวจสอบมีความเห็นว่า บริษัทได้จัดทำงบการเงินอย่างถูกต้องในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป มีการเปิดเผยข้อมูลรายการระหว่างกัน หรือรายการที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างเพียงพอ มีระบบการควบคุมภายในที่เหมาะสมกับสภาพธุรกิจ มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้อง ครบถ้วน

(ดร. วิชิต แยมบุญเรือง)

ประธานคณะกรรมการตรวจสอบ

ของคณะกรรมการบริษัทต่อรายงานทางการเงิน

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อรายงานทางการเงินของบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย ให้มีการจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไปในประเทศไทย และตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท โดยให้มีการพิจารณาเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสม มีการถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลที่สำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนทั่วไป

คณะกรรมการบริษัทได้จัดให้มีการกำกับดูแลกิจการที่ดีและดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบบริหารความเสี่ยงและการควบคุมภายในที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจได้อย่างมีเหตุผลว่ามีการควบคุมดูแลการใช้ทรัพย์สินของบริษัทให้เกิดประโยชน์ ตลอดจนมีการแบ่งแยกหน้าที่ เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังกล่าวอย่างมีสาระสำคัญ

ทั้งนี้คณะกรรมการบริษัทได้แต่งตั้งคณะกรรมการตรวจสอบ ซึ่งเป็นคณะกรรมการที่เป็นอิสระ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ และมีคุณสมบัติครบถ้วนตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ เพื่อทำหน้าที่กำกับดูแลสอบทานความน่าเชื่อถือ และความถูกต้องของรายงานทางการเงิน รวมทั้งระบบควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบเกี่ยวกับเรื่องนี้ ปรากฏในรายงานคณะกรรมการตรวจสอบซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

งบการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อย ได้รับการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีของบริษัท คือบริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด ในการตรวจสอบนั้น คณะกรรมการบริษัทได้สนับสนุนข้อมูล รวมทั้งเอกสารต่างๆ เพื่อให้ผู้สอบบัญชีสามารถตรวจสอบ และแสดงความเห็นได้ตามมาตรฐานการสอบบัญชี โดยความเห็นของผู้สอบบัญชีได้ปรากฏในรายงานของผู้สอบบัญชี ซึ่งแสดงไว้ในรายงานประจำปีแล้ว

คณะกรรมการบริษัท มีความเห็นว่าระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในของบริษัทฯ โดยรวมอยู่ในระดับที่ดี และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลได้ว่ารายงานทางการเงินของบริษัทฯ และบริษัทย่อย สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 มีความเชื่อถือได้ โดยถือตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป ตลอดจนปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

(นายพิชญ์ โพธารามิก)

ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

รายงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาต

เสนอต่อผู้ถือหุ้นของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน)

ความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (กลุ่มบริษัท) ซึ่งประกอบด้วยงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้นรวมและงบกระแสเงินสดรวมสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกัน และหมายเหตุประกอบงบการเงินรวม รวมถึงหมายเหตุสรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ และได้ตรวจสอบงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ด้วยเช่นกัน

ข้าพเจ้าเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบซึ่งอาจจะเกิดขึ้นจากเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ผลการดำเนินงานและกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และเฉพาะของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

เกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม

- ก) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 9 บริษัทผู้ให้สัมปทานได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างค่าบริการจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งกับบริษัทผู้ให้สัมปทานกับบริษัทย่อยดังกล่าว เนื่องจากบริษัทผู้ให้สัมปทานยังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับบริษัทย่อย บริษัทย่อยได้นำข้อโต้แย้งนี้เสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ปัจจุบันอยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เรียกร้องให้บริษัทย่อยคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ นอกจากนี้เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 บริษัทผู้ให้สัมปทานยังยื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ เรียกร้องให้บริษัทย่อยดังกล่าวและบริษัทย่อยอีกแห่งหนึ่งชำระค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายพร้อมทั้งดอกเบี้ยและค่าเสียหายโอกาสในการประกอบธุรกิจจำนวนประมาณ 258 ล้านบาท อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทย่อยเชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวถูกต้องและครบถ้วน จึงยังไม่ได้บันทึกสำรองค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นไว้ในงบการเงินรวม ผลของคำวินิจฉัยอัตราส่วนแบ่งรายได้นี้อาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2560: 2,518 ล้านบาท) รวมถึงค่าใช้จ่ายและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวในงบการเงินรวมและอาจมีผลกระทบอย่างเป็นสาระสำคัญต่อมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 รวมเป็นจำนวน 1,946 ล้านบาท (2560: ยอดคงเหลือของลูกหนี้อื่น เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อยและมูลค่าเงินลงทุนในบริษัทย่อยดังกล่าวรวมเป็นจำนวน 2,379 ล้านบาท) ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า มูลค่าเงินลงทุนใน บริษัทย่อยและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นจากเหตุการณ์ดังกล่าวได้ ซึ่งเหตุการณ์นี้เป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์
- ข) ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.6 เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฟื้นฟูกิจการ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการ เนื่องจากบริษัทฯ ได้ดำเนินการตามแผนฟื้นฟูกิจการมานาน โดยเฉพาะการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการให้กับเจ้าหนี้เป็นที่เรียบร้อยแล้ว ที่ปรึกษากฎหมายเห็นว่า บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่จะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้มาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนหรือไม่เท่านั้น ในเดือนสิงหาคม 2557 บริษัทบริหารสินทรัพย์

และสถาบันการเงินรวมหารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (ศาลทรัพย์สินทางปัญญา) เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินจำนวนประมาณ 1,856 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 1,113 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 743 ล้านบาท) บริษัทฯ ได้พิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่าน่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่า โจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามราย (ทุนทรัพย์เป็นจำนวนรวมประมาณ 1,010 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินต้นจำนวน 686 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 324 ล้านบาท) ซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ไว้เป็นจำนวนเงิน 326 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้างจ่ายจำนวน 66 ล้านบาท) (2560: 313 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้างจ่ายจำนวน 53 ล้านบาท) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย

ในระหว่างปีปัจจุบัน ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับโจทก์จำนวนสี่ราย โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินรวม 1,095 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่าสำหรับโจทก์สามรายที่เป็นเจ้าหนี้รายเดิมควรพิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินในส่วนของดอกเบี้ยเพิ่มเติม เนื่องจากมีความเป็นไปได้เพิ่มขึ้นที่บริษัทฯ จะมีภาระในส่วนของดอกเบี้ยที่ต้องชำระในอนาคตจากการตัดสินคดีความของศาลทรัพย์สินทางปัญญาครบทั้งสามคดี โดยบริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมไว้เป็นจำนวนรวม 170 ล้านบาท และสำหรับโจทก์สองรายที่เป็นเจ้าหนี้รับโอนสิทธิ บริษัทฯ เห็นว่าควรพิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยเช่นเดียวกับเจ้าหนี้รายเดิม เนื่องจากมีความเป็นไปได้เพิ่มขึ้นที่บริษัทฯ จะมีภาระในหนี้ดังกล่าวจากการตัดสินคดีความของศาลทรัพย์สินทางปัญญา โดยบริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมไว้อีกเป็นจำนวนรวม 430 ล้านบาท ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีปัจจุบันเป็นผลให้ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกามีจำนวนเงินรวม 926 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 428 ล้านบาท และดอกเบี้ยค้างจ่ายจำนวน 498 ล้านบาท)

อย่างไรก็ตาม บริษัทฯ ได้ยื่นอุทธรณ์สำหรับคดีโจทก์สองรายต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นอุทธรณ์แล้วและอีกสองรายอยู่ระหว่างการเตรียมยื่นอุทธรณ์ ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน บริษัทฯ พิจารณาแล้วว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งเหตุการณ์ดังกล่าวถือเป็นการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์ข้าพเจ้าไม่สามารถตรวจสอบเพื่อให้เป็นที่พอใจในยอดประมาณการหนี้สินที่บริษัทฯ ต้องบันทึกเพิ่มเติมจากการยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการดังกล่าว

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบงบการเงินรวมของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย และงบการเงินเฉพาะกิจการของบริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560 และสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันที่แสดงเป็นข้อมูลเปรียบเทียบ โดยแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขจากการถูกจำกัดขอบเขตโดยสถานการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในข้อ ก) และข้อ ข) ตามที่กล่าวในวรรคก่อนที่ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมข้างต้นและเหตุการณ์ในข้อ 1. ตามที่กล่าวในวรรคก่อนข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น ซึ่งสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บันทึกไว้ในอดีตนั้นเพียงพอต่อค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางแล้ว และได้ให้ข้อสังเกตเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่คล้ายคลึงกับเหตุการณ์ในข้อ 2. และ ข้อ 3. ตามที่กล่าวไว้ในวรรคก่อนข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้นตามรายงานลงวันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2561

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชี ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าได้กล่าวไว้ในวรรค ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ข้าพเจ้ามีความเป็นอิสระจากกลุ่มบริษัทตามข้อกำหนดจรรยาบรรณของผู้ประกอบวิชาชีพบัญชีที่กำหนดโดยสภาวิชาชีพบัญชีในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงิน และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้านจรรยาบรรณอื่นๆตามที่ระบุในข้อกำหนดนั้นด้วย ข้าพเจ้าเชื่อว่าหลักฐานการสอบบัญชีที่ข้าพเจ้าได้รับเพียงพอและเหมาะสมเพื่อใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวมของข้าพเจ้า

ข้อมูลและเหตุการณ์ที่เน้น

ข้าพเจ้าขอให้อธิบายถึงเหตุการณ์ดังต่อไปนี้

1. คดีฟ้องร้องระหว่างบริษัทย่อยแห่งหนึ่งและหน่วยงานราชการสองแห่ง ซึ่งเรียกร้องให้บริษัทย่อยชำระเงินค่าปรับจากการไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญา ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.7
2. เหตุการณ์ต่างๆ ของบริษัทย่อยกับบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกันแห่งหนึ่ง
  - 2.1 การชำระยอดคงค้างจำนวนประมาณ 877 ล้านบาท ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10
  - 2.2 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทต่างๆ ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.8
3. ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.5 เกี่ยวกับการส่งมอบงานล่าช้ากว่าสัญญาของบริษัทย่อยแห่งหนึ่ง ซึ่งมีวงเงินตามสัญญาจำนวน 31 ล้านบาทและค่าปรับล่าช้าตามสัญญาเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา

ทั้งนี้ ข้าพเจ้ามิได้แสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่อกรณีดังกล่าวข้างต้นแต่อย่างใด

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบ

เรื่องสำคัญในการตรวจสอบคือเรื่องต่างๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดตามดุลยพินิจของผู้ประกอบวิชาชีพของข้าพเจ้า ในการตรวจสอบงบการเงินสำหรับงวดปัจจุบัน ข้าพเจ้าได้นำเรื่องเหล่านี้มาพิจารณาในบริบทของการตรวจสอบงบการเงินโดยรวมและในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้า ทั้งนี้ข้าพเจ้าไม่ได้แสดงความเห็นแยกต่างหากสำหรับเรื่องเหล่านี้

ข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามตามความรับผิดชอบที่ได้กล่าวไว้ในวรรคความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงินในรายงานของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมความรับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเหล่านี้ด้วย การปฏิบัติตามของข้าพเจ้าได้รวมวิธีการตรวจสอบที่ออกแบบมาเพื่อตอบสนองต่อการประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินผลของวิธีการตรวจสอบของข้าพเจ้า ซึ่งได้รวมวิธีการตรวจสอบสำหรับเรื่องเหล่านี้ด้วย ได้ใช้เป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินโดยรวม

นอกจากเรื่องที่ได้กล่าวไว้ในวรรคเกณฑ์ในการแสดงความเห็นอย่างมีเงื่อนไขต่องบการเงินรวม เรื่องสำคัญในการตรวจสอบพร้อมวิธีการตรวจสอบสำหรับแต่ละเรื่องมีดังต่อไปนี้

การรับรู้รายได้

รายได้หลักของกลุ่มบริษัทในงบการเงินรวมเกือบทั้งหมดมาจากการให้บริการอินเทอร์เน็ต โดยแสดงผลค่าจำนวน 16,848 ล้านบาทในงบการเงินสำหรับปี 2561 ในการตรวจสอบของข้าพเจ้า ข้าพเจ้าให้ความสนใจการรับรู้รายได้จากการให้บริการอินเทอร์เน็ตเนื่องจากมีจำนวนที่เป็นสาระสำคัญ และเป็นรายการที่ส่งผลกระทบต่อผลการดำเนินงานของกลุ่มบริษัทโดยตรง นอกจากนี้ภายใต้ภาวะการแข่งขันของอุตสาหกรรมโทรคมนาคมนี้ เป็นเหตุให้มีการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์ด้านการตลาดและราคาอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการบันทึกรายได้ของกลุ่มบริษัท

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบการรับรู้รายได้ของกลุ่มบริษัทโดยการประเมินและทดสอบระบบสารสนเทศและระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับวงจรรายได้ โดยการสอบถามผู้รับผิดชอบ ทำความเข้าใจ และเลือกตัวอย่างมาสุ่มทดสอบการปฏิบัติตามการควบคุมที่ออกแบบไว้ และให้ความสำคัญในการทดสอบเป็นพิเศษโดยการขยายขอบเขตการทดสอบสำหรับการควบคุมภายในที่ตอบสนองต่อการรับรู้รายได้ดังกล่าวข้างต้นสุ่มตัวอย่างใบแจ้งหนี้และการรับชำระเงินจากลูกค้าเพื่อตรวจสอบการรับรู้รายได้ สอบทานใบลดหนี้ที่ออกภายหลังวันสิ้นรอบระยะเวลาบัญชี วิเคราะห์เปรียบเทียบข้อมูลบัญชีรายได้เพื่อตรวจสอบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นของรายการตลอดรอบระยะเวลาบัญชี โดยเฉพาะรายการบัญชีที่ทำผ่านใบสำคัญทั่วไปและทดสอบการคำนวณรายได้รับล่วงหน้าจากการให้บริการ

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมียอดคงเหลือของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจำนวน 2,782 ล้านบาท โดยกลุ่มบริษัทได้เปิดเผยนโยบายการบัญชีเกี่ยวกับภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีและรายละเอียดของยอดคงเหลือดังกล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 4.16 และข้อ 26 โดยสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจะสามารถรับรู้รายการได้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีเพียงพอที่จะนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีมาใช้ประโยชน์ในอนาคต ในการพิจารณาว่ากลุ่มบริษัทจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่ต้องอาศัยดุลยพินิจของฝ่ายบริหารค่อนข้างมากในการจัดทำแผนธุรกิจและประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นตามแผนธุรกิจที่ได้อนุมัติแล้ว ซึ่งการใช้ดุลยพินิจดังกล่าวมีผลต่อมูลค่าของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่แสดงไว้ในบัญชี

ข้าพเจ้าได้ทำความเข้าใจและประเมินการจัดทำและอนุมัติประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตเพื่อเป็นหลักฐานในการรับรู้รายการสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี โดยการตรวจสอบข้อมูลที่จำเป็นและข้อสมมติฐานที่สำคัญที่ใช้ในการจัดทำประมาณการดังกล่าว โดยการเปรียบเทียบกับแหล่งข้อมูลที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ข้าพเจ้าได้ประเมินความแม่นยำและความน่าเชื่อถือของประมาณการกำไรทางภาษีกับกำไรทางภาษีที่เกิดขึ้นจริงในอดีตตลอดจนทดสอบการคำนวณประมาณการกำไรทางภาษีในอนาคตตามข้อมูลและสมมติฐานดังกล่าวข้างต้นและพิจารณาผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อประมาณการดังกล่าว

ข้อมูลอื่น

ผู้บริหารเป็นผู้รับผิดชอบต่อข้อมูลอื่น ซึ่งรวมถึงข้อมูลที่รวมอยู่ในรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัท (แต่ไม่รวมถึงงบการเงินและรายงานของผู้สอบบัญชีที่แสดงอยู่ในรายงานนั้น) ซึ่งคาดว่าจะถูกจัดเตรียมให้กับข้าพเจ้าภายหลังวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีนี้ ความเห็นของข้าพเจ้าต่องบการเงินไม่ครอบคลุมถึงข้อมูลอื่นและข้าพเจ้าไม่ได้ให้ข้อสรุปในลักษณะการให้ความเชื่อมั่นในรูปแบบใดๆ ต่อข้อมูลอื่นนั้น

ความรับผิดชอบของข้าพเจ้าที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบงบการเงินคือ การอ่านและพิจารณาว่าข้อมูลอื่นนั้นมีความขัดแย้งที่มีสาระสำคัญกับงบการเงินหรือกับความรู้ที่ได้รับจากการตรวจสอบของข้าพเจ้าหรือไม่ หรือปรากฏว่าข้อมูลอื่นแสดงขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่

เมื่อข้าพเจ้าได้อ่านรายงานประจำปีของกลุ่มบริษัทตามที่กล่าวข้างต้นแล้ว และหากสรุปได้ว่ามีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะสื่อสารเรื่องดังกล่าวให้ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลทราบเพื่อให้มีการดำเนินการแก้ไขที่เหมาะสมต่อไป

ความรับผิดชอบของผู้บริหารและผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลต่องบการเงิน

ผู้บริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดทำและนำเสนอของงบการเงินเหล่านี้โดยถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐาน การรายงานทางการเงิน และรับผิดชอบเกี่ยวกับการควบคุมภายในที่ผู้บริหารพิจารณาว่าจำเป็นเพื่อให้สามารถจัดทำงบการเงินที่ปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด

ในการจัดทำงบการเงิน ผู้บริหารรับผิดชอบในการประเมินความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่อง การเปิดเผยเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานต่อเนื่องในกรณีที่มีเรื่องดังกล่าว และการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องเว้นแต่ผู้บริหารมีความตั้งใจที่จะเลิกกลุ่มบริษัทหรือหยุดดำเนินงานหรือไม่สามารถดำเนินงานต่อเนื่องอีกต่อไปได้

ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลมีหน้าที่ในการสอดส่องดูแลกระบวนการในการจัดทำรายงานทางการเงินของกลุ่มบริษัท

ความรับผิดชอบของผู้สอบบัญชีต่อการตรวจสอบงบการเงิน

การตรวจสอบของข้าพเจ้ามีวัตถุประสงค์เพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลว่างบการเงินโดยรวมปราศจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด และเสนอรายงานของผู้สอบบัญชีซึ่งรวมความเห็นของข้าพเจ้าอยู่ด้วย ความเชื่อมั่นอย่างสมเหตุสมผลคือความเชื่อมั่นในระดับสูงแต่ไม่ได้เป็นการรับประกันว่าการปฏิบัติงานตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีจะสามารถตรวจพบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญที่มีอยู่ได้เสมอไป

ข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอาจเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาดและถือว่ามีสาระสำคัญเมื่อคาดการณ์อย่างสมเหตุสมผลได้ว่า รายการที่ขัดต่อข้อเท็จจริง แต่ละรายการหรือทุกรายการรวมกันจะมีผลต่อการตัดสินใจทางเศรษฐกิจของผู้ใช้งบการเงินจากการใช้งบการเงินเหล่านี้

ในการตรวจสอบของข้าพเจ้าตามมาตรฐานการสอบบัญชี ข้าพเจ้าใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบการวิชาชีพ ตลอดจนการตรวจสอบ และข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามดังต่อไปนี้ด้วย

- ระบุและประเมินความเสี่ยงที่อาจมีการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงิน ไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความคิดเห็นของข้าพเจ้า ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิดการปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน
- ทำความเข้าใจเกี่ยวกับระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบให้เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความคิดเห็นต่อความมีประสิทธิภาพของการควบคุมภายในของกลุ่มบริษัท
- ประเมินความเหมาะสมของนโยบายการบัญชีที่ผู้บริหารใช้และความสมเหตุสมผลของประมาณการทางบัญชีและการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ผู้บริหารจัดทำ
- สรุปร่วมกับความเหมาะสมของการใช้เกณฑ์การบัญชีสำหรับกิจการที่ดำเนินงานต่อเนื่องของผู้บริหาร และสรุปจากหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญที่เกี่ยวกับเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ที่อาจเป็นเหตุให้เกิดข้อสงสัยอย่างมีนัยสำคัญต่อความสามารถของกลุ่มบริษัทในการดำเนินงานต่อเนื่องหรือไม่ หากข้าพเจ้าได้ข้อสรุปว่ามีความไม่แน่นอนที่มีสาระสำคัญ ข้าพเจ้าจะต้องให้ข้อสังเกตไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้าถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องในงบการเงิน หรือหากเห็นว่าการเปิดเผยดังกล่าวไม่เพียงพอ ข้าพเจ้าจะแสดงความคิดเห็นที่เปลี่ยนแปลงไป ข้อสรุปของข้าพเจ้าขึ้นอยู่กับหลักฐานการสอบบัญชีที่ได้รับจนถึงวันที่ในรายงานของผู้สอบบัญชีของข้าพเจ้า อย่างไรก็ตาม เหตุการณ์หรือสถานการณ์ในอนาคตอาจเป็นเหตุให้กลุ่มบริษัทต้องหยุดการดำเนินงานต่อเนื่องได้
- ประเมินการนำเสนอ โครงสร้างและเนื้อหาของงบการเงินโดยรวม รวมถึงการเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนประเมินว่างบการเงินแสดงรายการและเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นโดยถูกต้องตามที่ควรหรือไม่
- รวบรวมเอกสารหลักฐานการสอบบัญชีที่เหมาะสมอย่างเพียงพอเกี่ยวกับข้อมูลทางการเงินของกิจการหรือของกิจกรรมทางธุรกิจภายในกลุ่มบริษัทเพื่อแสดงความคิดเห็นต่องบการเงินรวม ข้าพเจ้ารับผิดชอบต่อการกำหนดแนวทาง การควบคุมดูแล และการปฏิบัติตามตรวจสอบกลุ่มบริษัท ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบแต่เพียงผู้เดียวต่อความคิดเห็นของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลในเรื่องต่างๆซึ่งรวมถึงขอบเขตและช่วงเวลาของการตรวจสอบตามที่ได้วางแผนไว้ ประเด็นที่มีนัยสำคัญที่พบจากการตรวจสอบรวมถึงข้อบกพร่องที่มีนัยสำคัญในระบบการควบคุมภายในหากข้าพเจ้าได้พบในระหว่างการตรวจสอบของข้าพเจ้า

ข้าพเจ้าได้ให้คำรับรองแก่ผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลแล้วข้าพเจ้าได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดจรรยาบรรณที่เกี่ยวข้องกับความเป็นอิสระ และได้สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแลเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทั้งหมดตลอดจนเรื่องอื่น ซึ่งข้าพเจ้าเชื่อว่าไม่มีเหตุผลภายนอกอาจพิจารณาว่ากระทบต่อความเป็นอิสระของข้าพเจ้าและมาตรการที่ข้าพเจ้าใช้เพื่อป้องกันไม่ให้ข้าพเจ้าขาดความเป็นอิสระ

จากเรื่องทั้งหลายที่สื่อสารกับผู้มีหน้าที่ในการกำกับดูแล ข้าพเจ้าได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ ที่มีนัยสำคัญที่สุดในการตรวจสอบงบการเงิน ในงวดปัจจุบันและกำหนดเป็นเรื่องสำคัญในการตรวจสอบ ข้าพเจ้าได้อธิบายเรื่องเหล่านี้ไว้ในรายงานของผู้สอบบัญชี เว้นแต่ กฎหมายหรือข้อบังคับห้ามไม่ให้เปิดเผยเรื่องดังกล่าวต่อสาธารณะ หรือในสถานการณ์ที่ยากที่จะเกิดขึ้น ข้าพเจ้าพิจารณาว่า ไม่ควรสื่อสารเรื่องดังกล่าวในรายงานของข้าพเจ้าเพราะการกระทำดังกล่าวสามารถคาดการณ์ได้อย่างสมเหตุสมผลว่าจะมี ผลกระทบในทางลบมากกว่าผลประโยชน์ที่ผู้มีส่วนได้เสียสาธารณะจะได้จากการสื่อสารดังกล่าว

ข้าพเจ้าเป็นผู้รับผิดชอบงานสอบบัญชีและการนำเสนอรายงานฉบับนี้

ศุภชัย ปัญญาวัฒน์

ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต เลขทะเบียน 3930

บริษัท สำนักงาน อีวาย จำกัด

กรุงเทพฯ: 18 กุมภาพันธ์ 2562

งบการเงินรวม

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์					
สินทรัพย์หมุนเวียน					
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	7	899,245,933	3,037,949,264	49,055,213	2,158,095,907
เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร	8	35,841,810	48,631,981	125,516	124,281
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	9	3,180,212,078	3,173,847,347	518,742,024	226,123,532
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย	6	-	-	4,405,254,203	100,000,000
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย	6	-	-	197,595,301	583,845,136
ลูกหนี้กรมสรรพากร		1,047,126,193	907,093,974	370,565,027	-
ภาษีซื้อยังไม่ถึงกำหนดชำระ		537,129,814	412,032,664	6,415,192	1,289,756
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า	6, 21	868,699	495,032	7,695,402,535	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า		111,034,389	66,422,223	661,451	707,191
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		20,852,192	27,905,669	49,508	52,631
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน		5,832,311,108	7,674,378,154	13,243,865,970	3,070,238,434
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน					
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน	16, 19, 33.8	477,768,040	487,521,237	23,240,530	-
เงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	2,952,796,270	2,952,796,270
เงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	4,018,057,110	6,233,992,895	12,756,078,506	18,075,942,507
อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	13	499,818,381	534,646,780	-	-
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์	14	37,487,032,716	31,098,342,055	6,228,082	2,441,522
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	26	2,782,051,735	3,083,195,487	65,972,953	65,972,953
ภาษีเงินได้ถูกหัก ณ ที่จ่าย		780,762,168	424,311,195	27,786,900	36,209,267
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	6, 15, 28	816,510,000	816,510,000	132,732,246	146,551,413
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		195,995,019	195,695,389	11,051,498	11,020,148
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน		47,057,995,169	42,874,215,038	15,975,886,985	21,290,934,080
รวมสินทรัพย์		52,890,306,277	50,548,593,192	29,219,752,955	24,361,172,514

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น					
หนี้สินหมุนเวียน					
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร	16	968,287,484	3,914,619,212	-	-
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	17	3,434,518,000	4,064,274,381	2,674,030,015	78,222,175
เงินกู้ยืมระยะสั้น	18	570,881,400	1,358,159,600	1,707,881,400	7,175,888,000
ส่วนของหนี้สินระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	892,958,893	1,345,466,737	732,958,893	1,185,466,737
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	20	340,633,217	77,479,054	579,949	-
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	21	5,275,270,033	2,390,814,760	3,115,104,940	-
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	6, 28	1,782,075,814	1,766,314,743	-	-
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง		39,049,389	157,987,430	1,429,342	87,033,275
ภาษีเงินได้ค้างจ่าย		59,459,984	36,506,935	-	-
ภาษีขายยังไม่ถึงกำหนดชำระ		403,372,603	309,652,832	27,820,374	4,569,398
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า		603,074,293	531,948,119	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		19,539,455	39,369,560	-	8,439,865
รวมหนี้สินหมุนเวียน		14,389,120,565	15,992,593,363	8,259,804,913	8,539,619,450
หนี้สินไม่หมุนเวียน					
หนี้สินระยะยาวสุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี					
เงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	4,084,322,360	3,844,318,753	3,978,602,622	3,578,599,015
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	20	952,874,174	144,384,969	2,223,138	-
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	21	2,174,413,044	1,943,223,716	1,192,632,563	-
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	6, 28	10,641,315,597	12,287,825,787	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	22	497,908,131	402,246,421	40,484,722	31,213,868
สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	28	244,086,895	274,184,184	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	33.6	926,507,597	313,466,571	926,507,597	313,466,571
เงินมัดจำรับจากลูกค้า		587,715,045	702,326,595	9,954,402	9,954,402
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		15,931,419	15,332,477	15,091,966	14,539,703
รวมหนี้สินไม่หมุนเวียน		20,125,074,262	19,927,309,473	6,165,497,010	3,947,773,559
รวมหนี้สิน		34,514,194,827	35,919,902,836	14,425,301,923	12,487,393,009

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบแสดงฐานะการเงิน (ต่อ)
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
ส่วนของผู้ถือหุ้น					
ทุนเรือนหุ้น					
ทุนจดทะเบียน					
หุ้นสามัญ 9,555,371,066 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท		4,777,685,533	4,645,998,284	4,777,685,533	4,645,998,284
ทุนออกจำหน่ายและชำระเต็มมูลค่าแล้ว					
หุ้นสามัญ 7,984,969,919 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท					
(2560: หุ้นสามัญ 6,670,625,606 หุ้น					
มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท)	23	3,992,484,960	3,335,312,803	3,992,484,960	3,335,312,803
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	23	564,336,427	2,919,477,607	564,336,427	2,919,477,607
ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ		7,191,018,555	2,812,213,451	7,191,018,555	2,812,213,451
กำไรสะสม					
จัดสรรแล้ว					
สำรองตามกฎหมาย - บริษัทฯ	24	477,768,553	464,599,828	477,768,553	464,599,828
- บริษัทย่อย	24	623,429,230	555,935,453	-	-
ยังไม่ได้จัดสรร		4,223,073,456	3,238,669,347	2,342,891,633	2,116,224,912
องค์ประกอบอื่นของผู้ถือหุ้น		258,179,963	258,179,963	225,950,904	225,950,904
ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		17,330,291,144	13,584,388,452	14,794,451,032	11,873,779,505
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		1,045,820,306	1,044,301,904	-	-
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		18,376,111,450	14,628,690,356	14,794,451,032	11,873,779,505
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		52,890,306,277	50,548,593,192	29,219,752,955	24,361,172,514

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กำไรขาดทุน:					
รายได้					
รายได้จากการขายและการบริการ		17,995,138,482	17,432,340,632	-	-
รายได้อื่น					
ค่าจัดการรับ	6	-	-	543,720,648	531,588,984
ดอกเบี้ยรับ		26,846,682	18,799,042	44,271,922	3,242,798
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง	6, 28	241,439,419	226,847,954	-	-
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	11	-	-	3,300,384,902	1,975,998,440
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	12	-	-	1,288,035,000	1,668,166,500
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	3,649,992,402	-	157,526,462	-
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน		48,006,066	555,177,027	92,974,006	-
อื่นๆ		182,146,475	55,317,446	14,009,388	15,254,253
รวมรายได้อื่น		4,148,431,044	856,141,469	5,440,922,328	4,194,250,975
รวมรายได้		22,143,569,526	18,288,482,101	5,440,922,328	4,194,250,975
ค่าใช้จ่าย					
ต้นทุนขายและบริการ		11,266,516,682	11,031,250,023	-	-
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ		1,279,527,821	1,299,250,482	-	-
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร		3,472,849,494	2,887,675,064	296,112,624	172,060,932
ขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยน		-	-	-	1,359,600
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ		230,998,458	224,610,736	-	-
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สิน					
จากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	33.6	613,041,026	12,245,680	613,041,026	12,245,680
รวมค่าใช้จ่าย		16,862,933,481	15,455,031,985	909,153,650	185,666,212
กำไรก่อนส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม					
ค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้					
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	899,497,275	1,095,836,491	-	-
กำไรก่อนค่าใช้จ่ายทางการเงินและภาษีเงินได้		6,180,133,320	3,929,286,607	4,531,768,678	4,008,584,763
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน		(743,979,339)	(692,416,018)	(492,761,708)	(516,262,331)
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,436,153,981	3,236,870,589	4,039,006,970	3,492,322,432
ภาษีเงินได้	26	(506,058,581)	(514,422,887)	-	-
กำไรสำหรับปี		4,930,095,400	2,722,447,702	4,039,006,970	3,492,322,432
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น:					
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในภายหลัง					
ผลขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย	22	(65,649,628)	-	(6,321,056)	-
ผลกระทบภาษีเงินได้		10,286,429	-	-	-
รายการที่จะไม่ถูกบันทึกในส่วนของกำไรขาดทุน					
ในภายหลัง - สุทธิจากภาษีเงินได้		(55,363,199)	-	(6,321,056)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี		(55,363,199)	-	(6,321,056)	-
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี		4,874,732,201	2,722,447,702	4,032,685,914	3,492,322,432

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
การแบ่งปันกำไร					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		4,912,590,872	2,693,393,192	4,039,006,970	3,492,322,432
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		17,504,528	29,054,510		
		4,930,095,400	2,722,447,702		
การแบ่งปันกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม					
ส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		4,857,917,079	2,693,393,192	4,032,685,914	3,492,322,432
ส่วนที่เป็นของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		16,815,122	29,054,510		
		4,874,732,201	2,722,447,702		
กำไรต่อหุ้น					
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน	29				
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.63	0.42	0.52	0.54
กำไรต่อหุ้นปรับลด					
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ		0.58	0.33	0.48	0.43

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินรวม													รวมของผู้ถือหุ้น
	ส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ													
	องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น													
	ทุนเรือนหุ้นที่ออกและชำระเต็มมูลค่าแล้ว	เงินรับล่วงหน้า	ส่วนเกินมูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		ส่วนเกินจากใบสำคัญแสดงสิทธิทั้งหมดที่ใช้	ส่วนเกินทุนจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้นของบริษัทย่อย	ส่วนเกินทุนจากการลดทุน	ส่วนเกินทุนจากส่วนล้ำมูลค่าหุ้นของบริษัทย่อย	ส่วนเกินทุนเปลี่ยนแปลง	ส่วนเกินทุน	ส่วนเกินของส่วนของผู้ถือหุ้น	รวมของส่วนของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	
จัดสรรแล้ว - สำรองตามกฎหมาย				ยังไม่ได้จัดสรร										
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,968,478,258	1,264,227,510	314,806,203	1,011,951,979	4,418,420,455	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	10,236,064,368	1,031,300,491	11,267,364,859	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	2,693,393,192	-	-	-	-	-	2,693,393,192	29,054,510	2,722,447,702	
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	-	(3,864,560,998)	-	-	-	-	-	(3,864,560,998)	-	(3,864,560,998)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	366,834,545	(1,264,227,510)	2,497,407,248	-	-	-	-	-	-	-	1,600,014,283	-	1,600,014,283	
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	2,919,477,607	-	-	-	-	-	-	-	-	2,919,477,607	-	2,919,477,607	
เงินปันผลจ่ายแก่ส่วนของผู้ถือหุ้นได้เสียที่ไม่ใช่ส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
โอนไปเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	8,583,302	(8,583,302)	-	-	-	-	-	-	-	(16,063,097)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,335,312,803	2,919,477,607	2,812,213,451	1,020,535,281	3,238,669,347	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	13,584,388,452	1,044,301,904	14,628,690,356	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,335,312,803	2,919,477,607	2,812,213,451	1,020,535,281	3,238,669,347	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	13,584,388,452	1,044,301,904	14,628,690,356	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	4,912,590,872	-	-	-	-	-	4,912,590,872	17,504,528	4,930,095,400	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(54,673,793)	-	-	-	-	-	(54,673,793)	(689,406)	(55,363,199)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	4,857,917,079	-	-	-	-	-	4,857,917,079	16,815,122	4,874,732,201	
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	-	(3,792,850,468)	-	-	-	-	-	(3,792,850,468)	-	(3,792,850,468)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	657,172,157	(2,919,477,607)	4,378,805,104	-	-	-	-	-	-	-	2,116,499,654	-	2,116,499,654	
เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น	-	564,336,427	-	-	-	-	-	-	-	-	564,336,427	-	564,336,427	
เงินปันผลจ่ายแก่ส่วนของผู้ถือหุ้นได้เสียที่ไม่ใช่ส่วนของผู้ถือหุ้น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
โอนไปเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	80,662,502	(80,662,502)	-	-	-	-	-	-	-	(15,296,720)	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	1,101,197,783	4,223,073,456	25,169,527	200,781,377	49,665,575	(17,436,516)	258,179,963	17,330,291,144	1,045,820,306	18,376,111,450	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น (ต่อ) สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

หมายเหตุ	งบการเงินเฉพาะกิจการ									
	ทุนเรือนหุ้น ที่ออกและ ชำระเต็ม มูลค่าแล้ว	เงินรับ ล่วงหน้าหุ้น	ส่วนเกิน มูลค่าหุ้นสามัญ	กำไรสะสม		องค์ประกอบอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น			รวม ส่วนของผู้ถือหุ้น	
				จัดสรรแล้ว - สำรองตาม กฎหมาย	ยังไม่จัดสรร	ส่วนเกิน จากใบสำคัญ แสดงสิทธิที่ หมดสิทธิการใช้	ส่วนเกินทุน จากการ ลดทุน	รวม องค์ประกอบอื่น ของส่วนของผู้ถือหุ้น		
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2560	2,968,478,258	1,264,227,510	314,806,203	464,599,828	2,488,463,478	25,169,527	200,781,377	225,950,904	7,726,526,181	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	3,492,322,432	-	-	-	3,492,322,432	
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	-	(3,864,560,998)	-	-	-	(3,864,560,998)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	366,834,545	(1,264,227,510)	2,497,407,248	-	-	-	-	-	1,600,014,283	
เงินรับล่วงหน้าหุ้น	-	2,919,477,607	-	-	-	-	-	-	2,919,477,607	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	3,335,312,803	2,919,477,607	2,812,213,451	464,599,828	2,116,224,912	25,169,527	200,781,377	225,950,904	11,873,779,505	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	3,335,312,803	2,919,477,607	2,812,213,451	464,599,828	2,116,224,912	25,169,527	200,781,377	225,950,904	11,873,779,505	
กำไรสำหรับปี	-	-	-	-	4,039,006,970	-	-	-	4,039,006,970	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่นสำหรับปี	-	-	-	-	(6,321,056)	-	-	-	(6,321,056)	
กำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวมสำหรับปี	-	-	-	-	4,032,685,914	-	-	-	4,032,685,914	
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	-	-	-	-	(3,792,850,468)	-	-	-	(3,792,850,468)	
หุ้นสามัญเพิ่มขึ้น	657,172,157	(2,919,477,607)	4,378,805,104	-	-	-	-	-	2,116,499,654	
เงินรับล่วงหน้าหุ้น	-	564,336,427	-	-	-	-	-	-	564,336,427	
โอนไปเป็นสำรองตามกฎหมาย	-	-	-	13,168,725	(13,168,725)	-	-	-	-	
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	3,992,484,960	564,336,427	7,191,018,555	477,768,553	2,342,891,633	25,169,527	200,781,377	225,950,904	14,794,451,032	

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน					
กำไรก่อนภาษีเงินได้		5,436,153,981	3,236,870,589	4,039,006,970	3,492,322,432
รายการปรับกระทบยอดกำไรก่อนภาษีเป็นเงินสดรับ (จ่าย)					
จากกิจกรรมดำเนินงาน					
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย		4,449,762,671	3,686,857,431	15,649,123	15,629,672
หนี้สงสัยจะสูญ		73,891,030	65,530,223	-	-
หนี้สูญ		157,107,428	159,080,513	-	-
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการ					
กลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	33.6	613,041,026	12,245,680	613,041,026	12,245,680
กำไรจากการจำหน่ายอุปกรณ์		(134,663,971)	(489,008)	(74,764)	(14,199)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย	11	-	-	(3,300,384,902)	(1,975,998,440)
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	-	-	(1,288,035,000)	(1,668,166,500)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	(899,497,275)	(1,095,836,491)	-	-
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	(3,649,992,402)	-	(157,526,462)	-
ขาดทุน (กำไร) จากอัตราแลกเปลี่ยนที่ยังไม่เกิดขึ้นจริง		(14,606,258)	(444,245,408)	(92,974,006)	1,359,600
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยนที่เกิดขึ้นจริงจากเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์		(43,844,233)	(101,400,116)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	22	35,537,942	33,342,655	2,949,798	2,569,996
ดอกเบี้ยรับ		(26,846,682)	(18,799,042)	(44,271,922)	(3,242,798)
ดอกเบี้ยจ่าย		743,979,339	692,416,018	492,761,708	516,262,331
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์					
และหนี้สินดำเนินงาน		6,740,022,596	6,225,573,044	280,141,569	392,967,774
สินทรัพย์ดำเนินงานลดลง (เพิ่มขึ้น)					
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น		(179,255,788)	(262,658,663)	(275,388,905)	(174,720,232)
มูลค้างงานที่แล้วเสร็จแต่ยังไม่เรียกชำระ		(2,969,539)	2,715,024	-	-
ลูกหนี้กรมสรรพากร		(263,484,500)	(231,928,008)	(269,406,272)	-
สินค้าคงเหลือ		350,957,325	388,563,489	-	-
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้า		(44,612,166)	-	(842,617,258)	-
ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า		(373,667)	(13,191,032)	45,740	3,191,754
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น		9,286,189	9,233,686	3,123	(17,797)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น		(6,465,702)	(22,772,631)	(31,350)	(1,335)
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)					
เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น		(225,558,368)	(224,953,546)	(181,207,481)	18,042,907
ภาษีเงินได้หัก ณ ที่จ่ายรอนำส่ง		(118,938,041)	10,096,020	(85,603,933)	3,583,773
รายได้รับล่วงหน้าจากลูกค้า		71,126,174	(37,957,741)	-	-
หนี้สินหมุนเวียนอื่น		(19,830,105)	27,358,583	(8,439,865)	5,647,050
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า		(1,630,749,119)	(1,462,757,731)	-	-
จ่ายผลประโยชน์ระยะยาวพนักงาน		(5,525,860)	(9,057,868)	-	-
สำรองค่าช้อนขาดขาดสายเส้นใยแก้วนำแสง		(30,097,289)	(186,850,614)	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า		(114,611,550)	(55,964,233)	-	(40)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น		598,942	(12,254,610)	552,263	-
เงินสดจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		4,529,519,532	4,143,193,169	(1,381,952,369)	248,693,854
รับคืน (จ่าย) ภาษีเงินได้		(528,126,324)	(725,601,461)	8,422,367	45,184,736
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน		4,001,393,208	3,417,591,708	(1,373,530,002)	293,878,590

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

งบกระแสเงินสด (ต่อ)

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

(หน่วย: บาท)

	หมายเหตุ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน					
ดอกเบี้ยรับ		64,383,325	20,725,084	4,533,146	3,117,867
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง (เพิ่มขึ้น)		12,790,171	328,095,434	(1,235)	249,998,853
เงินฝากธนาคารที่มีภาระค่าประกันลดลง (เพิ่มขึ้น)		9,753,197	(14,793,124)	(23,240,530)	-
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่กิจการที่เกี่ยวข้องกันเพิ่มขึ้น		-	-	(4,305,254,203)	-
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทย่อย		-	-	3,300,384,902	2,008,498,440
เงินสดรับจากการจำหน่ายเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	5,666,638,824	-	5,666,638,824	-
เงินสดรับจากเงินคืนทุนของบริษัทร่วม	12	-	43,445,654	-	43,445,654
เงินปันผลรับจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	12	-	420,511,793	-	420,511,793
เงินสดรับจากการจำหน่ายอุปกรณ์		138,928,297	6,431,471	74,921	20,439
ซื้ออสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	13	(1,606,097)	(47,354,186)	-	-
ซื้ออาคารและอุปกรณ์		(3,985,434,799)	(3,254,240,112)	(2,037,234)	(1,272,499)
ซื้อโปรแกรมคอมพิวเตอร์		(5,359,110)	(6,193,378)	-	-
เงินสดสุทธิจาก (ใช้ไป) กิจกรรมลงทุน		1,900,093,808	(2,503,371,364)	4,641,098,591	2,724,320,547
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน					
จ่ายดอกเบี้ย		(558,242,870)	(480,498,929)	(316,309,364)	(444,779,897)
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารลดลง		(3,908,717,076)	(762,131,682)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะสั้น		-	1,956,800,000	60,000,000	2,296,800,000
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะสั้น		(786,000,000)	(600,000,000)	(5,094,718,400)	(3,859,860,000)
เงินสดจ่ายคืนเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์		(2,381,767,950)	(770,262,380)	-	-
เงินสดรับจากเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	8,387,500,000	-	8,387,500,000	-
เงินสดจ่ายคืนเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร	19	(7,460,000,000)	(160,000,000)	(7,300,000,000)	-
เงินสดจ่ายคืนหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน		(205,651,344)	(55,976,237)	(1,067,132)	-
เงินสดรับจากการเพิ่มทุน	23	2,116,499,654	1,600,014,283	2,116,499,654	1,600,014,283
เงินสดรับล่วงหน้าจากการเพิ่มทุน	23	564,336,427	2,793,000,000	564,336,427	2,793,000,000
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ	32	(3,792,850,468)	(3,862,963,017)	(3,792,850,468)	(3,862,963,017)
เงินสดจ่ายจากการซื้อบริษัทย่อย		-	-	-	(1,209)
เงินปันผลจ่ายแก่ผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทย่อย		(15,296,720)	(16,053,097)	-	-
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน		(8,040,190,347)	(358,071,059)	(5,376,609,283)	(1,477,789,840)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น (ลดลง) สุทธิ		(2,138,703,331)	556,149,285	(2,109,040,694)	1,540,409,297
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นปี		3,037,949,264	2,481,799,979	2,158,095,907	617,686,610
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายปี		899,245,933	3,037,949,264	49,055,213	2,158,095,907
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม					
รายการที่มีใช้เงินสด					
ซื้ออุปกรณ์ที่ยังไม่ได้ชำระ		7,168,268,109	3,905,461,523	3,579,439	-
รับโอนสิทธิในเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และทรัพย์สินจากบริษัทย่อย		-	-	4,300,194,727	-
ค่าบริการระหว่างการจัดตั้งทรัพย์สินกับบริษัทย่อย		-	-	2,459,569,720	-
โอนสิทธิเงินปันผลรับจากบริษัทร่วมเพื่อจ่ายชำระดอกเบี้ยค้างจ่ายและเงินกู้ยืมระยะยาวจากธนาคาร		1,288,035,000	1,247,654,707	1,288,035,000	1,247,654,707
โอนเปลี่ยนแปลงเงินตรองเป็นเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย		-	-	-	357,360,000
กู้ยืมเงินระยะสั้นจากบริษัทย่อยเพื่อจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง		-	-	-	665,100,000
โอนสิทธิเงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อยเพื่อจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง		-	-	386,249,835	84,900,000
โอนสิทธิการรับเงินลูกหนี้อื่นกิจการที่เกี่ยวข้องกันเพื่อจ่ายชำระเงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อยอีกแห่ง		-	-	45,760,165	230,500,000

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย

หมายเหตุประกอบงบการเงินรวม

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561

1. ข้อมูลทั่วไปของบริษัทฯ

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด (มหาชน) (“บริษัทฯ”) เป็นบริษัทมหาชนซึ่งจัดตั้งและมีภูมิลำเนาในประเทศไทย ธุรกิจหลักของบริษัทฯคือการลงทุนในบริษัทที่ประกอบธุรกิจทางด้านการสื่อสารโทรคมนาคม โดยมีที่อยู่ตามที่จดทะเบียนคือเลขที่ 200 ชั้น 29-30 หมู่ที่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี

2. เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงิน

2.1 งบการเงินนี้จัดทำขึ้นตามมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กำหนดในพระราชบัญญัติวิชาชีพบัญชี พ.ศ. 2547 โดยแสดงรายการในงบการเงินตามข้อกำหนดในประกาศกรมพัฒนาธุรกิจการค้าลงวันที่ 11 ตุลาคม 2559 ออกตามความในพระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543

งบการเงินฉบับภาษาไทยเป็นงบการเงินฉบับที่บริษัทฯใช้เป็นทางการตามกฎหมาย งบการเงินฉบับภาษาอังกฤษแปลจากงบการเงินฉบับภาษาไทยนี้

งบการเงินนี้ได้จัดทำขึ้นโดยใช้เกณฑ์ราคาทุนเดิมเว้นแต่จะได้เปิดเผยเป็นอย่างอื่นในนโยบายการบัญชี

2.2 เกณฑ์ในการจัดทำงบการเงินรวม

ก) งบการเงินรวมนี้ได้จัดทำขึ้นโดยรวมงบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย (ซึ่งต่อไปนี้เรียกว่า “บริษัทย่อย”) ดังต่อไปนี้

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	
			2561	2560
			ร้อยละ	ร้อยละ
ถือหุ้นโดยบริษัทฯ				
บริษัท จัดสิน เทคโนโลยี เซ็นส์ จำกัด	ให้บริการโครงการขายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศ	ไทย	100	100
บริษัท อควาเนท จำกัด	ให้บริการด้านเทคโนโลยีสื่อสารผ่านดาวเทียมและให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	100	100
บริษัท จัดสิน เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) (ถือร้อยละ 9 ถือหุ้นโดยบริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด และอีกร้อยละ 9 ถือหุ้น โดยบริษัท เอเชียน รีเอนเนล เซอร์วิส จำกัด)	ออกแบบและติดตั้งอุปกรณ์พร้อมทดสอบระบบในโครงการสื่อสารโทรคมนาคม	ไทย	33	33
บริษัท จัดสิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	ให้บริการอินเทอร์เน็ตและบริการโทรทัศร์ระหว่างประเทศ	ไทย	98	98
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด (ถือร้อยละ 20 ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเนท จำกัด)	สำรวจ ออกแบบและก่อสร้างงานโยธาของโครงการโทรคมนาคม	ไทย	80	80
บริษัท จัดสิน อินเทอร์เน็ต เซ็นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด (ถือร้อยละ 34 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส (ประเทศไทย) จำกัด และอีกร้อยละ 26 ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียส รีเอนเนล เซอร์วิส จำกัด)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	40	40
บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนต จำกัด	ผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการ	ไทย	100	100
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	หยุดดำเนินการ	ไทย	100	100
บริษัท ไมโบล คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเซส จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	70	70
บริษัท แอส โนมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินกิจการ	ไทย	100	100

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	
			2561	2560
ถือหุ้นโดยบริษัทย่อย				
บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสติส เทคโนโลยี จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 98)	ให้บริการด้านจัดหา ออกแบบ ระบบคอมพิวเตอร์และพัฒนาซอฟต์แวร์และ การจำหน่ายอุปกรณ์คอมพิวเตอร์และบริการคลาวด์คอมพิวติ้ง	ไทย	-	-
บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเนท จำกัด ร้อยละ 67)	ให้บริการระบบเครือข่ายสื่อสัญญาณความเร็วสูงภายในประเทศไทย	ไทย	-	-
บริษัท ทริบิเลที้ โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) (ถือหุ้นโดยบริษัท อควาเนท จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการด้านโทรคมนาคม โทรศัพท์พื้นฐานและระบบสื่อสารข้อมูล	ไทย	-	-
บริษัท ทริบิเลที้ อินเทอร์เน็ต จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริบิเลที้ โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	ให้บริการอินเทอร์เน็ต	ไทย	-	-
บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท ทริบิเลที้ โปรดักต์ จำกัด (มหาชน) ร้อยละ 100)	พัฒนา จำหน่ายและให้บริการซอฟต์แวร์ประเภทต่างๆ	ไทย	-	-
บริษัท เอเชียน (ประเทศไทย) จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัสติส เทคโนโลยี อินเทอร์เน็ต จำกัด ร้อยละ 59)	กิจกรรมลงทุน	ไทย	-	-
บริษัท เอเชียน รีเยนแนล เซอร์วิส จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท เอเชียน (ประเทศไทย) จำกัด ร้อยละ 98)	ดำเนินการด้านการตลาด การจัดหาหน่วยบริการและให้บริการใช้การแก่ ผู้ใช้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านระบบสัญญาณดาวเทียม	ไทย	-	-

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	อัตราร้อยละ ของการถือหุ้น	
			2561	2560
			ร้อยละ	ร้อยละ
Clippership Investments (BVI) Limited (ถือหุ้นโดยบริษัท จัดสิน อินเทอร์เน็ต เซ็นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด ร้อยละ 100)	หยุดดำเนินการ	British Virgin Island	-	-
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัดสิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด ร้อยละ 90)	ให้บริการโครงข่ายเคเบิลใยแก้วนำแสงใต้น้ำและให้บริการรับจ้างซ่อมแซมและบำรุงรักษาระบบเคเบิลใต้น้ำภายในประเทศไทย	ไทย	-	-
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท จัดสิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด ร้อยละ 100)	ให้บริการเช่าวงจรและบริการรับ-ส่งข้อมูลภายในประเทศไทยและระหว่างประเทศ	ไทย	-	-
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (ถือหุ้นโดยบริษัท อีคิวแมนท์ จำกัด ร้อยละ 54 และบริษัท จัดสิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชันส์ จำกัด ร้อยละ 46)	ให้เช่าอาคารสำนักงาน	ไทย	-	-

- ข) บริษัทจะถือว่ามีการควบคุมกิจการที่เข้าไปลงทุนหรือบริษัทย่อยได้ หากบริษัทมีสิทธิได้รับหรือมีส่วนได้เสียในผลตอบแทนของกิจการที่เข้าไปลงทุน และสามารถใช้อำนาจในการสั่งการกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่ออย่างมีนัยสำคัญต่อจำนวนเงินผลตอบแทนนั้นได้
- ค) บริษัทนำงบการเงินของบริษัทย่อยมารวมในการจัดทำงบการเงินรวมตั้งแต่วันที่บริษัทมีอำนาจในการควบคุมบริษัทย่อยจนถึงวันที่บริษัทสิ้นสุดการควบคุมบริษัทย่อยนั้น
- ง) งบการเงินของบริษัทย่อยได้จัดทำขึ้นโดยใช้นโยบายการบัญชีที่สำคัญเช่นเดียวกันกับของบริษัท
- จ) ยอดคงค้างระหว่างบริษัทและบริษัทย่อย รายการค้าระหว่างกันที่มีสาระสำคัญได้ถูกตัดออกจากงบการเงินรวมนี้แล้ว
- ฉ) ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุม คือ จำนวนกำไรหรือขาดทุนและสินทรัพย์สุทธิของบริษัทย่อยส่วนที่ไม่ได้เป็นของบริษัท และแสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของกำไรหรือขาดทุนรวมและส่วนของผู้ถือหุ้นในงบแสดงฐานะการเงินรวม

2.3 บริษัทจัดทำงบการเงินเฉพาะกิจการ โดยแสดงเงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามวิธีราคาทุน

3. มาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่

ก. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เริ่มมีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยได้นำมาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐาน การรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2560) จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2561 มาถือปฏิบัติ มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการปรับปรุงและอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับการเปิดเผยข้อมูลในหมายเหตุประกอบงบการเงิน การนำมาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวมาถือปฏิบัตินี้ไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของบริษัทฯและบริษัทย่อย

ข. มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562

สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินและการตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุง (ปรับปรุง 2561) และฉบับใหม่จำนวนหลายฉบับ ซึ่งมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2562 มาตรฐานการรายงานทางการเงินดังกล่าวได้รับการปรับปรุงหรือจัดให้มีขึ้นเพื่อให้มีเนื้อหาเท่าเทียมกับมาตรฐานการรายงานทางการเงินระหว่างประเทศ โดยส่วนใหญ่เป็นการอธิบายให้ชัดเจนเกี่ยวกับวิธีปฏิบัติทางการบัญชีและการให้แนวปฏิบัติทางบัญชีกับผู้ใช้มาตรฐาน

ฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยเชื่อว่ามาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับปรับปรุงดังกล่าวส่วนใหญ่จะไม่มีผลกระทบต่ออย่าง เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินเมื่อนำมาถือปฏิบัติ อย่างไรก็ตาม มาตรฐานการรายงานทางการเงินฉบับใหม่ซึ่งได้มีการเปลี่ยนแปลงหลักการสำคัญ สามารถสรุปได้ดังนี้

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 เรื่อง รายได้จากสัญญาที่ทำกับลูกค้า

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 ใช้แทนมาตรฐานการบัญชีและการตีความมาตรฐานการบัญชีที่เกี่ยวข้องต่อไปนี้

มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 11 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาก่อสร้าง
มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้
การตีความมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 31 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง รายได้ - รายการแลกเปลี่ยน เกี่ยวกับบริการโฆษณา
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 13 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง โปรแกรมสิทธิพิเศษแก่ลูกค้า
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง สัญญาสำหรับการก่อสร้าง อสังหาริมทรัพย์
การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 18 (ปรับปรุง 2560)	เรื่อง การโอนสินทรัพย์จากลูกค้า

กิจการต้องใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฉบับที่ 15 กับสัญญาที่ทำกับลูกค้าทุกสัญญา ยกเว้นสัญญาที่อยู่ในขอบเขตของมาตรฐานการบัญชีฉบับอื่น มาตรฐานฉบับนี้ได้กำหนดหลักการ 5 ขั้นตอนสำหรับการรับรู้รายได้ที่เกิดขึ้นจากสัญญาที่ทำกับลูกค้า โดยกิจการจะรับรู้รายได้ในจำนวนเงินที่สะท้อนถึงสิ่งตอบแทนที่กิจการคาดว่าจะมีสิทธิได้รับจากการแลกเปลี่ยนสินค้าหรือบริการที่ได้ส่งมอบให้แก่ลูกค้า และกำหนดให้กิจการต้องใช้ดุลยพินิจและพิจารณาข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในการพิจารณาตามหลักการในแต่ละขั้นตอน

ฝ่ายบริหารของบริษัทย่อคาดว่าการนำมาตราฐานฉบับนี้มาใช้ จะมีผลให้เกิดการปรับปรุงรายการค่านายหน้าจ่ายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าซึ่งบริษัทย่อพิจารณาว่าค่านายหน้าที่จ่ายให้แก่พนักงานขายเพื่อให้ได้มาซึ่งสัญญาที่ทำกับลูกค้าต้องบันทึกเป็นสินทรัพย์และตัดเป็นค่าใช้จ่ายให้สอดคล้องกับการรับรู้รายได้ตามสัญญาจากเดิมที่บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในการขายเมื่อเกิดรายการ

ค. มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงินที่จะมีผลบังคับใช้สำหรับงบการเงินที่มีรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2563

ในระหว่างปีปัจจุบัน สภาวิชาชีพบัญชีได้ประกาศใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงิน กลุ่มเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วยมาตรฐานและการตีความมาตรฐาน จำนวน 5 ฉบับ ได้แก่

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 7 การเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน

ฉบับที่ 9 เครื่องมือทางการเงิน

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 32 การแสดงรายการเครื่องมือทางการเงิน

การตีความมาตรฐานการรายงานทางการเงิน

ฉบับที่ 16 การป้องกันความเสี่ยงของเงินลงทุนสุทธิในหน่วยงานต่างประเทศ

ฉบับที่ 19 การชำระหนี้สินทางการเงินด้วยตราสารทุน

มาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มดังกล่าวข้างต้น กำหนดหลักการเกี่ยวกับการจัดประเภทและการวัดมูลค่า เครื่องมือทางการเงินด้วยมูลค่ายุติธรรมหรือราคาทุนตัดจำหน่ายโดยพิจารณาจากประเภทของตราสารทางการเงิน ลักษณะของกระแสเงินสดตามสัญญาและแผนธุรกิจของกิจการ (Business Model) หลักการเกี่ยวกับวิธีการคำนวณการด้อยค่าของเครื่องมือทางการเงินโดยใช้แนวคิดของผลขาดทุนด้านเครดิตที่คาดว่าจะเกิดขึ้น และหลักการเกี่ยวกับการบัญชีป้องกันความเสี่ยง รวมถึงการแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลเครื่องมือทางการเงิน และเมื่อมาตรฐานการรายงานทางการเงินกลุ่มนี้มีผลบังคับใช้ จะทำให้มาตรฐานการบัญชี การตีความมาตรฐานการบัญชี และแนวปฏิบัติทางการบัญชีบางฉบับที่มีผลบังคับใช้อยู่ในปัจจุบันถูกยกเลิกไป

ปัจจุบันฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยอยู่ระหว่างการประเมินผลกระทบที่อาจมีต่อการเงินในปีที่เริ่มนำมาตรฐานกลุ่มดังกล่าวมาถือปฏิบัติ

4. นโยบายการบัญชีที่สำคัญ

4.1 การรับรู้รายได้

รายได้จากการขายสินค้ารับรู้เมื่อได้โอนความเสี่ยงและผลตอบแทนที่มีนัยสำคัญของความเป็นเจ้าของสินค้าให้กับผู้ซื้อแล้ว

รายได้จากการขายแสดงมูลค่าตามราคาในใบกำกับสินค้าโดยไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม สำหรับสินค้าที่ได้ส่งมอบหลังจากหักส่วนลดแล้ว

รายได้จากการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม บริการอินเทอร์เน็ต บริการอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจอินเทอร์เน็ตและบริการจัดการรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว

รายได้จากการออกแบบและติดตั้งระบบสื่อสารโทรคมนาคมและระบบคอมพิวเตอร์พร้อมการจัดหาอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องรับรู้โดยพิจารณาขึ้นความสำเร็จของงานจากการประเมินของวิศวกรหรือผู้ควบคุมโครงการ

รายได้จากการจำหน่ายบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศรับรู้เมื่อได้ให้บริการแล้ว และรายได้จากการจำหน่ายบัตรดังกล่าวในส่วนที่ยังไม่ได้รับรู้รายได้จะบันทึกเป็นรายได้รอการตัดบัญชีในหนี้สินหมุนเวียน

ดอกเบี้ยรับถือเป็นรายได้ตามเกณฑ์คงค้างโดยคำนึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินปันผลรับถือเป็นรายได้เมื่อบริษัทฯและบริษัทย่อยมีสิทธิในการรับเงินปันผล

4.2 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดหมายถึง เงินสดและเงินฝากธนาคาร และเงินลงทุนระยะสั้นที่มีสภาพคล่องสูงซึ่งถึงกำหนดจ่ายคืนภายในระยะเวลาไม่เกิน 3 เดือนนับจากวันที่ได้มาและไม่มีข้อจำกัดในการเบิกใช้

4.3 ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นแสดงมูลค่าตามจำนวนมูลค่าสุทธิที่จะได้รับ บริษัทฯและบริษัทย่อยบันทึกค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับผลขาดทุนโดยประมาณที่อาจเกิดขึ้นจากการเก็บเงินจากลูกหนี้ไม่ได้ ซึ่งโดยทั่วไปพิจารณาจากประสบการณ์การเก็บเงินและการวิเคราะห์อายุหนี้

4.4 สินค้าคงเหลือ

สินค้าคงเหลือแสดงมูลค่าตามราคาทุนโดยวิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก (วิธีเฉพาะเจาะจงสำหรับสินค้าคงเหลือประเภทคอมพิวเตอร์) หรือมูลค่าสุทธิที่จะได้รับแล้วแต่ราคาใดจะต่ำกว่า

4.5 เงินลงทุน

- ก) เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดถือเป็นเงินลงทุนทั่วไป ซึ่งแสดงในราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)
- ข) เงินลงทุนในบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินรวมแสดงมูลค่าตามวิธีส่วนได้เสีย
- ค) เงินลงทุนในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมที่แสดงอยู่ในงบการเงินเฉพาะกิจการแสดงมูลค่าตามวิธีราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการด้อยค่า

บริษัทฯ และบริษัทย่อยใช้วิธีถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการคำนวณต้นทุนของเงินลงทุน

เมื่อมีการจำหน่ายเงินลงทุน ผลต่างระหว่างสิ่งตอบแทนสุทธิที่ได้รับกับมูลค่าตามบัญชีของเงินลงทุนจะถูกบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.6 อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยบันทึกมูลค่าเริ่มแรกของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในราคาทุนซึ่งรวมต้นทุนการทำรายการ หลังจากนั้นบริษัทย่อยจะบันทึกอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนด้วยราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า (ถ้ามี)

ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนคำนวณจากราคาทุนโดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณ 3 - 24 ปี ค่าเสื่อมราคาของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนรวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินในอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

บริษัทย่อยรับรู้ผลต่างระหว่างจำนวนเงินที่ได้รับสุทธิจากการจำหน่ายกับมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในงวดที่ตัดรายการอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนออกจากบัญชี

4.7 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ และค่าเสื่อมราคา

ที่ดินแสดงมูลค่าตามราคาทุน อาคารและอุปกรณ์แสดงมูลค่าตามราคาทุนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเพื่อการด้อยค่า ค่าเสื่อมราคาของอาคารและอุปกรณ์คำนวณจากราคาทุนของสินทรัพย์โดยวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์โดยประมาณดังนี้

อาคาร	-	20 และ 24 ปี
ส่วนปรับปรุงอาคาร	-	5 - 12 ปี
ส่วนปรับปรุงสินทรัพย์เช่า	-	5 ปี
อุปกรณ์สำหรับให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม	-	3 - 15 ปี
เครื่องมือและอุปกรณ์	-	3 และ 5 ปี
เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์สำนักงาน	-	3 และ 5 ปี
ยานพาหนะ	-	5 ปี

ค่าเสื่อมราคาจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

ไม่มีการคิดค่าเสื่อมราคาสำหรับที่ดินและสินทรัพย์ระหว่างติดตั้ง

บริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ ออกจากบัญชีเมื่อจำหน่ายสินทรัพย์หรือคาดว่าจะไม่ได้รับประโยชน์เชิงเศรษฐกิจในอนาคตจากการใช้หรือการจำหน่ายสินทรัพย์ รายการผลกำไรหรือขาดทุนจากการจำหน่ายสินทรัพย์จะรับรู้ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนเมื่อบริษัทฯ และบริษัทย่อยตัดรายการสินทรัพย์นั้นออกจากบัญชี

4.8 ต้นทุนการกู้ยืม

ต้นทุนการกู้ยืมของค่าใช้จ่ายทางการเงินที่เกิดจากสัญญาเช่าการเงินที่ใช้ในการได้มา การก่อสร้าง หรือการผลิตสินทรัพย์ที่ต้องใช้ระยะเวลาในการแปลงสภาพให้พร้อมใช้หรือขาย ได้ถูกนำไปรวมเป็นราคาทุนของสินทรัพย์จนกว่าสินทรัพย์นั้นจะอยู่ในสภาพพร้อมที่จะใช้ได้ตามที่มุ่งประสงค์ ส่วนต้นทุนการกู้ยืมอื่นถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดที่เกิดรายการ ต้นทุนการกู้ยืมประกอบด้วยดอกเบี้ยและต้นทุนอื่นที่เกิดขึ้นจากการกู้ยืมนั้น

4.9 ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าและค่าตัดจำหน่าย

ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าแสดงตามราคาทุนหักค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณโดยวิธีเส้นตรงตามระยะเวลาเช่า 30 ปี ค่าตัดจำหน่ายจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุน

4.10 รายการธุรกิจกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันกับบริษัทฯ และบริษัทย่อยหมายถึง บุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯ และบริษัทย่อย หรือถูกบริษัทฯ และบริษัทย่อยควบคุมไม่ว่าจะเป็นโดยทางตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯ และบริษัทย่อย

นอกจากนี้บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันยังหมายรวมถึงบริษัทร่วมและบุคคลหรือกิจการที่มีสิทธิออกเสียงโดยตรงหรือทางอ้อมซึ่งทำให้มีอิทธิพลอย่างเป็นสาระสำคัญต่อบริษัทฯ และบริษัทย่อย ผู้บริหารสำคัญ กรรมการหรือพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ที่มีอำนาจในการวางแผนและควบคุมการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

4.11 สัญญาเช่าระยะยาว

สัญญาเช่าอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าการเงิน สัญญาเช่าการเงินจะบันทึกเป็นรายจ่ายฝ่ายทุนด้วยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์ที่เช่าหรือมูลค่าปัจจุบันสุทธิของจำนวนเงินที่ต้องจ่ายตามสัญญาเช่าแล้วแต่มูลค่าใดจะต่ำกว่า ภาระผูกพันตามสัญญาเช่าหักค่าใช้จ่ายทางการเงินจะบันทึกเป็นหนี้สินระยะยาว ส่วนดอกเบี้ยจ่ายจะบันทึกในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตลอดอายุของสัญญาเช่า สินทรัพย์ที่ได้มาตามสัญญาเช่าการเงินจะคิดค่าเสื่อมราคาตลอดอายุการใช้งานของสินทรัพย์ที่เช่า

สัญญาเช่าที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ที่ความเสี่ยงและผลตอบแทนของความเป็นเจ้าของส่วนใหญ่ไม่ได้โอนไปให้กับผู้เช่าถือเป็นสัญญาเช่าดำเนินงาน จำนวนเงินที่จ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงานรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของกำไรหรือขาดทุนตามวิธีเส้นตรงตลอดอายุสัญญาเช่า

4.12 เงินตราต่างประเทศ

บริษัทฯ แสดงงบการเงินรวมและงบการเงินเฉพาะกิจการเป็นสกุลเงินบาท ซึ่งเป็นสกุลเงินที่ใช้ในการดำเนินงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย

รายการที่เป็นเงินตราต่างประเทศแปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่เกิดรายการ สินทรัพย์และหนี้สินที่เป็นตัวเงินซึ่งอยู่ในสกุลเงินตราต่างประเทศได้แปลงค่าเป็นเงินบาทโดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน กำไรและขาดทุนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงในอัตราแลกเปลี่ยนได้รวมอยู่ในการคำนวณผลการดำเนินงาน

4.13 การด้อยค่าของสินทรัพย์

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะทำการประเมินการด้อยค่าของสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย หากมีข้อบ่งชี้ว่าสินทรัพย์ดังกล่าวอาจด้อยค่า บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมูลค่าที่คาดว่าจะได้

รับคืนของสินทรัพย์มีมูลค่าต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ทั้งนี้มูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนหมายถึงมูลค่ายุติธรรมหักต้นทุนในการขายของสินทรัพย์หรือมูลค่าจากการใช้สินทรัพย์แล้วแต่ราคาใดจะสูงกว่า

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะรับรู้รายการขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายในส่วนของการกำไรหรือขาดทุน

4.14 ผลประโยชน์พนักงาน

ผลประโยชน์ระยะสั้นของพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินเดือน ค่าจ้าง โบนัส และเงินสมทบกองทุนประกันสังคมเป็นค่าใช้จ่ายเมื่อเกิดรายการ

ผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน

โครงการสมทบเงิน

บริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อย ได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ซึ่งประกอบด้วยเงินที่พนักงานจ่ายสะสมและเงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบให้เป็นรายเดือน สินทรัพย์ของกองทุนสำรองเลี้ยงชีพได้แยกออกจากสินทรัพย์ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย เงินที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยจ่ายสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพบันทึกเป็นค่าใช้จ่ายในปีที่เกิดรายการ

โครงการผลประโยชน์หลังออกจากงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีภาระสำหรับเงินชดเชยที่ต้องจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อออกจากงานตามกฎหมายแรงงาน ซึ่งบริษัทฯ และบริษัทย่อยถือว่าเงินชดเชยดังกล่าวเป็นโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานสำหรับพนักงาน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคำนวณหนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงาน โดยใช้วิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) โดยผู้เชี่ยวชาญอิสระได้ทำการประเมินภาระผูกพันดังกล่าวตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย

ผลกำไรหรือขาดทุนจากการประมาณการตามคณิตศาสตร์ประกันภัยสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากงานของพนักงานจะรับรู้ทันทีในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น

4.15 ประมาณการหนี้สิน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะบันทึกประมาณการหนี้สินไว้ในบัญชีเมื่อภาระผูกพันซึ่งเป็นผลมาจากเหตุการณ์ในอดีตได้เกิดขึ้นแล้ว และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯ และบริษัทย่อยจะเสียทรัพยากรเชิงเศรษฐกิจไปเพื่อปลดเปลื้องภาระผูกพันนั้น และบริษัทฯ และบริษัทย่อยสามารถประมาณมูลค่าภาระผูกพันนั้นได้อย่างน่าเชื่อถือ

4.16 ภาษีเงินได้

ภาษีเงินได้ประกอบด้วยภาษีเงินได้ปัจจุบันและภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

ภาษีเงินได้ปัจจุบัน

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้ปัจจุบันตามจำนวนที่คาดว่าจะจ่ายให้กับหน่วยงานจัดเก็บภาษีของรัฐ โดยคำนวณจากกำไรทางภาษีตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดในกฎหมายภาษีอากร

ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯ และบริษัทย่อยบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวระหว่างราคาตามบัญชีของสินทรัพย์และหนี้สิน ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานกับฐานภาษีของสินทรัพย์และหนี้สินที่เกี่ยวข้องนั้น โดยใช้อัตราภาษีที่มีผลบังคับใช้ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน

บริษัทและบริษัทย่อยรับรู้หนี้สินภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีของผลแตกต่างชั่วคราวที่ต้องเสียภาษีทุกรายการ แต่รับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษี รวมทั้งผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ในจำนวนเท่าที่มีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่บริษัทและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้นั้น

บริษัทและบริษัทย่อยจะทบทวนมูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทุกสิ้นรอบระยะเวลารายงานและจะทำการปรับลดมูลค่าตามบัญชีดังกล่าว หากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ว่าบริษัทและบริษัทย่อยจะไม่มีการกำไรทางภาษีเพียงพอต่อการนำสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีทั้งหมดหรือบางส่วนมาใช้ประโยชน์

บริษัทและบริษัทย่อยจะบันทึกภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้นหากภาษีที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับรายการที่ได้บันทึกโดยตรงไปยังส่วนของผู้ถือหุ้น

4.17 การวัดมูลค่ายุติธรรม

มูลค่ายุติธรรมหมายถึง ราคาที่คาดว่าจะได้รับจากการขายสินทรัพย์หรือเป็นราคาที่จะต้องจ่ายเพื่อโอนหนี้สินให้ผู้อื่นโดยรายการดังกล่าวเป็นรายการที่เกิดขึ้นในสภาพปกติระหว่างผู้ซื้อและผู้ขาย (ผู้ร่วมในตลาด) ณ วันที่วัดมูลค่า บริษัทและบริษัทย่อยใช้ราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องในการวัดมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินซึ่งมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่เกี่ยวข้องกำหนดให้ต้องวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรม ยกเว้นในกรณีที่ไม่มีตลาดที่มีสภาพคล่องสำหรับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่มีลักษณะเดียวกันหรือไม่สามารถหาราคาเสนอซื้อขายในตลาดที่มีสภาพคล่องได้ บริษัทและบริษัทย่อยจะประมาณมูลค่ายุติธรรมโดยใช้เทคนิคการประเมินมูลค่าที่เหมาะสมกับแต่ละสถานการณ์ และพยายามใช้ข้อมูลที่สามารถสังเกตได้ที่เกี่ยวข้องกับสินทรัพย์หรือหนี้สินที่จะวัดมูลค่ายุติธรรมนั้นให้มากที่สุด

ลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมที่ใช้วัดมูลค่าและเปิดเผยมูลค่ายุติธรรมของสินทรัพย์และหนี้สินในงบการเงินแบ่งออกเป็นสามระดับตามประเภทของข้อมูลที่ใช้ในการวัดมูลค่ายุติธรรม ดังนี้

- ระดับ 1 ใช้ข้อมูลราคาเสนอซื้อขายของสินทรัพย์หรือหนี้สินอย่างเดียวกันในตลาดที่มีสภาพคล่อง
- ระดับ 2 ใช้ข้อมูลอื่นที่สามารถสังเกตได้ของสินทรัพย์หรือหนี้สิน ไม่ว่าจะเป็นข้อมูลทางตรงหรือทางอ้อม
- ระดับ 3 ใช้ข้อมูลที่ไม่สามารถสังเกตได้ เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับกระแสเงินในอนาคตที่กิจการประมาณขึ้น

ทุกวันสิ้นรอบระยะเวลารายงาน บริษัทและบริษัทย่อยจะประเมินความจำเป็นในการโอนรายการระหว่างลำดับชั้นของมูลค่ายุติธรรมสำหรับสินทรัพย์และหนี้สินที่ถืออยู่ ณ วันสิ้นรอบระยะเวลารายงานที่มีการวัดมูลค่ายุติธรรมแบบเกิดขึ้นประจำ

5. การใช้ดุลยพินิจและประมาณการทางบัญชีที่สำคัญ

ในการจัดทำงบการเงินตามมาตรฐานการรายงานทางการเงิน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจและการประมาณการในเรื่องที่มีความไม่แน่นอนเสมอ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการดังกล่าวนี้ส่งผลกระทบต่อจำนวนเงินที่แสดงในงบการเงินและต่อข้อมูลที่แสดงในหมายเหตุประกอบงบการเงิน ผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณการไว้ การใช้ดุลยพินิจและการประมาณการที่สำคัญมีดังนี้

สัญญาเช่า

ในการพิจารณาประเภทของสัญญาเช่าว่าเป็นสัญญาเช่าดำเนินงานหรือสัญญาเช่าทางการเงิน ฝ่ายบริหารได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินเงื่อนไขและรายละเอียดของสัญญาเพื่อพิจารณาว่าบริษัทและบริษัทย่อยได้โอนหรือรับโอนความเสี่ยงและผลประโยชน์ในสินทรัพย์ที่เช่าดังกล่าวแล้วหรือไม่

ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้

ในการประมาณค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจในการประมาณการผลขาดทุนที่คาดว่าจะเกิดขึ้นจากลูกหนี้แต่ละราย โดยคำนึงถึงประสบการณ์การเก็บเงินในอดีต อายุของหนี้ที่ค้างค้างและสภาวะเศรษฐกิจที่เป็นอยู่ในขณะนั้น เป็นต้น

ค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน

บริษัทฯจะบันทึกค่าเพื่อการด้อยค่าของเงินลงทุนทั่วไป เมื่อมูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญ และเป็นระยะเวลานานหรือเมื่อมีข้อบ่งชี้ของการด้อยค่า การที่จะสรุปว่าเงินลงทุนดังกล่าวได้ลดลงอย่างมีสาระสำคัญหรือเป็นระยะเวลานานหรือไม่นั้นจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจของฝ่ายบริหาร

ที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและค่าเสื่อมราคา

ในการคำนวณค่าเสื่อมราคาของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องทำการประมาณอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือเมื่อเลิกใช้งานของอาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนและต้องทบทวนอายุการให้ประโยชน์และมูลค่าคงเหลือใหม่หากมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้น

นอกจากนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องสอบถามการด้อยค่าของที่ดิน อาคาร อุปกรณ์และอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนในแต่ละช่วงเวลาและบันทึกขาดทุนจากการด้อยค่าหากคาดว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับคืนต่ำกว่ามูลค่าตามบัญชีของสินทรัพย์นั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องใช้ดุลยพินิจที่เกี่ยวข้องกับการคาดการณ์รายได้และค่าใช้จ่ายในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับสินทรัพย์นั้น

สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี

บริษัทฯและบริษัทย่อยจะรับรู้สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีสำหรับผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ไม่ได้ใช้เมื่อมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่นอนว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยจะมีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะใช้ประโยชน์จากผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนนั้น ในการนี้ฝ่ายบริหารจำเป็นต้องประมาณการว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยควรรับรู้จำนวนสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีเป็นจำนวนเท่าใด โดยพิจารณาถึงจำนวนกำไรทางภาษีที่คาดว่าจะเกิดในอนาคตในแต่ละช่วงเวลา

ผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานตามโครงการผลประโยชน์

หนี้สินตามโครงการผลประโยชน์หลังออกจางานของพนักงานประมาณขึ้นตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ซึ่งต้องอาศัยข้อสมมติฐานต่างๆในการประมาณการนั้น เช่น อัตราคิดลด อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต อัตราการเกษียณ และอัตราการเปลี่ยนแปลงในจำนวนพนักงาน เป็นต้น

คดีฟ้องร้องและข้อพิพาท

บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องร้องเรียกค่าเสียหาย ซึ่งฝ่ายบริหารของบริษัทฯและบริษัทย่อยได้ใช้ดุลยพินิจในการประเมินผลของคดีที่ถูกฟ้องร้องแล้ว ซึ่งรวมถึงการประเมินความน่าจะเป็นที่จะเกิดผลเสียหายที่คาดว่าจะเกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสม การเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันต่างๆที่ใช้ประกอบการประเมินของผู้บริหารและสถานการณ์ต่างๆ อาจส่งผลให้ผลที่เกิดขึ้นจริงแตกต่างจากที่ประมาณได้

6. รายการธุรกิจกับกิจการที่เกี่ยวข้องกัน

รายละเอียดความสัมพันธ์ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยมีกับบุคคลหรือกิจการที่มีอำนาจควบคุมบริษัทฯและบริษัทย่อยหรือถูกควบคุมโดยบริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ว่าจะเป็นโดยตรงหรือทางอ้อม หรืออยู่ภายใต้การควบคุมเดียวกันกับบริษัทฯและบริษัทย่อยมีดังนี้

ชื่อกิจการ	ลักษณะความสัมพันธ์
บริษัทย่อย	กลุ่มบริษัทที่บริษัทมีอำนาจในการกำหนดนโยบายทางการเงินและการดำเนินงาน เพื่อให้ได้รับประโยชน์จากกิจกรรมต่างๆของบริษัทเหล่านั้น
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ต จัสมิน (“JASIF”)	บริษัทร่วม
กลุ่มโมโน	มีกรรมกรร่วมกัน

ในระหว่างปี บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการธุรกิจที่สำคัญกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน รายการธุรกิจดังกล่าวเป็นไปตามเงื่อนไขทางการค้าและเกณฑ์ตามที่ตกลงกันระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกันเหล่านั้น ซึ่งเป็นไปตามปกติธุรกิจโดยสามารถสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	
รายการธุรกิจกับบริษัทร่วม			
รายได้ค่าบริการดูแลและบำรุงรักษาทรัพย์สิน เส้นใยแก้วนำแสง	241	227	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)
ค่าเช่าอุปกรณ์และโครงข่าย	4,184	4,314	ราคาตามสัญญา (หมายเหตุ 28)
รายการธุรกิจกับบริษัทที่เกี่ยวข้องกัน			
รายได้จากการขายและการบริการ	28	26	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	57	56	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ค่าใช้จ่ายอื่น	25	21	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ		นโยบายการกำหนดราคา
	2561	2560	
รายการธุรกิจกับบริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)			
ค่าจัดการรับ	544	532	ราคาตามสัญญา
ค่าเช่าและค่าบริการอื่นรับ	44	44	ราคาตามสัญญาหรือราคาที่เกิดการคิดกับลูกค้ารายอื่น
ดอกเบี๋ยรับ	40	2	อ้างอิงกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารพาณิชย์ บวกร้อยละ 0.5
ค่าใช้จ่ายอื่น	32	31	ราคาตามสัญญา
ดอกเบี๋ยจ่าย	45	154	ร้อยละ 1.6 ถึง 2.0 ต่อปี
ต้นทุนโครงการจ่ายล่วงหน้าจาก ค่าบริการติดตั้ง	2,460	-	ราคาตามสัญญา
รับโอนสิทธิในเจ้าหน้าที่ค่าอุปกรณ์และทรัพย์สิน	3,348	-	ราคาตามสัญญา

ยอดคงค้างระหว่างบริษัทฯ บริษัทย่อยและกิจการที่เกี่ยวข้องกัน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	34	20	-	-
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 9)				
บริษัทย่อย	-	-	527	110
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	85	66	-	-
รวม	85	66	527	110
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	-	-	(11)	(11)
รวมลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน - สุทธิ	85	66	516	99
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 15, 28.ข)				
บริษัทย่อย	-	-	133	146
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทร่วม				
JASIF	817	817	-	-
รวมค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	817	817	133	146
เงินปันผลค้างรับจากบริษัทย่อย				
บริษัทย่อย	-	-	198	584
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)				
บริษัทย่อย	-	-	138	44
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	3	2	-	-
รวมเจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน	3	2	138	44
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 17)				
บริษัทย่อย	-	-	2,460	-
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 28.ค)				
บริษัทร่วม				
JASIF	12,423	14,054	-	-
เงินมัดจำรับจากลูกค้า				
บริษัทย่อย	-	-	10	10
(ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัทที่เกี่ยวข้องกัน				
กลุ่มโมโน	7	7	-	-
รวมเงินมัดจำรับจากลูกค้า	7	7	10	10

ยอดคงเหลือของเงินให้กู้ยืมระยะสั้นและเงินกู้ยืมระยะสั้นระหว่างบริษัทฯ และบริษัทย่อย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 และการเคลื่อนไหวของเงินกู้ยืมดังกล่าวมีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ			
	ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560	การเคลื่อนไหวในระหว่างปี		ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561
		เพิ่มขึ้น	ลดลง	
เงินให้กู้ยืมระยะสั้นแก่บริษัทย่อย (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	100	4,305	-	4,405
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 18) (ตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว)				
บริษัท เอเชียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	320	10	-	330
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนต จำกัด	40	50	-	90
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	340	-	(340)	-
บริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด	616	-	(569)	47
บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด	620	-	-	620
บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	10	-	-	10
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริง จำกัด	40	-	-	40
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	3,832	-	(3,832)	-
รวม	5,818	60	(4,741)	1,137

คำตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ในระหว่างปี บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์พนักงานให้แก่กรรมการและผู้บริหาร ดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ผลประโยชน์ระยะสั้น	207	208	54	50
ผลประโยชน์หลังออกจากงาน	19	19	4	4
รวม	226	227	58	54

การรับประกันกับบริษัทย่อย

บริษัทมีภาระจากการรับประกันให้กับบริษัทย่อยตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 33.4 ข)

7. เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินสด	16	16	-	-
เงินฝากธนาคาร	454	2,923	49	2,158
ตัวแลกเปลี่ยน	429	99	-	-
รวม	899	3,038	49	2,158

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เงินฝากออมทรัพย์ เงินฝากประจำ และตัวแลกเปลี่ยนของบริษัทและบริษัทย่อย มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.10 ถึง 1.30 ต่อปี (2560: ร้อยละ 0.10 ถึง 1.80 ต่อปี) และเฉพาะของบริษัท มีอัตราดอกเบี้ยระหว่างร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี (2560: ร้อยละ 0.25 ถึง 1.00 ต่อปี)

8. เงินลงทุนชั่วคราว - เงินฝากธนาคาร

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทมีเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของบริษัทและบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินประมาณ 23 ล้านบาท (2560: 19 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทเป็นจำนวนเงินประมาณ 0.1 ล้านบาท (2560: 0.1 ล้านบาท) ซึ่งบริษัทและบริษัทย่อยได้นำไปค้ำประกันวงเงินสินเชื่อ

9. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	34	20	-	-
ลูกหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	3,782	3,613	55	55
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	85	66	527	110
ลูกหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	107	102	3	-
ลูกหนี้ค้ำหุ้น	-	127	-	127
รวม	4,008	3,928	585	292
หัก: ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ	(828)	(754)	(66)	(66)
ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - สุทธิ	3,180	3,174	519	226

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 แยกตามอายุลูกหนี้ที่คงค้างนับจากวันที่ถึงกำหนดชำระสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

อายุหนี้ค้างชำระ	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
กิจการที่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	5	6	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	19	13	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	10	-	-	-
มากกว่า 12 เดือน	-	1	-	-
รวม (หมายเหตุ 6)	34	20	-	-
กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน				
ยังไม่ถึงกำหนดชำระ	74	134	-	-
ค้างชำระ				
ไม่เกิน 3 เดือน	243	154	-	-
มากกว่า 3 - 6 เดือน	144	113	-	-
มากกว่า 6 - 12 เดือน	148	121	-	-
มากกว่า 12 เดือน	3,173	3,091	55	55
รวม	3,782	3,613	55	55
หัก: ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	(828)	(754)	(55)	(55)
สุทธิ	2,954	2,859	-	-
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,988	2,879	-	-

ในปี 2561 บริษัทย่อยตัดลูกหนี้การค้าออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญไปเป็นจำนวนประมาณ 168 ล้านบาท (2560: 170 ล้านบาท)

ยอดคงเหลือของลูกหนี้การค้าของบริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“เจเอสทีซี”) ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 จำนวน 2,518 ล้านบาท (2560: 2,518 ล้านบาท) เป็นลูกหนี้การค้าจากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนระหว่าง เจเอสทีซี และบริษัท ทีโอที จำกัด (มหาชน) (“ทีโอที”) ซึ่งเป็นบริษัทผู้ให้สัมปทาน ทีโอทีได้ระงับการจ่ายชำระยอดคงค้างไว้ตั้งแต่เดือนกันยายน 2551 จนถึงวันที่ 4 ตุลาคม 2554 (วันที่สิ้นสุดสัญญาร่วมลงทุน) เนื่องจากทีโอทียังมีข้อโต้แย้งในวิธีการคำนวณอัตราส่วนแบ่งรายได้กับเจเอสทีซี ดังนั้นเพื่อให้เป็นที่ยุติในเรื่องการชำระส่วนแบ่งรายได้ตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2557 เจเอสทีซีจึงนำเรื่องดังกล่าวเสนอเป็นข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักกระบวนข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม เพื่อวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 19 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้เจเอสทีซีคืนเงินส่วนแบ่งรายได้ที่ได้รับเกินตามสัญญาร่วมลงทุนเดียวกันนี้ พร้อมเรียกค่าเสียหายโอกาสเป็นจำนวนรวมประมาณ 9,931 ล้านบาท โดยเจเอสทีซียื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการแล้ว ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

นอกจากนี้ เมื่อวันที่ 26 สิงหาคม 2559 ทีโอทียื่นคำเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้บริษัท ไทย ลอจิสติกส์ เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด (“ทีแอลดีที”) และเจเอสทีซี ร่วมกันหรือแทนกันชำระค่าใช้จ่ายในการปรับปรุงหรือจัดหาอุปกรณ์ และค่าใช้จ่ายในการอบรมต่างประเทศ รวมทั้งค่าเสียหายพร้อมดอกเบี้ย และค่าเสียหายโอกาส

ในการประกอบธุรกิจตามสัญญาร่วมลงทุนและข้อตกลงต่อท้ายสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวจำนวนรวมประมาณ 258 ล้านบาท โดยที่แอลดีที่ยื่นคำคัดค้านต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการแล้ว ขณะนี้ข้อพิพาทอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของสถาบันอนุญาโตตุลาการ

อย่างไรก็ตาม ฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจเอสทีซีและที่แอลดีที่เชื่อว่าได้ปฏิบัติตามสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าว ถูกต้องและครบถ้วน

เจเอสทีซีและที่แอลดีที่ได้โอนสิทธิเรียกร้องในการรับเงินส่วนแบ่งรายได้จากทีโอที ภายใต้สัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวเพื่อ ค้ำประกันเงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 19

10. ลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

เมื่อวันที่ 22 เมษายน 2551 บริษัท ทีทีแอนด์ที จำกัด (มหาชน) (“ทีทีแอนด์ที”) ได้ยื่นคำร้องขอฟื้นฟูกิจการต่อ ศาลล้มละลายกลางเพื่อวัตถุประสงค์ในการดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อวันที่ 22 กรกฎาคม 2552 ศาลล้มละลาย กลางมีคำสั่งแต่งตั้งให้บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด เป็นผู้ทำแผนฟื้นฟูกิจการ และในวันที่ 11 สิงหาคม 2553 ที่ประชุม เจ้าหนี้ได้มีมติพิเศษเห็นชอบด้วยแผนการฟื้นฟูกิจการ ต่อมาในวันที่ 5 ตุลาคม 2553 เจ้าหนี้หลายรายรวมถึงบริษัทย่อย ได้ยื่นคำร้องคัดค้านแผนฟื้นฟูกิจการต่อศาลล้มละลายกลาง อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 28 ธันวาคม 2553 ศาลล้มละลาย กลางมีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที ในระหว่างปี 2554 บริษัทย่อยได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งเห็นชอบ แผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ตามแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระหนี้คืนทั้งในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยค้างชำระโดยกำหนด ชำระคืนเป็นเงินสดและหุ้นสามัญของทีทีแอนด์ทีตามระยะเวลาและเงื่อนไขที่ระบุไว้ในแผนฟื้นฟูกิจการ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2558 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของลูกหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้จากทีทีแอนด์ที จำนวน 54 ล้านบาท ซึ่งตามเงื่อนไขที่กำหนดในแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที บริษัทย่อยจะได้รับชำระคืนยอดคงเหลือ ดังกล่าวทั้งจำนวนเป็นเงินสดในวันทำการสุดท้ายของไตรมาสที่หนึ่งของปี 2558 อย่างไรก็ตามเมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเด็ดขาดแล้ว เพื่อความระมัดระวัง บริษัทย่อยจึงบันทึกค่าเผื่อ หนี้สงสัยจะสูญสำหรับยอดคงเหลือของลูกหนี้จากทีทีแอนด์ทีเต็มจำนวน

นอกจากนี้ตามแผนฟื้นฟูกิจการดังกล่าวได้ระบุว่าการชำระยอดคงค้างระหว่างบริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน) (“ทริปเปิลที”) ให้แก่ทีทีแอนด์ทีในปี 2552 โดยวิธีการโอนตัวสัญญาใช้เงินจำนวน 707 ล้านบาท ซึ่งทีทีแอนด์ทีเป็นผู้ส่งจ่าย และบริษัท ทีที แอนด์ ที ซับส์ไครเบอร์ เซอร์วิส เซส จำกัด (“ทีทีแอนด์ทีเอสเอส”) ซึ่งเป็นบริษัทย่อยของทีทีแอนด์ที ได้สละหลังเพื่อโอนตัวสัญญาใช้เงินดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลที และการแสดงเจตนาของการหักกลบลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดย การใช้สิทธิเรียกร้องในการรับชำระหนี้ที่ทีทีแอนด์ทีค้างชำระจำนวน 170 ล้านบาทกับทีทีแอนด์ทีเอสเอส และทีทีแอนด์ที เอสเอสได้โอนสิทธิดังกล่าวให้แก่ทริปเปิลทีมาหักกลบลบหนี้กับหนี้ที่ทริปเปิลทีติดค้างอยู่กับทีทีแอนด์ทีว่าเป็นการชำระหนี้ ที่ไม่ต้องตรงตามความประสงค์แห่งสัญญาและถือเป็นการชำระหนี้อันไม่มีผลสมบูรณ์ เนื่องจากการชำระหนี้ที่ทริปเปิลที จะต้องชำระค่าบริการวงจรเช่านั้นต้องสอดคล้องกับข้อตกลงตามที่กำหนดไว้ในสัญญาสัมปทานที่ทีทีแอนด์ทีมีมาอยู่ก่อน กล่าวคือทริปเปิลทีจะต้องทำการชำระหนี้ไปยังทีโอทีโดยตรงเสียก่อน แล้วทีโอทีจึงทำการจัดสรรชำระหนี้ตามอัตราส่วนแบ่ง รายได้ที่ตกลงไว้ในสัญญาสัมปทานให้แก่ทีทีแอนด์ที ดังนั้นการที่ทริปเปิลทีทำการชำระหนี้ที่มีใช้ด้วยเงินสด เช่น บรรดา สิทธิเรียกร้องหรือตัวสัญญาใช้เงิน และ/หรือ ชำระหนี้โดยตรงให้แก่ทีทีแอนด์ทีนั้น ย่อมถือเป็นการชำระหนี้ที่ไม่ต้องตรง ตามความประสงค์แห่งสัญญา และถือเป็นการชำระหนี้อันไม่มีผลสมบูรณ์

เมื่อวันที่ 18 มกราคม 2554 บริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด ในฐานะผู้บริหารแผนฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีในขณะนั้นได้มีหนังสือบอกกล่าวไม่ยอมรับสิทธิอันเกิดจากการกระทำที่ไม่ถูกต้องตามสัญญา เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลทีจึงได้ยื่นคำร้องต่อศาลล้มละลายกลางเพื่อขอให้ศาลสั่งว่าการกระทำของผู้บริหารแผนดังกล่าวเป็นการกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 2 กุมภาพันธ์ 2555 ศาลล้มละลายกลางมีคำสั่งไม่เห็นด้วยกับคำร้องของทริปเปิลที เนื่องจากศาลเห็นว่าทริปเปิลทียื่นคำร้องไม่ถูกต้อง เมื่อวันที่ 9 มีนาคม 2555 ทริปเปิลทีได้อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวต่อศาลฎีกา ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

อย่างไรก็ตาม บริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีได้แสดงความเห็นว่าการที่ทริปเปิลทีได้ชำระหนี้ค่าบริการวงจรร่วมเข้าค้างชำระตามสัญญาการให้บริการวงจรร่วมเข้ากับทีทีแอนด์ทีโดยตรง เนื่องจากวิธีการชำระเงินให้แก่ทีไอทีเกิดเหตุขัดข้องขึ้นนั้น ทริปเปิลทีสามารถกระทำได้เนื่องจากทีทีแอนด์ทีเป็นคู่สัญญาที่มีนิติสัมพันธ์กับทริปเปิลทีโดยตรง การที่ทริปเปิลทีได้ชำระค่าบริการวงจรร่วมเข้าโดยการสลักหลังและโอนตัวสัญญาชำระเงินให้ทีทีแอนด์ทีตามที่กล่าวข้างต้นถือได้ว่าทีทีแอนด์ทีเป็นทั้งผู้ออกและผู้ทรงตัวสัญญาชำระเงินในเวลาเดียวกัน ดังนั้นสิทธิและความรับผิดชอบในหนี้ตามตัวสัญญาชำระเงินนั้นตกอยู่แก่บุคคลเดียวกันและเคลื่อนสลับกัน ซึ่งมีผลทำให้หนี้ตามตัวสัญญาชำระเงินและหนี้ค่าบริการค้างชำระเป็นอันระงับสิ้นไปด้วยจำนวนที่เท่ากับกับมูลค่าตามตัวสัญญาชำระเงินดังกล่าว และการที่ทริปเปิลทีได้แสดงเจตนาขอหักกลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีโดยการโอนสิทธิเรียกร้องในมูลหนี้การค้ำที่ทริปเปิลทีโอนมาจากทีทีแอนด์ทีเอสเอส ตามที่กล่าวข้างต้น ทริปเปิลทีจึงมีฐานะเป็นลูกหนี้และเจ้าหนี้ของทีทีแอนด์ทีในเวลาเดียวกัน ทีทีแอนด์ทีกับทริปเปิลทีจึงมีความผูกพันซึ่งกันและกันโดยมูลหนี้อันมีวัตถุประสงค์เป็นหนี้เงินอย่างเดียวกัน ทริปเปิลทีจึงมีสิทธิโดยชอบที่จะแสดงเจตนาขอหักกลบหนี้กับทีทีแอนด์ทีเพียงเท่ากับจำนวนที่ตรงกันในมูลหนี้ทั้งสองฝ่าย

นอกจากนี้ในแผนฟื้นฟูกิจการได้ระบุว่าผู้ทำแผนมีอำนาจไม่ยอมรับสิทธิตามสัญญาให้บริการวงจรร่วม รวมทั้งสัญญาและ/หรือบันทึกข้อตกลงฉบับแก้ไขเพิ่มเติมทุกฉบับและข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราค่าบริการวงจรร่วมเข้าทุกฉบับ ตามมาตรา 90/40 หรือ 90/41 ทวิของพระราชบัญญัติล้มละลาย อย่างไรก็ตามบริษัทที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีได้ให้ความเห็นว่าการใช้สิทธิดังกล่าวของผู้ทำแผนจะไม่มีผลย้อนหลังต่อสิทธิและหน้าที่ตามสัญญาดังกล่าว

อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารของทริปเปิลทีเชื่อว่ากรณีดังกล่าวข้างต้น ทริปเปิลทีได้ทำถูกต้องตามความเห็นของที่ปรึกษากฎหมายของทริปเปิลทีแล้ว ทริปเปิลทีจึงไม่ได้สะท้อนเรื่องดังกล่าวข้างต้นไว้ในงบการเงิน

11. เงินลงทุนในบริษัทย่อย

11.1 เงินลงทุนในบริษัทย่อยตามที่แสดงในงบการเงินเฉพาะกิจการมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ทุนเรียกชำระแล้ว		ราคาทุน		เงินปันผลรับระหว่างปี	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
บริษัท จัสมิน ซัมมารีน เทเลคอมมิวนิเคชั่นส์ จำกัด	1,550	1,550	1,946	1,946	-	-
บริษัท อควาเมนท์ จำกัด	760	760	760	760	3,291	1,976
บริษัท แจส โมบาย บรอดแบนด์ จำกัด	1.2	1.2	834	834	-	-
บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด	200	200	160	160	-	-
บริษัท โมไบล์ คอมมิวนิเคชั่น เซอร์วิสเสส จำกัด	100	100	70	70	-	-
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	706	706	58	58	-	-
บริษัท ทรี บีบี จำกัด	52	52	52	52	-	-
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด	115	115	46	46	-	-
บริษัท จัสมิน อินเตอร์เน็ต จำกัด	15	15	7	7	9	-
บริษัท แจงวัฒนะ แพลนเนอร์ จำกัด	0.1	0.1	-	-	-	-
			3,933	3,933	3,300	1,976
หัก: ค่าเผื่อการด้อยค่าของเงินลงทุน			(980)	(980)		
รวมเงินลงทุนในบริษัทย่อย - สุทธิ			2,953	2,953		

11.2 ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 9 ปัจจุบันเจเอสทีซื้ออยู่ระหว่างรอคำวินิจฉัยจากสถาบันอนุญาโตตุลาการในเรื่องอัตราส่วนแบ่งรายได้จากการให้บริการภายใต้สัญญาร่วมลงทุนกับทีโอที ฝ่ายบริหารของเจเอสทีชี้แจงว่าการบันทึกรายได้จากการให้บริการดังกล่าวสอดคล้องกับสัญญาร่วมลงทุนดังกล่าวข้างต้น

12. เงินลงทุนในบริษัทรวม

12.1 รายละเอียดของบริษัทรวม

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	งบการเงินรวม								
			สัดส่วนเงินลงทุน	ราคาทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีส่วนได้เสีย	ส่วนแบ่งกำไร จากเงินลงทุน ในบริษัทรวม ในระหว่างปี				
				2561	2560			2561	2560		
			(ร้อยละ)	(ร้อยละ)							
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ท จัดสิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน	ไทย	24	33	12,740	18,060	3,993	6,209	899	1,095	
บริษัท ศูนย์บริการวิทยุการบิน อินเตอร์เนต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	25	24	-	1	
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินงานกิจการ	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-	
รวมเงินลงทุนในบริษัทรวม					12,789	18,109	4,018	6,234	899	1,096	

(หน่วย: ล้านบาท)

ชื่อบริษัท	ลักษณะธุรกิจ	จัดตั้งขึ้น ในประเทศไทย	งบการเงินเฉพาะกิจการ							
			สัดส่วนเงินลงทุน		ราคาทุน		ค่าเพื่อการด้อยค่า ของเงินลงทุน		มูลค่าตามบัญชี ตามวิธีราคาทุน - สุทธิ	
			2561	2560	2561	2560	2561	2560		
			(ร้อยละ)							
กองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐานบรอดแบนด์ อินเทอร์เน็ท จัสมิน	ลงทุนในธุรกิจโครงสร้างพื้นฐาน	ไทย	24	33	12,740	18,060	-	-	12,740	18,060
บริษัท ศูนย์บริการวิทยากร อินเตอร์เนต จำกัด	ให้เช่าอุปกรณ์สื่อสาร	ไทย	38	38	49	49	(33)	(33)	16	16
บริษัท เทเลคอม เคเอสซี จำกัด	ยังไม่เริ่มดำเนินงาน	ไทย	40	40	-	-	-	-	-	-
รวมเงินลงทุนในบริษัทร่วม					12,789	18,109	(33)	(33)	12,756	18,076

12.2 เมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯได้เข้าทำการซื้อหน่วยลงทุนของJASIF จำนวน 1,833 ล้านหน่วย เป็นจำนวนเงิน 18,332 ล้านบาท ซึ่งคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมด บริษัทฯจะต้องดำรง สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 28.ข)

ในปี 2561 บริษัทฯได้จำหน่ายเงินลงทุนในJASIFจำนวน 540 ล้านหน่วย โดยมีกำไรจากการขายเงินลงทุนในงบการเงิน รวมเป็นจำนวน 3,650 ล้านบาท และ 158 ล้านบาท ในงบการเงินเฉพาะกิจการ ทำให้บริษัทฯมีสัดส่วนการถือหน่วยลงทุน ลดลงจากร้อยละ 33.33 เป็นร้อยละ 23.51 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่ออกและจำหน่ายแล้ว

บริษัทฯได้รับเงินปันผลจากJASIFในระหว่างปีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,288 ล้านบาท (2560: 1,668ล้านบาท)

เงินลงทุนในJASIFตามวิธีส่วนได้เสียและวิธีราคาทุน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีรายละเอียดดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	วิธีส่วนได้เสีย		วิธีราคาทุน	
	2561	2560	2561	2560
ราคาทุน	12,932	18,332	12,932	18,332
บวก: ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนสะสม	2,829	2,911	-	-
หัก: กำไรจากการขายสินทรัพย์เข้ากองทุนฯ ตามสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนของบริษัทฯ	(7,412)	(10,509)	-	-
หัก: เงินปันผลรับสะสม	(4,164)	(4,253)	-	-
หัก: เงินคืนทุนสะสม	(192)	(272)	(192)	(272)
สุทธิ	3,993	6,209	12,740	18,060

มูลค่ายุติธรรมของเงินลงทุนในJASIF ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ซึ่งเป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ แห่งประเทศไทยมีมูลค่าเท่ากับ 12,867 ล้านบาท (2560: 22,181 ล้านบาท)

บริษัทฯได้นำใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนในJASIFทั้งหมดไปวางเป็นหลักประกันวงเงินกู้ยืมตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุ ประกอบงบการเงินรวมข้อ 19

13. อสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561:	
ราคาทุน	960
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(460)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	500
ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2560:	
ราคาทุน	966
หัก: ค่าเสื่อมราคาสะสม	(431)
มูลค่าตามบัญชี - สุทธิ	535

การกระทบยอดมูลค่าตามบัญชีของอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนสำหรับปีแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
มูลค่าตามบัญชีต้นปี	535	515
ซื้อสินทรัพย์	1	47
โอนไปที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ - ราคาตามบัญชี	(7)	-
ค่าเสื่อมราคา	(29)	(27)
มูลค่าตามบัญชีปลายปี	500	535
มูลค่ายุติธรรม	1,905	1,865
รายได้ค่าเช่ารับ	31	31

มูลค่ายุติธรรมประเมินโดยผู้ประเมินราคาอิสระซึ่งวัดมูลค่าด้วยมูลค่ายุติธรรมในระดับชั้นที่ 3 โดยใช้เกณฑ์ราคาตลาดสำหรับที่ดินและใช้เกณฑ์วิธีพิจารณาจากรายได้ (Income Approach) สำหรับอาคารสำนักงานให้เช่า ข้อสมมติฐานหลักที่ใช้ในการประเมินราคาอาคารดังกล่าวประกอบด้วย อัตราผลตอบแทน อัตราเงินเพื่อ อัตราพื้นที่ว่างระยะยาว และ อัตราการเติบโตระยะยาวของค่าเช่า

บริษัทย่อยมีสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการให้เช่าอาคาร อายุของสัญญามีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ปีถึง 4 ปี โดยอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุนที่ให้เช่าตามสัญญาเช่าดำเนินงานดังกล่าว ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 จะก่อให้เกิดรายได้ค่าเช่าขั้นต่ำในอนาคตดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
ภายใน 1 ปี	29	31
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 4 ปี	16	33

14. ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม									
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับให้ บริการ โครงการขาย โครงการตาม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม	
ราคาทุน										
1 มกราคม 2560	120	1,148	30,827	500	626	1,012	759	6,495	41,487	
ซื้อเพิ่ม	2	24	1,039	152	52	96	3	5,792	7,160	
จำหน่าย	-	-	(10)	(1)	(106)	(23)	(17)	(4)	(161)	
โอนเข้า (ออก)	-	-	6,538	-	6	49	-	(6,976)	(383)	
31 ธันวาคม 2560	122	1,172	38,394	651	578	1,134	745	5,307	48,103	
ซื้อเพิ่ม	16	36	5,725	1,248	82	120	-	3,927	11,154	
จำหน่าย	-	(1)	(10)	(210)	(12)	(47)	(7)	(1)	(288)	
โอนจากอสังหาริมทรัพย์เพื่อการลงทุน	3	7	-	-	-	-	3	-	13	
โอนเข้า (ออก)	2	-	6,151	-	48	(195)	3	(6,368)	(359)	
31 ธันวาคม 2561	143	1,214	50,260	1,689	696	1,012	744	2,865	58,623	

งบการเงินรวม (ต่อ)

ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับให้ บริการ โครงสร้าง โทรคมนาคม	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ค่าเสื่อมราคาสะสม								
1 มกราคม 2560	732	10,484	361	393	792	288	-	13,050
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	64	3,315	59	77	132	2	-	3,649
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(9)	(1)	(106)	(22)	(17)	-	(155)
31 ธันวาคม 2560	796	13,790	419	364	902	273	-	16,544
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	54	3,899	222	94	137	3	-	4,409
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(9)	(210)	(12)	(46)	(7)	-	(284)
ค่าเสื่อมราคาของส่วนที่โอนจากอสังหาริมทรัพย์ เพื่อการลงทุน	4	-	-	-	-	2	-	6
31 ธันวาคม 2561	854	17,680	431	446	993	271	-	20,675

(หน่วย: ล้านบาท)

งบการเงินรวม (ต่อ)									
	ที่ดิน	อาคารและ ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เช่า และอาคาร	อุปกรณ์สำหรับให้ บริการ โครงการ โครงการ	ยานพาหนะ	เครื่องมือและ อุปกรณ์	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	อื่นๆ	สินทรัพย์ ระหว่างติดตั้ง	รวม
ค่าเผื่อการด้อยค่า									
1 มกราคม 2560	-	-	-	-	-	-	461	-	461
31 ธันวาคม 2560	-	-	-	-	-	-	461	-	461
31 ธันวาคม 2561	-	-	-	-	-	-	461	-	461
มูลค่าสุทธิตามบัญชี									
31 ธันวาคม 2560	122	376	24,604	232	214	232	11	5,307	31,098
31 ธันวาคม 2561	143	360	32,580	1,258	250	19	12	2,865	37,487
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี									
2560 (จำนวน 3,455 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)									3,649
2561 (จำนวน 4,240 ล้านบาท รวมอยู่ในต้นทุนการบริการ ส่วนที่เหลือรวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการขาย การบริการและบริหาร)									4,409

		งบการเงินเฉพาะกิจการ				
	ส่วนปรับปรุง สินทรัพย์เข้า	เครื่องตกแต่ง และอุปกรณ์ สำนักงาน	เครื่องมือและ อุปกรณ์	ยานพาหนะ	รวม	
ราคาทุน						
1 มกราคม 2560	54	28	2	2	86	
ชื่อเพิ่ม	-	1	-	-	1	
จำหน่าย	-	(1)	-	-	(1)	
31 ธันวาคม 2560	54	28	2	2	86	
ชื่อเพิ่ม	-	2	-	4	6	
จำหน่าย	-	(1)	-	(1)	(2)	
31 ธันวาคม 2561	54	29	2	5	90	
ค่าเสื่อมราคาสะสม						
1 มกราคม 2560	53	26	2	2	83	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	1	1	-	-	2	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1)	-	-	(1)	
31 ธันวาคม 2560	54	26	2	2	84	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี	-	2	-	-	2	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับส่วนที่จำหน่าย	-	(1)	-	(1)	(2)	
31 ธันวาคม 2561	54	27	2	1	84	
มูลค่าสุทธิตามบัญชี						
31 ธันวาคม 2560	-	2	-	-	2	
31 ธันวาคม 2561	-	2	-	4	6	
ค่าเสื่อมราคาสำหรับปี						
2560 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2	
2561 (รวมอยู่ในค่าใช้จ่ายในการบริหาร)					2	

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีอาคารและอุปกรณ์จำนวนหนึ่งซึ่งตัดค่าเสื่อมราคาหมดแล้วแต่ยังใช้งานอยู่ มูลค่าตามบัญชีก่อนหักค่าเสื่อมราคาสะสมและค่าเผื่อการด้อยค่าของสินทรัพย์ดังกล่าวมีจำนวนเงินประมาณ 7,454 ล้านบาท (2560: 6,234 ล้านบาท) และเฉพาะของ บริษัทฯมีจำนวนเงินประมาณ 81 ล้านบาท (2560: 81 ล้านบาท)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมียอดคงเหลือของยานพาหนะและอุปกรณ์ซึ่งได้มาภายใต้สัญญาเช่าทางการเงิน โดยมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 1,195 ล้านบาท (2560: 211 ล้านบาท) และเฉพาะของ บริษัทฯมีมูลค่าสุทธิตามบัญชีเป็นจำนวนเงิน 4 ล้านบาท (2560: ไม่มี)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯมียอดคงเหลือของเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์จำนวน 4,308 ล้านบาท (2560:ไม่มี) ซึ่งบริษัทฯได้ใช้อุปกรณ์ดังกล่าวสำหรับโครงการก่อสร้างสินทรัพย์ดำเนินงานหลักของกลุ่มบริษัท ในระหว่างปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯได้รวมต้นทุนดอกเบี้ยจ่ายแก่เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์เข้าเป็นราคาทุนของโครงการ จำนวน 130 ล้านบาท (2560: ไม่มี) โดยคำนวณจากอัตราการจัดตั้งขึ้นเป็นทุนในอัตราร้อยละ 2.62

ในปี 2548 บริษัท พรีเมียม แอสเซท จำกัด (“พีเอ”) ได้ซื้ออาคารจัดมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์ จากสถาบันการเงินแห่งหนึ่งในราคา 1,200 ล้านบาท ซึ่งบริษัทฯมีค่าเช่าจ่ายล่วงหน้าสำหรับการเช่าพื้นที่ในอาคารดังกล่าวตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 15 บริษัทฯได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง

15. ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า

ยอดคงเหลือของค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า	415	415
หัก: ค่าตัดจำหน่ายสะสม	(282)	(269)
ค่าเช่าจ่ายล่วงหน้า - สุทธิ	133	146
ค่าตัดจำหน่ายที่บันทึกอยู่ในส่วนของกำไรหรือขาดทุน	14	14

ในปี 2541 บริษัทฯได้เข้าทำสัญญาเช่าพื้นที่อาคารสำนักงาน (อาคาร จัดมิน อินเตอร์เนชั่นแนล ทาวเวอร์) กับบริษัท พรีเมียม เรียล เอสเตท จำกัด (เดิมเป็นบริษัทร่วมและเลิกกิจการในปี 2560) โดยสัญญาดังกล่าวมีระยะเวลาเช่า 30 ปี ซึ่งบริษัทฯได้จ่ายค่าเช่าล่วงหน้าเป็นจำนวนเงินรวม 415 ล้านบาท ต่อมาในปี 2543 บริษัทฯร่วมดังกล่าวได้โอนกรรมสิทธิ์ในอาคารให้แก่สถาบันการเงินเพื่อเป็นการชำระหนี้ตามสัญญาปรับโครงสร้างหนี้

ในปี 2548 พีเอได้ซื้ออาคารดังกล่าวคืนจากสถาบันการเงินตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 14 ดังนั้น เพื่อแสดงข้อมูลที่สะท้อนให้เห็นเนื้อหาเชิงเศรษฐกิจที่แท้จริง บริษัทฯจึงได้แสดงค่าเช่าจ่ายล่วงหน้ารวมเป็นส่วนหนึ่งของอาคารที่ซื้อมาในงบการเงินรวม

16. เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคาร

เงินกู้ยืมระยะสั้นจากธนาคารของบริษัทย่อยมีอัตราดอกเบี้ยเทียบเคียงกับอัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมขั้นต่ำของธนาคาร (MLR) และ LIBOR บวกอัตราที่กำหนดในสัญญา และค้ำประกันโดยเงินฝากออมทรัพย์และเงินฝากประจำของบริษัทย่อย

17. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้การค้า - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	2,711	3,519	-	-
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	121	82	62	30
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	3	2	138	44
เจ้าหนี้อื่น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	462	320	14	4
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่เกี่ยวข้องกัน (หมายเหตุ 6)	-	-	2,460	-
ต้นทุนโครงการค้างจ่าย - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	138	141	-	-
รวมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	3,435	4,064	2,674	78

ทริปเปิลทีมีข้อโต้แย้งกับที่ทีแอนด์ทีเกี่ยวกับการชำระยอดคงค้างระหว่างกันในปี 2552 โดยวิธีการโอนตัวสัญญาใช้เงิน และการโอนสิทธิการรับชำระเงินเป็นจำนวนรวม 877 ล้านบาท และสัญญาให้บริการวงจรเช่าตามที่เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10

18. เงินกู้ยืมระยะสั้น

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เงินกู้ยืมระยะสั้นจากบริษัทย่อย (หมายเหตุ 6)	-	-	1,137	5,818
เงินกู้ยืมระยะสั้น - กิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกัน	571	1,358	571	1,358
รวม	571	1,358	1,708	7,176

ในปี 2560 บริษัทฯได้เข้ากู้ยืมเงินในรูปตัวสัญญาใช้เงินกับกิจการที่ไม่เกี่ยวข้องกันสองแห่งคิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5.0 ต่อปี และ 8.0 ต่อปี และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน

19. เงินกู้ยืมระยะยาว

(หน่วย: ล้านบาท)

เงินกู้	อัตราดอกเบี้ย (ร้อยละต่อปี)	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
		2561	2560	2561	2560
19.1	MLR - 0.25	-	4,800	-	4,800
19.2	MLR - 0.25	4,775	-	4,775	-
19.3	MLR	266	426	-	-
รวม		5,041	5,226	4,775	4,800
หัก: ค่าธรรมเนียมทางการเงินรอดตัดจ่าย		(64)	(36)	(64)	(36)
ยอดสุทธิ		4,977	5,190	4,711	4,764
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		(893)	(1,346)	(733)	(1,185)
เงินกู้ยืมระยะยาว - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี		4,084	3,844	3,978	3,579

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะกิจการ
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 มกราคม 2561	5,226	4,800
บวก: กู้เพิ่ม	8,500	8,500
หัก: จ่ายคืนเงินกู้	(8,685)	(8,525)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561	5,041	4,775

รายละเอียดของเงินกู้ยืมระยะยาวข้างต้น มีดังนี้

- 19.1 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของบริษัทฯ โดยมีวงเงินกู้จำนวน 6,000 ล้านบาท มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และชำระคืนเงินต้นเป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 10 งวด งวดละ 600 ล้านบาท และงวดสุดท้ายให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นทั้งหมดภายในวันที่ 25 ธันวาคม 2564 โดยเริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 25 มิถุนายน 2560 เงินกู้ยืมดังกล่าวค้ำประกันโดยใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนในJASIFทั้งจำนวนและโอนสิทธิการรับเงินปันผลจากJASIF นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้สินเชื่อดังกล่าวได้ระบุข้อปฏิบัติและข้อจำกัดไว้บางประการ เช่น การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนการถือหุ้นและการก่อภาระหนี้สิน เป็นต้น ในระหว่างปีปัจจุบันบริษัทฯ ได้ชำระคืนเงินกู้ยืมดังกล่าวก่อนครบกำหนดทั้งจำนวนแล้ว
- 19.2 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของบริษัทฯ โดยมีวงเงินกู้จำนวน 8,500 ล้านบาท แบ่งเป็น 2 วงเงินกู้ โดยวงเงินแรกมีจำนวน 6,000 ล้านบาท มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน และชำระคืนเงินต้น เป็นรายงวด 6 เดือน จำนวน 16 งวด งวดละ 375 ล้านบาท และงวดสุดท้ายให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นทั้งหมดภายในวันที่ 25 ธันวาคม 2568 โดยเริ่มชำระงวดแรกในวันที่ 25 มิถุนายน 2561 และวงเงินกู้ที่สองมีจำนวน 2,500 ล้านบาท มีกำหนดชำระดอกเบี้ยเป็นรายเดือน โดยเงินกู้ดังกล่าวจะต้องชำระคืนก็ต่อเมื่อมีการรับเงินจากการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯ ตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) และต้องจ่ายชำระคืนเงินต้นและดอกเบี้ยทั้งหมดภายในวันที่ 31 ธันวาคม 2561 โดยวงเงินกู้ยืมทั้งสองค้ำประกันโดยใบสำคัญแสดงการถือหน่วยลงทุนในJASIFทั้งจำนวน บัญชีเงินฝากออมทรัพย์ที่เปิดไว้เพื่อวัตถุประสงค์ในการสำรองการชำระหนี้ของบริษัทฯ นอกจากนี้ภายใต้สัญญาให้สินเชื่อดังกล่าวได้ระบุข้อปฏิบัติและข้อจำกัดไว้บางประการ เช่น การดำรงอัตราส่วนทางการเงิน การดำรงอัตราส่วนการถือหุ้นและการก่อภาระหนี้สิน

และหากมีการรับเงินปันผลจากJASIF หรือมีการรับเงินจากการขายหน่วยลงทุนJASIF ให้นำเงินดังกล่าว มาชำระหนี้เงินกู้ เป็นต้น ในระหว่างปีปัจจุบัน บริษัทฯได้ชำระคืนวงเงินกู้ที่สองแล้วก่อนกำหนดทั้งจำนวน

19.3 เงินกู้ยืมดังกล่าวเป็นของเจเอสทีซี มีกำหนดชำระดอกเบี้ยทุกสิ้นเดือนและชำระเงินต้นเป็นรายไตรมาสทุกสิ้นเดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน ธันวาคม โดยปี 2555 - 2557 ชำระไตรมาสละ 11 ล้านบาท ปี 2558 - 2559 ชำระไตรมาสละ 23 ล้านบาท ปี 2560 ชำระไตรมาสละ 57 ล้านบาท ปี 2561 ชำระไตรมาสละ 91 ล้านบาท ต่อมาในวันที่ 12 มกราคม 2560 เจ้าหนี้เงินกู้ได้พิจารณาอนุมัติปรับปรุงโครงสร้างหนี้เงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซี ซึ่งมีกำหนดจ่ายคืนตามสัญญาเงินกู้เดิม ในปี 2561 รายละเอียดการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สรุปได้ดังนี้

1. ขยายระยะเวลาชำระคืนออกไปอีก 1 ปี 9 เดือน (ครบกำหนดเดือนกันยายน 2563)
2. เงื่อนไขการชำระหนี้คืน

ปี 2560 - 2563 ชำระไตรมาสละ 40 ล้านบาท และในเดือนกันยายน 2563 ให้ชำระเงินต้นส่วนที่เหลือทั้งจำนวน

เงินกู้ยืมระยะยาวของเจเอสทีซีที่รับประกันโดยการโอนสิทธิและประโยชน์ตามสัญญาสัมปทานตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 9 และรับประกันโดยทีแอลดีที นอกจากนี้ยังมีบริษัท จัสเทล เน็ทเวิร์ค จำกัด (“จัสเทล”) เข้าร่วมรับผิดชอบใช้หนี้อย่างลูกหนี้ร่วม

20. หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน	1,389	239	3	-
หัก: ดอกเบี่ยรอกการตัดจำหน่าย	(95)	(17)	-	-
รวม	1,294	222	3	-
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(341)	(78)	(1)	-
หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	953	144	2	-

บริษัทฯและบริษัทย่อยได้ทำสัญญาเช่าการเงินกับบริษัทลีสซิ่งเพื่อเช่ายานพาหนะและระบบรักษาความปลอดภัย เครือข่ายสำหรับใช้ในการดำเนินงานของกิจการ โดยมีกำหนดการชำระค่าเช่าเป็นรายเดือน อายุของสัญญามีระยะเวลาโดยเฉลี่ยประมาณ 4 - 5 ปี

วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 ภาระผูกพันที่ต้องจ่ายค่าเช่าขั้นต่ำตามสัญญาเช่าการเงินมีดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม					
	2561			2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	384	1,005	1,389	86	153	239
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	(43)	(52)	(95)	(8)	(9)	(17)
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	341	953	1,294	78	144	222

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	2561			2560		
	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม	ไม่เกิน 1 ปี	1 - 5 ปี	รวม
ผลรวมของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	1	2	3	-	-	-
หัก: ดอกเบี้ยตามสัญญาเช่าการเงินรอการตัดบัญชี	-	-	-	-	-	-
มูลค่าปัจจุบันของจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายทั้งสิ้นตามสัญญาเช่า	1	2	3	-	-	-

21. เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ทำสัญญาซื้ออุปกรณ์จากบริษัทที่ไม่เกี่ยวข้องกัน ภายใต้เงื่อนไขของสัญญาซื้ออุปกรณ์ดังกล่าว บริษัทฯ และบริษัทย่อยจะต้องจ่ายชำระค่าอุปกรณ์ภายในเวลา 1-3 ปี โดยในระหว่างปี บริษัทย่อยได้โอนสิทธิ หน้าที่และความรับผิดชอบที่มีอยู่ภายใต้สัญญาซื้อขายบางฉบับให้แก่บริษัทฯ ยอดคงค้างของเจ้าหนี้ดังกล่าวของบริษัทฯ ค่าประกันการชำระเงินโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด และบริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด และของบริษัทย่อยค่าประกันการชำระเงินโดยบริษัท อควิเมนต์ จำกัด

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์	7,694	4,465	4,463	-
หัก: ดอกเบี้ยรอการตัดจำหน่าย	(245)	(131)	(155)	-
รวม	7,449	4,334	4,308	-
หัก: ส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	(5,275)	(2,391)	(3,115)	-
รวมเจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ - สุทธิจากส่วนที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี	2,174	1,943	1,193	-

22. สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน

จำนวนเงินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานซึ่งเป็นเงินชดเชยพนักงานเมื่อออกจากงานแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานต้นปี	402	378	31	29
ส่วนที่รับรู้ในกำไรหรือขาดทุน				
ต้นทุนบริการในปัจจุบัน	25	23	2	1
ต้นทุนดอกเบี้ย	11	10	1	1
ส่วนที่รับรู้ในกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น :				
(กำไร) ขาดทุนจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย				
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติด้านประชากรศาสตร์	11	-	1	-
ส่วนที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลงข้อสมมติทางการเงิน	(27)	-	(2)	-
ส่วนที่เกิดจากการปรับปรุงจากประสบการณ์	81	-	7	-
ผลประโยชน์ที่จ่ายในระหว่างปี	(5)	(9)	-	-
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานปลายปี	498	402	40	31

บริษัทฯ และบริษัทย่อยคาดว่าจะจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานภายใน 1 ปีข้างหน้าเป็นจำนวนประมาณ 23 ล้านบาท (2560: 6 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ เป็นจำนวนประมาณ 1 ล้านบาท (2560: ไม่มี)

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ระยะเวลาเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักในการจ่ายชำระผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยประมาณ 11 ปี (2560: 10 ปี) และเฉพาะของบริษัทฯ ประมาณ 11 ปี (2560: 10 ปี)

สมมติฐานที่สำคัญในการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ณ วันประเมินสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ร้อยละต่อปี)

	งบการเงินรวม/ งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
อัตราคิดลด	3.25%	2.75%
อัตราการขึ้นเงินเดือนในอนาคต	5%	5%

ผลกระทบของการเปลี่ยนแปลงสมมติฐานที่สำคัญต่อมูลค่าปัจจุบันของภาระผูกพันผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 สรุปได้ดังนี้

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
อัตราคิดลด				
เพิ่มขึ้น 50 เบซิสปอยท์ (3.75%)	(25)	(22)	(2)	(1)
ลดลง 50 เบซิสปอยท์ (2.75%)	27	23	2	2
อัตราการขึ้นเงินเดือน				
เพิ่มขึ้น 100 เบซิสปอยท์ (6.00%)	60	59	4	4
ลดลง 100 เบซิสปอยท์ (4.00%)	(52)	(51)	(4)	(4)

เมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2561 สภานิติบัญญัติแห่งชาติได้มีมติผ่านร่างพระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่ ซึ่งกฎหมายดังกล่าวอยู่ในระหว่างรอประกาศในราชกิจจานุเบกษา พระราชบัญญัติคุ้มครองแรงงานฉบับใหม่นี้กำหนดอัตราค่าชดเชยเพิ่มเติมกรณีนายจ้างเลิกจ้าง สำหรับลูกจ้างซึ่งทำงานติดต่อกันครบ 20 ปีขึ้นไปให้มีสิทธิได้รับค่าชดเชยไม่น้อยกว่าค่าจ้างอัตราสุดท้าย 400 วัน การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวถือเป็นการแก้ไขโครงการสำหรับโครงการผลประโยชน์หลังออกจากการและมีผลกระทบต่อให้บริษัทฯและบริษัทย่อยมีหนี้สินสำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงานเพิ่มขึ้น 160 ล้านบาท (เฉพาะของบริษัทฯ: 13 ล้านบาท) บริษัทฯและบริษัทย่อยจะบันทึกผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวโดยรับรู้ต้นทุนบริการในอดีตเป็นค่าใช้จ่ายทันทีในกำไรหรือขาดทุนของงวดที่กฎหมายดังกล่าวมีผลบังคับใช้

23. ทุนจดทะเบียน/ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

เมื่อวันที่ 6 กรกฎาคม 2558 บริษัทฯได้มีการออกและจัดสรรใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 3,428.4 ล้านหน่วยให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ ตามสัดส่วนการถือหุ้นโดยไม่คิดมูลค่า ในอัตราส่วน 2.04 หุ้นสามัญเดิม (มูลค่าที่ตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท) ต่อใบสำคัญแสดงสิทธิ 1 หน่วย (2.04:1) ใบสำคัญแสดงสิทธิมีอายุการใช้สิทธิ 5 ปี สามารถใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญได้ในวันทำการสุดท้ายของทุกๆไตรมาสตลอดอายุของใบสำคัญแสดงสิทธิ โดยกำหนดการใช้สิทธิวันแรกและวันสุดท้ายตรงกับวันที่ 30 กันยายน 2558 และ 3 กรกฎาคม 2563 ตามลำดับ ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วยมีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1 หุ้นซึ่งมีราคาตราไว้หุ้นละ 0.50 บาท ในราคาการใช้สิทธิ 4.30 บาท

บริษัทฯมีการปรับราคาการใช้สิทธิและอัตราการใช้สิทธิใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) เมื่อมีการอนุมัติให้จ่ายเงินปันผล เพื่อรักษาผลประโยชน์ตอบแทนของผู้ถือใบสำคัญแสดงสิทธิ ปัจจุบันราคาการใช้สิทธิอยู่ที่ 3.667 บาทต่อหุ้น และอัตราการใช้สิทธิจากใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ 1 หน่วย มีสิทธิซื้อหุ้นสามัญ 1.172 หุ้น โดยผ่านการอนุมัติจากที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทฯ ครั้งที่ 5/2561 เนื่องมาจากการอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลระหว่างกาลให้แก่ผู้ถือหุ้น

ในเดือนธันวาคม 2560 และในปี 2561 มีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญของบริษัทฯตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวนรวม 1,171.6 ล้านหน่วย หรือ 1,314.4 ล้านหุ้น และในปีปัจจุบันบริษัทฯได้จดทะเบียนเพิ่มทุนที่ชำระแล้วกับกระทรวงพาณิชย์เป็นทุนที่ชำระแล้วจำนวน 657.2 ล้านบาท (หุ้นสามัญจำนวน 1,314.4 ล้านหุ้น มูลค่าหุ้นละ 0.5 บาท)

นอกจากนี้ในเดือนธันวาคม 2561 มีการใช้สิทธิตามใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) จำนวน 131.3 ล้านหน่วย โดยจัดสรรเป็นหุ้นสามัญใหม่จำนวน 153.9 ล้านหุ้น ซึ่งบริษัทฯได้จดทะเบียนเพิ่มทุนกับกระทรวงพาณิชย์ในวันที่ 7 มกราคม 2562 ด้วยเหตุนี้บริษัทฯจึงได้แสดงการใช้สิทธิแปลงสภาพเป็นหุ้นดังกล่าวจำนวน 564.3 ล้านบาท เป็น “เงินรับล่วงหน้าค่าหุ้น” ในส่วนของผู้ถือหุ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯคงเหลือใบสำคัญแสดงสิทธิ (JAS-W3) ที่ยังมีได้มีการใช้สิทธิจำนวน 1,317.1 ล้านหน่วย (2560: 1,940.9 ล้านหน่วย)

24. สำรองตามกฎหมาย

ภายใต้บทบัญญัติตามมาตรา 116 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 บริษัทฯต้องจัดสรรกำไรสุทธิประจำปีส่วนหนึ่งไว้เป็นทุนสำรองไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของกำไรสุทธิประจำปีหักด้วยยอดขาดทุนสะสมยกมา (ถ้ามี) จนกว่าทุนสำรองนี้จะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียน สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

ภายใต้บทบัญญัติของมาตรา 1202 แห่งประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ บริษัทฯย่อยที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายไทยต้องจัดสรรทุนสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่าร้อยละ 5 ของจำนวนผลกำไรซึ่งบริษัททำมาหาได้ทุกคราวที่จ่ายเงินปันผลจนกว่าทุนสำรองนั้นจะมีจำนวนไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ของทุนจดทะเบียนของบริษัท สำรองตามกฎหมายดังกล่าวไม่สามารถนำไปหักกับขาดทุนสะสมและไม่สามารถนำไปจ่ายเงินปันผลได้

25. ค่าใช้จ่ายตามลักษณะ

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ค่าเช่าโครงข่ายโทรคมนาคม	5,307	5,508	-	-
ค่าเสื่อมราคาและค่าตัดจำหน่าย	4,450	3,687	16	16
เงินเดือนและค่าแรงและผลประโยชน์อื่นของพนักงาน	2,548	2,623	117	114
ค่าธรรมเนียมในการประกอบกิจการโทรคมนาคม	716	770	-	-
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	613	12	613	12
ค่าไฟฟ้า	439	429	2	2
ต้นทุนของสินค้าที่จำหน่าย	410	421	-	-
ค่าใช้จ่ายส่งเสริมการขาย	341	285	-	-
ค่าซ่อมแซมและบำรุงรักษา	306	423	-	-
ค่าเช่าจ่ายตามสัญญาเช่าดำเนินงาน	274	251	5	5
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ	231	225	-	-
ค่าธรรมเนียมที่ปรึกษา	175	58	137	21

26. ภาษีเงินได้

ค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้สำหรับปีสรุปได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม		งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560	2561	2560
ภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับปี	195	201	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว	311	313	-	-
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	506	514	-	-

รายการกระทยอดจำนวนเงินระหว่างค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้กับผลคูณของกำไรทางบัญชีกับอัตราภาษีที่ใช้สำหรับปีสามารถแสดงได้ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	5,436	3,237
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	1,087	647
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี:		
การส่งเสริมการลงทุน (หมายเหตุ 27)	(111)	(138)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม	(180)	(219)
กำไรจากการจำหน่ายเงินลงทุนในJASIF (หมายเหตุ 12)	(698)	-
ค่าใช้จ่ายที่มีสิทธิหักได้เพิ่มขึ้น	(4)	-
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	35	31
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	123	2
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	79	197
ผลขาดทุนทางภาษีของปีก่อนที่นำมาลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(14)	(4)
ผลกระทบจากการตัดรายการระหว่างกัน	189	-
อื่นๆ	-	(2)
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	506	514

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินเฉพาะกิจการ	
	2561	2560
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคล	4,039	3,492
อัตราภาษีเงินได้นิติบุคคล	ร้อยละ 20	ร้อยละ 20
กำไรทางบัญชีก่อนภาษีเงินได้นิติบุคคลคูณอัตราภาษี	808	698
ผลกระทบทางภาษีของรายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ถือเป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายทางภาษี:		
เงินปันผลรับจากบริษัทย่อย	(660)	(395)
เงินปันผลรับจากบริษัทร่วม	(258)	(334)
ค่าใช้จ่ายต้องห้าม	1	1
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีที่ไม่ได้บันทึกในงบการเงิน		
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	123	2
ขาดทุนทางภาษีปีปัจจุบัน	-	27
ผลขาดทุนทางภาษีของปีก่อนที่นำมาลดค่าใช้จ่ายภาษีเงินได้	(14)	-
อื่นๆ	-	1
ภาษีเงินได้ที่แสดงอยู่ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ	-	-

ส่วนประกอบของสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีประกอบด้วยรายการดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบแสดงฐานะการเงินรวม		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จรวม	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ	96	82	(14)	(12)
สำรองการประกันรายได้ค่าเช่า	2,485	2,810	325	293
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	92	76	(6)	(5)
สำรองค่าขออนุญาตพาดสายเส้นใยแก้วนำแสง	49	55	6	37
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	60	60	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว			311	313
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	2,782	3,083		

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบแสดงฐานะการเงินเฉพาะกิจการ		กำไรหรือขาดทุนในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จเฉพาะกิจการ	
	ณ วันที่ 31 ธันวาคม		สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม	
	2561	2560	2561	2560
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี				
สำรองผลประโยชน์ระยะยาวของพนักงาน	6	6	-	-
ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา	60	60	-	-
ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชีจากการเกิดผลแตกต่างชั่วคราวและการกลับรายการผลแตกต่างชั่วคราว			-	-
สินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี	66	66		

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯและบริษัทย่อยมีรายการผลแตกต่างชั่วคราวที่ใช้หักภาษีและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้จำนวน 4,835 ล้านบาท (2560: 3,060 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ 815 ล้านบาท (2560: 263 ล้านบาท) ที่บริษัทฯและบริษัทย่อยไม่ได้บันทึกสินทรัพย์ภาษีเงินได้รอการตัดบัญชี เนื่องจากบริษัทฯและบริษัทย่อยพิจารณาแล้วเห็นว่าบริษัทฯและบริษัทย่อยอาจไม่มีกำไรทางภาษีในอนาคตเพียงพอที่จะนำผลแตกต่างชั่วคราวและขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ข้างต้นมาใช้ประโยชน์ได้

ผลขาดทุนทางภาษีที่ยังไม่ได้ใช้ของบริษัทฯและบริษัทย่อยมีจำนวนเงิน 2,518 ล้านบาท (2560: 2,266 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2562 - 2566 (2560: ปี 2561 - 2565) และเฉพาะของบริษัทฯจำนวน 178 ล้านบาท (2560: 248 ล้านบาท) ซึ่งจะทยอยสิ้นสุดระยะเวลาการให้ประโยชน์ภายในปี 2564 - 2565 (2560: ปี 2564 - 2565)

27. การส่งเสริมการลงทุน

บริษัท อิน คลาวด์ จำกัด (“ไอซี”) ได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนในกิจการซอฟต์แวร์ตามบัตรส่งเสริมการลงทุนเลขที่ 2200(7)/2554 เมื่อวันที่ 29 กันยายน 2554 ภายใต้เงื่อนไขต่างๆ ที่กำหนดไว้ในบัตรส่งเสริมการลงทุนสิทธิพิเศษดังกล่าวรวมถึงการได้รับยกเว้นภาษีเงินได้นิติบุคคลสำหรับกำไรที่ได้จากการประกอบกิจการที่ได้รับการส่งเสริมเป็นระยะเวลา 8 ปี นับแต่วันที่เริ่มมีรายได้จากการประกอบกิจการนั้น (วันที่ 31 พฤษภาคม 2555)

ในปี 2561 ไอซีมีรายได้ที่ได้รับการส่งเสริมการลงทุนเป็นจำนวน 610 ล้านบาท (2560: 747 ล้านบาท)

28. ธุรกรรมกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน

ในเดือนกุมภาพันธ์ 2558 บริษัทฯและทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญากับJASIF โดยมีรายละเอียดโดยสรุปในสาระสำคัญดังต่อไปนี้

ก) สัญญาซื้อขายทรัพย์สิน

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงกับJASIFเป็นจำนวนเงิน 55,000 ล้านบาท ทริปเปิลที่ต้องส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดประมาณ 980,000 คอร์กิโลเมตร โดยทริปเปิลที่จะส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงในวันเข้าทำสัญญาเป็นจำนวนไม่น้อยกว่า 800,000 คอร์กิโลเมตร (คิดเป็นมูลค่า 45,527 ล้านบาท) และจะทยอยส่งมอบเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตอีกประมาณ 180,000 คอร์กิโลเมตร (คิดเป็นมูลค่า 9,473 ล้านบาท) ภายใน 2 ปี ในเดือนพฤศจิกายน 2559 ทริปเปิลได้นำส่งทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่JASIFครบถ้วนตามสัญญาแล้วรวมเป็นจำนวนทั้งสิ้น 980,500 คอร์กิโลเมตร

ข) สัญญาเช่าหลัก

ทริปเปิลที่ได้เข้าทำสัญญาเช่าเส้นใยแก้วนำแสงกับJASIFจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดที่ทริปเปิลที่ขายและส่งมอบทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงให้แก่JASIF ซึ่งประกอบด้วยทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในปัจจุบันทั้งหมดที่JASIFได้รับมอบตามสัญญาซื้อขายทรัพย์สิน และทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตจำนวนร้อยละ 80 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงในอนาคตทั้งหมดที่JASIFได้รับมอบตามสัญญาซื้อขายทรัพย์สินเป็นระยะเวลาการเช่าประมาณ 11 ปี (สิ้นสุดในวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569) ด้วยอัตราค่าเช่า 425 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี ทริปเปิลที่ตกลงที่จะชำระค่าเช่าล่วงหน้าสำหรับการเช่า 3 เดือนสุดท้ายให้แก่JASIFในวันถึงกำหนดชำระค่าเช่างวดแรกรวมเป็นเงินไม่น้อยกว่า 816 ล้านบาท ทั้งนี้ทริปเปิลที่จะต้องรับผิดชอบในการจ่ายชำระค่าเช่าอนุญาตขาดสายเส้นใยแก้วนำแสงที่จะเกิดขึ้นในอนาคตสำหรับทรัพย์สินดังกล่าว

ค) สัญญาประกันรายได้ค่าเช่า

JASIFสามารถนำทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงจำนวนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดออกให้ผู้อื่นเช่าใช้ได้ ทั้งนี้หากไม่มีผู้ใดเช่าทรัพย์สินดังกล่าว ทริปเปิลที่ตกลงเช่าใช้และชำระค่าเช่าใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวตามข้อตกลงของสัญญาเพื่อเป็นการประกันรายได้ให้แก่JASIFเป็นระยะเวลา 3 ปี และJASIFสามารถต่ออายุสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าได้อีกครั้งละ 3 ปี จนกว่าจะครบอายุของสัญญาเช่าหลัก ด้วยอัตราค่าเช่า 750 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อเดือนจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี ตามอัตราการเปลี่ยนแปลงของดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) ที่ประกาศโดยกระทรวงพาณิชย์ แต่ไม่เกินร้อยละ 3 ต่อปี

ง) **สัญญาบริหารดูแลและบำรุงทรัพย์สิน**

JASIFได้แต่งตั้งให้ทริปเปิลทีเป็นผู้ให้บริการในการซ่อมแซมบำรุงรักษาและบริหารจัดการทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสง โดยJASIFตกลงจะชำระค่าบริการรายเดือนให้แก่ทริปเปิลทีในอัตรา 200 บาทต่อคอร์กิโลเมตรต่อปีจนถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2558 และจะปรับขึ้นทุกวันที่ 1 มกราคมของทุกปี โดยปรับเพิ่มขึ้นร้อยละ 3 ต่อปี โดยสัญญานี้จะสิ้นสุดวันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2569 หรือวันเลิกสัญญาเช่าหลัก

จ) **สัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สิน**

ทริปเปิลทีตกลงเป็นผู้ดำเนินการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินรายอื่นสำหรับทรัพย์สินในส่วนร้อยละ 20 ของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงทั้งหมดของJASIF (“ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง”) หากมีผู้เช่ารายอื่นสนใจเช่าทรัพย์สินส่วนนี้ JASIFสามารถดำเนินการให้เช่าต่อได้ โดยทริปเปิลทีตกลงสละสิทธิการใช้ทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงดังกล่าวโดยทันทีที่JASIFบรรลุข้อตกลงกับผู้เช่ารายอื่น JASIFตกลงชำระค่าตอบแทนให้แก่ทริปเปิลทีร้อยละ 25 ของจำนวนผลต่างของค่าเช่าที่ทริปเปิลทีได้รับจากผู้เช่ารายใดๆสำหรับการเช่าทรัพย์สินในส่วนของทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรองตลอดระยะเวลา 3 ปี ที่ทริปเปิลทีเป็นผู้ให้บริการจัดหาผู้เช่าตามสัญญานี้ หักด้วยผลรวมของค่าเช่าที่ทริปเปิลทีต้องชำระให้แก่JASIFตามสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าตลอดระยะเวลา 3 ปีที่ทริปเปิลทีเป็นผู้เช่าทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนรอง สัญญานี้มีระยะเวลา 3 ปี และJASIFสามารถต่ออายุสัญญาได้อีกครั้งละ 3 ปี การต่ออายุของสัญญาจะต้องไม่เกินกำหนดอายุใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามของทริปเปิลที

ฉ) **สัญญากู้ยืมเงิน**

ทริปเปิลทีตกลงให้JASIFกู้ยืมเงินเป็นจำนวน 3,850 ล้านบาท ซึ่งเป็นจำนวนเงินเท่ากับภาษีมูลค่าเพิ่มของราคาซื้อขายทรัพย์สิน โดยมีอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี

ในเดือนมกราคม 2559 ทริปเปิลทีได้รับชำระคืนเงินกู้ยืมจากJASIFเต็มจำนวนแล้ว

ช) **สัญญาข้อตกลงดำเนินการ**

สัญญาข้อตกลงดำเนินการระบุให้บริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหน่วยลงทุนในJASIFในสัดส่วนร้อยละ 33.33 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดในJASIF (“หน่วยลงทุนเริ่มแรก”) โดยภายในรอบระยะเวลา 3 ปีแรก บริษัทฯจะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนเริ่มแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากJASIF และในช่วงตั้งแต่ปีที่ 4 ถึงปีที่ 6 จะต้องไม่ขาย โอน หรือจำหน่ายไปซึ่งหน่วยลงทุนในJASIF จนทำให้สัดส่วนการถือหน่วยลงทุนน้อยกว่าร้อยละ 19 ของจำนวนหน่วยลงทุนทั้งหมดที่จำหน่ายในครั้งแรก เว้นแต่จะได้รับความยินยอมเป็นหนังสือจากJASIF และบริษัทฯและบริษัทในกลุ่มของบริษัทฯจะต้องดำรงสัดส่วนการถือหุ้นในทริปเปิลทีและบริษัททริปเปิลที อินเทอร์เนต จำกัด (“ทีทีไอ”) ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 76 อีกทั้งทริปเปิลทีจะต้องดำรงอัตราส่วนทางการเงิน เช่น อัตราส่วนหนี้สินหมุนเวียนต่อทุน อัตราส่วนหนี้สินต่อทุน และอัตราส่วนทางการเงินในการจ่ายเงินปันผลตามที่กำหนดในสัญญา เป็นต้น นอกจากนี้ทริปเปิลทีและทีทีไอจะต้องมีหนี้สินตามค่านิยามที่กำหนดในสัญญา ณ ขณะใดขณะหนึ่งไม่เกินตามที่ระบุไว้ในสัญญา

เมื่อวันที่ 27 มิถุนายน 2560 JASIFได้ขอแจ้งต่อสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าและสัญญาให้บริการจัดหาผู้เช่าทรัพย์สินกับทริปเปิลทีเป็นระยะเวลา 3 ปี นับตั้งแต่วันที่สิ้นสุดสัญญาของทั้งสองสัญญา โดยสัญญาดังกล่าวเริ่มในวันที่ 11 กุมภาพันธ์ 2561

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2561 ที่ประชุมวิสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ มีมติอนุมัติให้ทริปเปิลทีจำหน่ายทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มจำนวนไม่เกิน 980,000 คอร์กิโลเมตรให้แก่JASIFโดยราคาที่จำหน่ายอยู่ที่ประมาณ 50,000 - 70,000 ล้านบาท (ทั้งนี้ ราคาขายสุดท้ายจะเป็นไปตามที่ทริปเปิลทีและJASIFจะตกลงร่วมกัน) และอนุมัติให้เข้าทำสัญญาเช่าและสัญญาประกันรายได้ค่าเช่าสำหรับทรัพย์สินเส้นใยแก้วนำแสงส่วนเพิ่มดังกล่าวข้างต้น

และอนุมัติการจองซื้อหน่วยลงทุนที่ออกใหม่ของJASIF เพื่อที่บริษัทฯจะได้ถือครองหน่วยลงทุนของJASIFเป็นจำนวนอย่างน้อยร้อยละ 25 ของจำนวนหน่วยลงทุนที่ออกและจำหน่ายแล้วทั้งหมดของJASIF

29. กำไรต่อหุ้น

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ถือโดยบุคคลภายนอกที่ออกอยู่ในระหว่างปี

กำไรต่อหุ้นปรับลดคำนวณโดยหารกำไรสำหรับปีที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ (ไม่รวมกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จอื่น) ด้วยผลรวมของจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่ออกอยู่ในระหว่างปีกับจำนวนถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนักของหุ้นสามัญที่บริษัทฯอาจต้องออกเพื่อแปลงหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลดทั้งสิ้นให้เป็นหุ้นสามัญ โดยสมมติว่าได้มีการแปลงเป็นหุ้นสามัญ ณ วันต้นปีหรือ ณ วันออกหุ้นสามัญเทียบเท่า

กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐานและกำไรต่อหุ้นปรับลดแสดงการคำนวณได้ดังนี้

	งบการเงินรวม					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	4,913	2,693	7,759	6,456	0.63	0.42
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	665	1,653		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	4,913	2,693	8,424	8,109	0.58	0.33

	งบการเงินเฉพาะกิจการ					
	กำไรสำหรับปี		จำนวนหุ้นสามัญถัวเฉลี่ยถ่วงน้ำหนัก		กำไรต่อหุ้น	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านหุ้น)	(ล้านหุ้น)	(บาท)	(บาท)
กำไรต่อหุ้นขั้นพื้นฐาน						
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทใหญ่	4,039	3,492	7,759	6,456	0.52	0.54
ผลกระทบของหุ้นสามัญเทียบเท่าปรับลด						
ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญที่ออกให้กับผู้ถือหุ้นเดิม	-	-	665	1,653		
กำไรต่อหุ้นปรับลด						
กำไรที่เป็นของผู้ถือหุ้นสามัญสมมติว่ามีการใช้สิทธิซื้อหุ้นสามัญจากใบสำคัญแสดงสิทธิ	4,039	3,492	8,424	8,109	0.48	0.43

30. ส่วนงานดำเนินงาน

ข้อมูลส่วนงานดำเนินงานที่นำเสนอนี้สอดคล้องกับรายงานภายในของบริษัทที่มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดด้านการดำเนินงาน ได้รับและสอบทานอย่างสม่ำเสมอเพื่อใช้ในการตัดสินใจในการจัดสรรทรัพยากรให้กับส่วนงานและประเมินผลการดำเนินงานของส่วนงาน

เพื่อวัตถุประสงค์ในการบริหารงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยจัดโครงสร้างองค์กรเป็นหน่วยธุรกิจตามประเภทของการบริการ บริษัทฯและบริษัทย่อยมีส่วนงานที่รายงานทั้งสิ้น 4 ส่วนงาน ดังนี้

- 1) ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง
- 2) การให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม
- 3) ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสารและโทรคมนาคม
- 4) ส่วนงานอื่น

ผู้มีอำนาจตัดสินใจสูงสุดสอบทานผลการดำเนินงานของแต่ละหน่วยธุรกิจแยกจากกันเพื่อวัตถุประสงค์ในการตัดสินใจเกี่ยวกับการจัดสรรทรัพยากรและการประเมินผลการปฏิบัติงาน บริษัทฯและบริษัทย่อยประเมินผลการปฏิบัติงานของส่วนงานโดยพิจารณาจากกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานซึ่งวัดมูลค่าโดยใช้เกณฑ์เดียวกับที่ใช้ในการวัดกำไรหรือขาดทุนจากการดำเนินงานในงบการเงิน

การบันทึกบัญชีสำหรับรายการระหว่างส่วนงานที่รายงานเป็นไปในลักษณะเดียวกับการบันทึกบัญชีสำหรับรายการธุรกิจกับบุคคลภายนอก

รายได้ระหว่างส่วนงานถูกตัดออกจากงบการเงินรวมแล้ว

ข้อมูลรายได้และกำไรของส่วนงานของบริษัทฯและบริษัทย่อยสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 มีดังต่อไปนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	ส่วนงานการให้บริการอินเทอร์เน็ตความเร็วสูง		ส่วนงานการให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม		ส่วนงานจัดหา ออกแบบ และวางระบบสื่อสาร และโทรคมนาคม		ส่วนงานอื่นๆ		การตัดรายการบัญชีระหว่างกัน		งบการเงินรวม	
	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560	2561	2560
รายได้จากการขายและการบริการ												
รายได้จากภายนอก	16,916	16,310	899	948	34	29	146	145	-	-	17,995	17,432
รายได้ระหว่างส่วนงาน	2,493	30	1,001	989	101	63	160	155	(3,755)	(1,237)	-	-
รายได้ทั้งสิ้น	19,409	16,340	1,900	1,937	135	92	306	300	(3,755)	(1,237)	17,995	17,432
กำไร (ขาดทุน) จากการดำเนินงานส่วนงาน	6,473	6,201	246	197	21	6	(11)	(3)			6,729	6,401
รายได้และค่าใช้จ่ายที่ไม่ได้เป็นส่วน:												
กำไรจากการขายเงินลงทุนในบริษัทร่วม											3,650	-
รายได้อื่น											450	301
กำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน											48	555
ค่าใช้จ่ายในการขายและการบริการ											(1,279)	(1,299)
ค่าใช้จ่ายในการบริหาร											(3,473)	(2,888)
ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการที่เปลี่ยนจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา											(613)	(12)
หนี้สงสัยจะสูญและหนี้สูญ											(231)	(225)
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนในบริษัทร่วม											899	1,096
ค่าใช้จ่ายทางการเงิน											(744)	(693)
ภาษีเงินได้											(506)	(514)
ส่วนของผู้มีส่วนได้เสียที่ไม่มีอำนาจควบคุมของบริษัทฯ											(17)	(29)
กำไรส่วนที่เป็นของผู้ถือหุ้นของบริษัทฯ											4,913	2,693

ข้อมูลเกี่ยวกับเขตภูมิศาสตร์

บริษัทฯ และบริษัทย่อยดำเนินธุรกิจในประเทศเดียว คือประเทศไทย ดังนั้นรายได้และสินทรัพย์ที่แสดงอยู่ในงบการเงิน จึงถือเป็นการรายงานตามเขตภูมิศาสตร์แล้ว

ข้อมูลเกี่ยวกับลูกค้ารายใหญ่

ในปี 2561 และ 2560 บริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีรายได้จากลูกค้ารายใดที่มีมูลค่าเท่ากับหรือมากกว่าร้อยละ 10 ของรายได้ของกิจการ

31. กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ

บริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานของบริษัทฯ และบริษัทย่อยได้ร่วมกันจัดตั้งกองทุนสำรองเลี้ยงชีพขึ้นตามพระราชบัญญัติ กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 โดยบริษัทฯ บริษัทย่อย และพนักงานจะจ่ายสมทบเข้ากองทุนเป็นรายเดือนในอัตรา ร้อยละ 3 ถึงร้อยละ 8 ของเงินเดือน และจะจ่ายให้แก่พนักงานเมื่อพนักงานนั้นออกจากการตามระเบียบว่าด้วยกองทุน ของบริษัทฯ และบริษัทย่อย กองทุนสำรองเลี้ยงชีพนี้บริหารโดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด ในระหว่างปี 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยรับรู้เงินสมทบดังกล่าวเป็นค่าใช้จ่ายจำนวน 90 ล้านบาท (2560: 86 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ จำนวน 7 ล้านบาท (2560: 6 ล้านบาท)

32. เงินปันผลจ่าย

เงินปันผล	อนุมัติโดย	เงินปันผลจ่าย (ล้านบาท)	เงินปันผลจ่ายต่อหุ้น (บาท)
เงินปันผลประจำปี 2560	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 30 เมษายน 2561	1,484	0.20
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2561	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 7 มิถุนายน 2561	2,309	0.30
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2561		3,793	0.50
เงินปันผลประจำปี 2559	ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้น เมื่อวันที่ 27 เมษายน 2560	1,565	0.25
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสม ณ วันที่ 30 มิถุนายน 2560	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2560	1,299	0.20
เงินปันผลระหว่างกาลจากกำไรสะสม ณ วันที่ 30 กันยายน 2560	ที่ประชุมคณะกรรมการ เมื่อวันที่ 10 พฤศจิกายน 2560	1,000	0.15
รวมเงินปันผลสำหรับปี 2560		3,864	0.60

33. ภาระผูกพันและหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

33.1 ภาระผูกพันเกี่ยวกับรายจ่ายฝ่ายทุน

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีรายจ่ายฝ่ายทุนที่เกี่ยวข้องกับการซื้ออุปกรณ์จำนวน 9 ล้านดอลลาร์สหรัฐและ 78 ล้านบาท (2560: 96 ล้านดอลลาร์สหรัฐและ 834 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯ เป็นจำนวน 1 ล้านดอลลาร์สหรัฐและ 25 ล้านบาท (2560: ไม่มี)

33.2 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาเช่าดำเนินงานและสัญญาบริการ

บริษัทย่อยได้เข้าทำสัญญาเช่าดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการเช่าที่ดิน อาคาร พื้นที่ในอาคาร อุปกรณ์และค่าบริการอื่นๆ อายุของสัญญา มีระยะเวลาตั้งแต่ 1 ถึง 11 ปี

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยมีจำนวนเงินขั้นต่ำที่ต้องจ่ายในอนาคตทั้งสิ้นภายใต้สัญญาเช่าดำเนินงาน และสัญญาบริการที่บอกเลิกไม่ได้ ดังนี้

(หน่วย: ล้านบาท)

	งบการเงินรวม	
	2561	2560
จ่ายชำระ		
ภายใน 1 ปี	4,481	4,459
มากกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 5 ปี	18,164	17,960
มากกว่า 5 ปี	10,195	14,837

33.3 ภาระผูกพันเกี่ยวกับสัญญาให้บริการระยะยาว

ทริบิเวิลที่มีภาระผูกพันที่จะต้องจ่ายค่าเช่าและให้บริการแก่JASIF ตามเกณฑ์และเงื่อนไขที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 28

33.4 การค้ำประกัน

- ก) บริษัทฯและบริษัทย่อยมีภาระผูกพันจากการที่ธนาคารและสถาบันการเงินออกหนังสือค้ำประกันการประมูลงานและการปฏิบัติตามสัญญาเป็นจำนวนเงินประมาณ 330 ล้านบาท ในนามของบริษัทฯและบริษัทย่อย (2560: 312 ล้านบาท) และเฉพาะของบริษัทฯเป็นจำนวน 3 ล้านบาท (2560: 3 ล้านบาท)
- ข) บริษัทฯมีภาระผูกพันในการค้ำประกันหนังสือค้ำประกันที่ออกโดยธนาคารในนามของบริษัทย่อยเป็นจำนวนเงินรวม 3 ล้านบาท (2560: 3 ล้านบาท)
- ค) บริษัทย่อยมีภาระผูกพันตามเลตเตอร์ออฟเครดิตกับผู้ชายในประเทศและต่างประเทศเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 4 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (2560: 4 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา)

33.5 บริษัท ที.เจ.พี. เอ็นจิเนียริ่ง จำกัด (“ทีเจพี”) ได้ทำสัญญาจ้างเหมา (Turn-Key) กับบริษัทคู่สัญญาแห่งหนึ่งที่เจพีมีภาระผูกพันที่จะต้องส่งมอบงานให้กับบริษัทคู่สัญญาดังกล่าวตามระยะเวลาที่กำหนดในสัญญา โดยจะต้องส่งมอบภายในวันที่ 29 ธันวาคม 2549 จนถึงปัจจุบันที่เจพีไม่สามารถส่งมอบงานดังกล่าวได้ตามกำหนดระยะเวลาเนื่องจากเหตุของความล่าช้าซึ่งเกิดจากการส่งมอบพื้นที่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมีความล่าช้า โดยบริษัทคู่สัญญามีสิทธิที่จะคิดค่าปรับล่าช้าตามสัญญาจากทีเจพีเป็นรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของวงเงินตามสัญญา (31 ล้านบาท) อย่างไรก็ตามผู้บริหารของทีเจพีอยู่ในระหว่างการขอแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานกับคู่สัญญา ซึ่งผู้บริหารของทีเจพีเชื่อว่าจะสามารถแก้ไขสัญญาเพื่อลดเนื้องานได้ และจะสามารถปิดโครงการได้โดยมีค่าปรับเกิดขึ้นอย่างไม่มีสาระสำคัญ

33.6 ภายหลังจากที่ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งเห็นชอบแผนฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (“แผนฯ”) ในวันที่ 7 สิงหาคม 2546 บริษัทฯได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของแผนฯครบถ้วน ศาลล้มละลายกลางจึงมีคำสั่งยกเลิกการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯในวันที่ 14 กันยายน 2549 อย่างไรก็ตาม มีเจ้าหน้าที่บางรายได้ยื่นคำร้องคัดค้านในบางประเด็นต่อศาลฎีกาในระหว่างกระบวนการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ

ต่อมาในวันที่ 19 สิงหาคม 2556 ศาลล้มละลายกลางได้อ่านคำพิพากษาของศาลฎีกา ซึ่งไม่เห็นชอบด้วยแผนฯ และให้ยกเลิกคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการของศาลล้มละลายกลาง จากเหตุการณ์ดังกล่าวทำให้สิทธิเรียกร้องของเจ้าหนี้ที่มีต่อบริษัทฯ ในฐานะลูกหนี้กลับไปเป็นเช่นเดิมดังที่เป็นอยู่ก่อนวันที่ศาลมีคำสั่งให้ฟื้นฟูกิจการบริษัทฯ และที่ปรึกษากฎหมายได้ร่วมกันประเมินผลกระทบในเบื้องต้น และพบว่าบริษัทฯ อาจมีภาระเพิ่มเติมจากเหตุการณ์นี้เป็นจำนวนมากที่สุดไม่เกิน 1,343 ล้านบาท โดยจำนวนดังกล่าวไม่รวมดอกเบี้ยที่อาจมีขึ้นหากมีการฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในอนาคต ทั้งนี้การที่บริษัทฯ จะต้องชำระหนี้ให้แก่เจ้าหนี้รายหนึ่งรายใดหรือไม่เพียงใดนั้นจะขึ้นอยู่กับว่ามีเจ้าหนี้อะไรมาแสดงตนและแสดงสิทธิของตนจนบริษัทฯ เชื่อว่าเป็นเจ้าหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างแล้วหรือไม่เท่านั้น

ต่อมาในเดือนสิงหาคม 2557 บริษัทบริหารสินทรัพย์และสถาบันการเงินรวมห้ารายได้ยื่นคำฟ้องต่อศาลทรัพย์สินทางปัญญาและการค้าระหว่างประเทศกลาง (“ศาลทรัพย์สินทางปัญญา”) เรียกร้องให้บริษัทฯ ชำระเงินตามสัญญาเงินกู้ สัญญาค้ำประกัน และสัญญาปรับปรุงโครงสร้างหนี้เป็นเงินจำนวนรวม 526 ล้านบาท 25 ล้านเหรียญสหรัฐฯ และ 1,736 ล้านเยนญี่ปุ่น (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เทียบเท่ากับจำนวนประมาณ 1,856 ล้านบาท) โดยเป็นส่วนหนึ่งของเงินต้นจำนวน 1,113 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 743 ล้านบาท บริษัทฯ ได้ประเมินเงื่อนไขของการบันทึกบัญชีจากเหตุการณ์นี้ และเห็นว่าบริษัทฯ ควรต้องบันทึกประมาณการหนี้สินเมื่อมีการยื่นฟ้องต่อศาล อย่างไรก็ตามมีโจทก์สองรายที่เป็นผู้รับโอนสิทธิเรียกร้องมาจากเจ้าหนี้เดิมหลายราย โดยรายหนึ่งมิได้มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ ที่ปรึกษากฎหมายจึงมีความเห็นว่าน่าจะยังมีความไม่แน่นอนว่า โจทก์ทั้งสองรายดังกล่าวจะได้รับชำระหนี้ตามจำนวนที่กล่าวอ้างในคำฟ้องหรือไม่ ดังนั้นบริษัทฯ จึงบันทึกประมาณการหนี้สินเฉพาะของโจทก์สามรายซึ่งเป็นเจ้าหนี้รายเดิมที่มีชื่อปรากฏอยู่ในคำขอรับชำระหนี้ในการฟื้นฟูกิจการของบริษัทฯ (ทุนทรัพย์เป็นจำนวนรวมประมาณ 1,010 ล้านบาท เงินต้นจำนวน 686 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 324 ล้านบาท) จำนวน 326 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 66 ล้านบาท) (2560: 313 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินต้นจำนวน 260 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 53 ล้านบาท) ไว้ในงบการเงิน เนื่องจากมีความเป็นไปได้ค่อนข้างแน่ที่กิจการจะต้องรับผิดชอบในหนี้สินที่เกิดขึ้น โดยใช้มูลหนี้ที่โจทก์ทั้งสามรายยื่นคำฟ้องเป็นพื้นฐานหักด้วยประมาณการมูลค่าของการชำระหนี้ในรูปแบบต่างๆ ตามแผนฟื้นฟูกิจการและตามคำแนะนำของที่ปรึกษากฎหมาย

ต่อมาในระหว่างปี 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับโจทก์จำนวนสี่ราย โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินรวม 1,095 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งบริษัทฯ เห็นว่าสำหรับโจทก์สามรายที่เป็นเจ้าหนี้รายเดิมควรพิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินในส่วนของดอกเบี้ยเพิ่มเติม เนื่องจากมีความเป็นไปได้เพิ่มขึ้นที่บริษัทฯ อาจจะมีภาระในส่วนของดอกเบี้ยที่ต้องชำระในอนาคตจากการตัดสินคดีความของศาลทรัพย์สินทางปัญญา ครบทั้งสามคดี โดยบริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมไว้เป็นจำนวนรวม 170 ล้านบาท และสำหรับโจทก์สองรายที่เป็นเจ้าหนี้รับโอนสิทธิ บริษัทฯ เห็นว่าควรพิจารณาบันทึกประมาณการหนี้สินในส่วนของเงินต้นและดอกเบี้ยบางส่วนเพิ่มเติมเช่นเดียวกับเจ้าหนี้รายเดิม เนื่องจากมีความเป็นไปได้เพิ่มขึ้นที่บริษัทฯ จะมีภาระในหนี้ดังกล่าวจากการตัดสินคดีความของศาลทรัพย์สินทางปัญญา โดยบริษัทฯ ได้บันทึกประมาณการหนี้สินเพิ่มเติมไว้อีกเป็นจำนวนรวม 430 ล้านบาท ภายใต้รายการ “ขาดทุนจากการบันทึกประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา” ในกำไรหรือขาดทุนสำหรับปีปัจจุบัน เป็นผลให้ประมาณการหนี้สินจากการกลับคำพิพากษาของศาลฎีกา มีจำนวนรวมเป็น 926 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 428 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 498 ล้านบาท) ซึ่งรายละเอียดคำพิพากษาดังกล่าวสามารถจำแนกตามแต่ละคดีได้ดังต่อไปนี้

1. เมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯ กับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) ซึ่งฟ้องร้องให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 418 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 235 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 183 ล้านบาท) โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯ ชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงิน

ประมาณ 1,049 ล้านบาทญี่ปุ่น หรือเทียบเท่าจำนวนประมาณ 311 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ็อง (อัตรา TIBOR บวก 1.5 ต่อปี ดอกเบี้ยเพิ่มเติมในอัตรา TIBOR บวก 1.0 ต่อปี และดอกเบี้ยคิดในอัตรา TIBOR บวก 2.0 บวก 1.5 ต่อปี) นับแต่วันถัดจากวันฟ็องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาพิเศษ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล

- เมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) ซึ่งฟ็องร้องให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 108 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 57 ล้านบาท และดอกเบี้ยจำนวน 51 ล้านบาท) โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 2 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทฯรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท คงเหลือหนี้คงค้างเป็นจำนวนเงินประมาณ 33 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยตามฟ็อง (อัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปี) นับจากวันที่ 15 กันยายน 2546 จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น บริษัทฯยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาพิเศษ ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาล
- เมื่อวันที่ 18 ตุลาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รายเดิม) ซึ่งฟ็องร้องให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นทุนทรัพย์ประมาณ 1,211 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 994 ล้านบาทและดอกเบี้ยจำนวน 217 ล้านบาท) และ 4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (เงินต้นจำนวน 3 ล้านเหรียญสหรัฐฯและดอกเบี้ยจำนวน 1 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญา พิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,211 ล้านบาท และ 4 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หรือเทียบเท่าจำนวนรวมประมาณ 484 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันถัดจากวันฟ็องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ปัจจุบันบริษัทฯอยู่ระหว่างดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาพิเศษต่อไป
- เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2561 ศาลทรัพย์สินทางปัญญาได้ตัดสินคดีระหว่างบริษัทฯกับโจทก์รายหนึ่ง (เจ้าหนี้รับโอนสิทธิ) ซึ่งฟ็องร้องให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นทุนทรัพย์ประมาณ 524 ล้านบาท (เงินต้นจำนวน 305 ล้านบาทและดอกเบี้ยจำนวน 219 ล้านบาท) และ 13 ล้านเหรียญสหรัฐฯ (เงินต้นจำนวน 6 ล้านเหรียญสหรัฐฯและดอกเบี้ยจำนวน 7 ล้านเหรียญสหรัฐฯ) โดยศาลทรัพย์สินทางปัญญาพิพากษาให้บริษัทฯชำระหนี้คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 461 ล้านบาท หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทฯรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 55 ล้านบาท คงเหลือประมาณ 82 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยอัตรา TIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปี นับแต่วันที่ 18 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และดอกเบี้ยอัตรา TIBOR บวกร้อยละ 4.5 ต่อปี นับแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไป จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปีและ 10 ล้านเหรียญสหรัฐฯ หักมูลค่าทรัพย์สินและเงินที่ได้รับชำระตามแผนฟื้นฟูกิจการของ บริษัท จัสมิน อินเตอร์เนชั่นแนล โอเวอร์ซีส์ จำกัด และของบริษัทฯรวมเป็นจำนวนเงินประมาณ 151 ล้านบาท คงเหลือประมาณ 185 ล้านบาท (คำนวณโดยอ้างอิงอัตราแลกเปลี่ยนธนาคารแห่งประเทศไทย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561) พร้อมดอกเบี้ยอัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.0 ต่อปีนับแต่วันที่ 18 กันยายน 2545 ถึงวันที่ 31 ธันวาคม 2546 และดอกเบี้ยอัตรา LIBOR บวกร้อยละ 4.5 ต่อปีนับแต่วันที่ 1 มกราคม 2547 เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ทั้งนี้ต้องไม่เกินร้อยละ 7.5 ต่อปี ปัจจุบันบริษัทฯอยู่ระหว่างดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาพิเศษสำหรับคดีที่ศาลทรัพย์สินทางปัญญามีคำพิพากษาแล้ว

ผลที่สุดของคดียังไม่อาจทราบได้ในปัจจุบัน บริษัทฯและที่ปรึกษากฎหมายของบริษัทฯยังคงมีความเห็นแตกต่างกับคำพิพากษาข้างต้นในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายบางประการจึงดำเนินการยื่นอุทธรณ์ต่อศาลอุทธรณ์คดีชั้นฎีกาพิเศษ

ผลของคำตัดสินของศาลอาจมีผลต่อการบันทึกประมาณการหนี้สินดังกล่าว อีกทั้งยังมีความไม่ชัดเจนในข้อกฎหมาย เนื่องจากสถานการณ์ของบริษัทฯ ไม่สามารถเทียบเคียงกับการวินิจฉัยของศาลฎีกาในคดีความอื่นได้ ผู้บริหารของบริษัทฯ จึงพิจารณาว่าจำนวนสำรองที่บันทึกไว้ในบัญชีนั้นเพียงพอและเหมาะสมในสถานการณ์ปัจจุบัน อย่างไรก็ตาม การบันทึกประมาณการหนี้สินนี้ไม่ได้เป็นการรับสภาพหนี้หรือผูกพันบริษัทฯ ให้ต้องจ่ายชำระหนี้สินดังกล่าวแต่อย่างใด

- 33.7 ในเดือนกันยายนและธันวาคม 2556 บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน) (“เจทีเอส”) ได้ทำสัญญาขายเครื่องคอมพิวเตอร์พกพา (“แท็บเล็ต”) โซนที่ 4 (ภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือ) ให้แก่คู่สัญญาซึ่งเป็นหน่วยงานราชการสองหน่วยงานซึ่งมีมูลค่าตามสัญญาเป็นจำนวนเงินรวม 749 ล้านบาท (ไม่รวมภาษีมูลค่าเพิ่ม) ตามเงื่อนไขของสัญญาดังกล่าวเจทีเอสต้องส่งมอบแท็บเล็ตทั้งหมดให้แก่หน่วยงานราชการคู่สัญญาภายในเดือนธันวาคม 2556 และภายในเดือนมีนาคม 2557 ตามลำดับ ต่อมาในระหว่างปี 2557 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้มีหนังสือขบถยกเลิกสัญญาซื้อขายแท็บเล็ตมายังเจทีเอส เนื่องจากคู่สัญญาพิจารณาว่าเจทีเอสไม่สามารถส่งมอบแท็บเล็ตให้แก่คู่สัญญาทั้งสองได้ตามกำหนดเวลาในสัญญา โดยให้เจทีเอสชำระค่าปรับรายวันในอัตราร้อยละ 0.2 ของราคาแท็บเล็ตที่ยังไม่ได้ส่งมอบนับแต่วันครบกำหนดตามสัญญาจนถึงวันขบถยกเลิกสัญญาเป็นจำนวนเงิน 5 ล้านบาท และ 142 ล้านบาท ตามลำดับในเดือนพฤศจิกายน 2557 และเดือนมีนาคม 2558 หน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองได้ฟ้องร้องต่อศาลปกครองกลางให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคารพร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี คิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 5 ล้านบาทและ 190 ล้านบาท ตามลำดับ และเจทีเอสได้มีหนังสือถึงบริษัทคู่สัญญาผู้ขายแท็บเล็ตเพื่อแจ้งว่าบริษัทดังกล่าวผิดสัญญาในการส่งมอบแท็บเล็ตแก่เจทีเอสและเจทีเอสได้ยกเลิกสัญญากับบริษัทดังกล่าวแล้ว นอกจากนี้ เจทีเอสได้เรียกร้องให้ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาผู้ขายแท็บเล็ตแก่บริษัทดังกล่าวชำระเงินตามหนังสือคำประกันให้เจทีเอส และเจทีเอสได้รับชำระเงินตามหนังสือคำประกันดังกล่าวแล้วเป็นจำนวนเงิน 38 ล้านบาท ซึ่งเจทีเอสมีสิทธิทางกฎหมายที่จะยึดเงินดังกล่าวเพื่อชดเชยความเสียหายต่างๆที่บริษัทคู่สัญญาดังกล่าวก่อให้เกิดขึ้นหรือปฏิบัติผิดสัญญาเจทีเอสได้บันทึกจำนวนเงินที่ได้รับดังกล่าวเป็นหนี้สินในบัญชีภายใต้รายการเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่นในงบแสดงฐานะการเงินรวม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2557 จนถึงปัจจุบัน เจทีเอสจึงถือเสมือนว่าจำนวนเงินดังกล่าวเป็นเงินสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นในบัญชีเช่นกัน นอกจากนี้ หากเจทีเอสต้องชำระค่าปรับและค่าเสียหายแก่หน่วยงานราชการทั้งสอง เจทีเอสสามารถเรียกร้องค่าเสียหายทั้งหมดคืนจากบริษัทผู้ขายแท็บเล็ตดังกล่าวได้ตามเงื่อนไขที่ระบุในสัญญาซื้อขายแท็บเล็ต อย่างไรก็ตาม วันที่ 22 กุมภาพันธ์ 2561 ศาลปกครองกลางได้มีคำตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงานราชการแห่งหนึ่งซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับจากการไม่ส่งมอบแท็บเล็ตตามสัญญาคิดเป็นทุนทรัพย์จำนวนเงินรวมประมาณ 5 ล้านบาท โดยพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 3 ล้านบาท เมื่อวันที่ 8 มิถุนายน 2561 ธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันได้มีหนังสือแจ้งมายังเจทีเอสว่า เมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 ทางธนาคารผู้ออกหนังสือคำประกันได้วางเงินชำระตามคำพิพากษาในส่วนธนาคาร เป็นจำนวนเงินประมาณ 2 ล้านบาท ทำให้ค่าปรับตามคำพิพากษาคงเหลือเป็นจำนวนเงินประมาณ 1 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 4 พฤษภาคม 2561 ศาลปกครองกลางได้ตัดสินคดีระหว่างเจทีเอสกับหน่วยงานราชการอีกแห่งหนึ่ง ซึ่งฟ้องร้องให้เจทีเอสชำระค่าปรับและชำระเงินตามหนังสือคำประกันการปฏิบัติตามสัญญาของธนาคาร พร้อมดอกเบี้ยคิดเป็นทุนทรัพย์เป็นจำนวนเงินประมาณ 190 ล้านบาท โดยศาลปกครองกลางพิพากษาให้เจทีเอสชำระค่าปรับคิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีนับแต่วันถัดจากวันฟ้องจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ซึ่งสำรองตามค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่เจทีเอสบันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมา มีความเพียงพอต่อจำนวนค่าปรับตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลางดังกล่าวแล้ว อย่างไรก็ตามเจทีเอสและหน่วยงานราชการคู่สัญญาทั้งสองแห่งได้ยื่นอุทธรณ์คดีต่อศาลปกครองสูงสุดและเจทีเอสได้ยื่นคำร้องขอทุเลาการบังคับคดีต่อศาลปกครองกลาง ปัจจุบันคดียังอยู่ระหว่างกระบวนการพิจารณาของศาล ดังนั้น ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารและที่ปรึกษากฎหมายของเจทีเอสยังคงเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทและเชื่อมั่นว่าสำรองค่าปรับและค่าเสียหายที่อาจเกิดขึ้นที่บันทึกไว้ตั้งแต่ในอดีตที่ผ่านมาเพียงพอแล้วตามคำพิพากษาของศาลปกครองกลาง

33.8 คดีฟ้องร้องและข้อพิพาทกับที่ทีแอนด์ทีและทีโอที

เมื่อวันที่ 15 มีนาคม 2559 ศาลล้มละลายกลางได้มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ที โดยผลของคำสั่งดังกล่าว กฎหมายกำหนดให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์เชื่อว่าคดีแพ่งทั้งปวงอันเกี่ยวกับทรัพย์สินของลูกหนี้ซึ่งค้างพิจารณาอยู่ในศาลในขณะที่มีคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์ และเมื่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำขอโดยทำเป็นคำร้อง ศาลมีอำนาจงดการพิจารณาคดีแพ่งนั้นไว้หรือจะสั่งประการใดตามที่เห็นสมควรก็ได้ ดังนั้น สำหรับคดีแพ่งต่างๆที่เกี่ยวกับทรัพย์สินของทีทีแอนด์ที ศาลอาจพิจารณาเรียกเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ของทีทีแอนด์ทีเพื่อสอบถามว่าจะดำเนินการอย่างไรเพื่อประกอบการพิจารณาทำคำสั่งของศาลต่อไปในแต่ละคดี

1. บริษัท คลาวด์ คอมพิวติ้ง โซลูชันส์ จำกัด (“ซีซีเอส”) มียอดหนี้ค้างชำระจากทีทีแอนด์ทีตามสัญญาจัดหาระบบบริการลูกค้าและระบบพิมพ์ใบแจ้งหนี้จำนวนประมาณ 5 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกา (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 เทียบเท่าจำนวนประมาณ 171 ล้านบาท) ยอดหนี้ดังกล่าวนี้เป็นหนี้ที่มีข้อโต้แย้งกับทีทีแอนด์ที โดยในปี 2554 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นข้อเสนอข้อพิพาทต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ กล่าวหาว่าซีซีเอสปฏิบัติผิดสัญญาดังกล่าวและเรียกร้องให้ซีซีเอสชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 1,780 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามฝ่ายบริหารของซีซีเอสพิจารณาว่าซีซีเอสไม่ได้ปฏิบัติผิดสัญญาจึงไม่ต้องชำระเงินจำนวนดังกล่าวให้กับทีทีแอนด์ทีและในเดือนกุมภาพันธ์ 2555 ซีซีเอสได้ยื่นคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเพื่อให้สถาบันอนุญาโตตุลาการยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีดังกล่าว และเสนอข้อเรียกร้องแย้งต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการเรียกร้องให้ทีทีแอนด์ที ชำระเงินเป็นจำนวนรวมประมาณ 528 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่วันถัดจากวันที่เสนอคำคัดค้านคำเสนอข้อพิพาทจนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น ในเดือนมิถุนายน 2558 คณะอนุญาโตตุลาการได้มีคำวินิจฉัยชี้ขาดยกคำเสนอข้อพิพาทของทีทีแอนด์ทีและให้ทีทีแอนด์ทีชำระค่าวงงานที่ค้างชำระทั้งหมดพร้อมดอกเบี้ยแก่ซีซีเอสคิดเป็นจำนวนเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 204 ล้านบาท เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2558 ทีทีแอนด์ทียื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 7 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำร้องของทีทีแอนด์ทีที่ขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการที่ให้ทีทีแอนด์ทีชำระหนี้แก่ซีซีเอสจำนวน 204 ล้านบาทดังกล่าวข้างต้น ซึ่งศาลแพ่งได้อนุญาตให้เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ถอนคำร้องขอให้เพิกถอนคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการดังกล่าวได้ และได้ให้จำหน่ายคดีนี้ออกจากสารบบความ ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาดของศาลล้มละลายกลาง ซีซีเอสได้ทำการยื่นขอรับชำระหนี้รวมทั้งดอกเบี้ยทั้งหมดต่อเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์แล้ว การได้รับชำระหนี้คืนจึงจะเป็นไปตามกระบวนการของกฎหมายล้มละลาย อย่างไรก็ตาม ทีทีแอนด์ทียังอยู่ระหว่างการดำเนินการตามขั้นตอนทางกฎหมายล้มละลายโดยเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์
2. บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด (“เจไอเน็ต”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 13 ธันวาคม 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวางจรเช่าจำนวน 20 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนมีนาคม 2548 ถึงเดือนมีนาคม 2551 ให้แก่ทีทีแอนด์ทีและขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น เจไอเน็ตได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้วแต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น เจไอเน็ตคาดว่าจะสามารถเจรจาต่อรองกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระหนี้มีน้อยมาก เจไอเน็ตจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการมีคำสั่งให้เจไอเน็ตชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที เจไอเน็ตได้โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวต่อศาลล้มละลายกลาง ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องเจไอเน็ต ซึ่งเจไอเน็ตได้ยื่นอุทธรณ์คำสั่งของศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา ต่อมาศาลฎีกาได้มีคำพิพากษาไม่รับอุทธรณ์ของเจไอเน็ต นอกจากนี้ในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้เจไอเน็ตชำระหนี้ค่าบริการวางจรเช่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 28 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตาม ในวันที่ 23 กันยายน 2559 เจไอเน็ตได้ยื่นหนังสือ

ปฏิเสหรนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์

- บริษัท สมาร์ท ไฮเวย์ จำกัด (“สมาร์ท”) ได้รับแจ้งเป็นหนังสือฉบับลงวันที่ 8 พฤศจิกายน 2553 จากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ให้ชำระค่าบริการวงจรถ่าจำนวน 24 ล้านบาท ซึ่งค้างชำระตั้งแต่เดือนกรกฎาคม 2549 ถึงเดือนเมษายน 2551 พร้อมดอกเบี้ยจำนวน 5 ล้านบาทซึ่งคำนวณจนถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 ให้แก่ทีทีแอนด์ที และขอคิดดอกเบี้ยตั้งแต่วันที่ครบกำหนดชำระจนกว่าจะได้รับชำระหนี้เสร็จสิ้น สมาร์ทได้บันทึกยอดหนี้ค่าบริการดังกล่าวไว้ในบัญชีครบถ้วนแล้ว แต่ในส่วนของดอกเบี้ยนั้น สมาร์ทคาดว่าจะสามารถเจรจาท่องกับทีทีแอนด์ทีได้และโอกาสที่จะต้องชำระมีน้อยมาก สมาร์ทจึงไม่ได้บันทึกรายการดอกเบี้ยค้างชำระไว้ในบัญชี ต่อมาเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์มีคำสั่งให้สมาร์ทชำระหนี้ดังกล่าวข้างต้นให้กับทีทีแอนด์ที สมาร์ทได้ยื่นคำร้องโต้แย้งต่อศาลล้มละลายกลางว่าเจ้าพนักงานส่งหมายไม่ชอบ ต่อมาศาลล้มละลายกลางมีคำพิพากษายกคำร้องของสมาร์ท สมาร์ทยื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลล้มละลายกลางต่อศาลฎีกา เมื่อวันที่ 3 ตุลาคม 2560 ศาลล้มละลายกลางอ่านคำพิพากษาศาลฎีกายืนตามคำพิพากษาของศาลล้มละลายกลาง ทั้งนี้จากคำสั่งพิทักษ์ทรัพย์เด็ดขาด ทีทีแอนด์ทีของศาลล้มละลายกลาง ทำให้กระบวนการพิจารณาในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีซึ่งเป็นอันยุติไป อย่างไรก็ตามในเดือนกันยายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 7 กันยายน 2559 ขอให้สมาร์ทชำระหนี้ค่าบริการวงจรถ่าดังกล่าวแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 39 ล้านบาท (คำนวณดอกเบี้ยจนถึงวันที่ 15 มีนาคม 2559) อย่างไรก็ตามในวันที่ 23 กันยายน 2559 สมาร์ทได้ยื่นหนังสือปฏิเสหรนี้ไปยังเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายเพื่อพิจารณา
- ในปี 2553 ทริปเปิลทีได้รับแจ้งจากเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ สำนักฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้ว่าทีทีแอนด์ทีได้ขอให้ทริปเปิลทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงิน 834 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น อย่างไรก็ตามในเดือนสิงหาคม 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีมีหนังสือฉบับลงวันที่ 9 สิงหาคม 2559 ขอให้ทริปเปิลทีชำระหนี้สินคงค้างแก่ทีทีแอนด์ทีเป็นจำนวนเงินประมาณ 1,157 ล้านบาท ซึ่งยอดเงินดังกล่าวมาจากมูลหนี้เดียวกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีฟื้นฟูกิจการของทีทีแอนด์ทีเคยมีหนังสือแจ้งมายังทริปเปิลทีเมื่อปี 2553 ซึ่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายชี้แจงว่าการสอบสวนหนี้ดังกล่าวในคดีฟื้นฟูกิจการได้ยุติลงแล้วเมื่อลูกหนี้ถูกพิทักษ์ทรัพย์ และจะเริ่มดำเนินการสอบสวนใหม่ในคดีล้มละลาย ซึ่งยอดเงินดังกล่าวส่วนใหญ่เกือบร้อยละ 90 เป็นยอดเงินค่าบริการวงจรถ่าที่ทริปเปิลทีได้ชำระให้แก่ทีทีแอนด์ทีโดยวิธีการหักกลบหนี้และโอนตัวสัญญาใช้เงินไปแล้วในปี 2552 (ตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินรวมข้อ 10) แต่ผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีได้โต้แย้งสิทธิว่าเป็นการชำระหนี้อันไม่มีผลสมบูรณ์ ส่วนที่เหลือเป็นยอดเงินตามมูลหนี้อื่นที่ไม่ตรงกับภาระหนี้สินที่ทริปเปิลทีบันทึกไว้ในบัญชี ปัจจุบันอยู่ระหว่างการพิจารณาสอบสวนของเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ที

เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2554 ทริปเปิลทีได้รับแจ้งจากสถาบันอนุญาโตตุลาการ สำนักงานระงับข้อพิพาท สำนักงานศาลยุติธรรม ว่าทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำเสนอข้อพิพาทในวันที่ 27 ธันวาคม 2553 เพื่อเรียกร้องให้ทริปเปิลทีชำระค่าบริการวงจรถ่าค้างชำระตามสัญญาให้บริการวงจรถ่าเป็นจำนวน 1,447 ล้านบาท พร้อมให้ชำระดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี จนกว่าจะชำระเสร็จสิ้น และต่อมาได้แก้ไขเพิ่มเติมคำเรียกร้องให้ทริปเปิลทีชำระเงินจำนวน 1,496 ล้านบาท และเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2554 ทริปเปิลทีได้ยื่นคำคัดค้านและเรียกร้องแย้งค่าเสียหายจากการที่ทริปเปิลทีไม่สามารถชำระวงจรถ่าได้ตามสัญญาเป็นจำนวน 3,477 ล้านบาท ต่อสถาบันอนุญาโตตุลาการ ซึ่งเมื่อวันที่ 29 กรกฎาคม 2557 คณะอนุญาโตตุลาการมีความเห็นเป็นเอกฉันท์ว่า ทีทีแอนด์ทีปฏิบัติผิดสัญญา ประธานอนุญาโตตุลาการได้มีคำสั่งชี้ขาดกำหนดค่าปรับและค่าเสียหายที่ทีทีแอนด์ทีต้องชดใช้และค่าบริการวงจรถ่าค้างชำระที่ทีทีแอนด์ทีมีสิทธิเรียกร้องให้เป็นพิกัดกันไป ส่วนค่าชดเชยอื่นให้ยก และเมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2557 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งเพื่อขอเพิกถอนคำสั่งชี้ขาดของคณะอนุญาโตตุลาการดังกล่าว ต่อมาเมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2559 เจ้าพนักงานพิทักษ์

ทรัพย์สินในคดีล้มละลายของทีทีแอนด์ทีที่ยื่นคำร้องต่อศาลแพ่งขอไม่เข้าว่าคดีและขอให้จำหน่ายคดีจากสารบบความและศาลแพ่งมีคำสั่งจำหน่ายคดีจากสารบบความ

เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2554 ทริปเปิลทีและทีทีไอฟองบริษัท พี แพลนเนอร์ จำกัด กับพวก ซึ่งเป็นผู้ทำแผนและผู้บริหารแผนของทีทีแอนด์ทีในขณะนั้น โดยเรียกค่าเสียหายจำนวน 2,439 ล้านบาท กรณีขัดขวางการให้บริการอินเทอร์เน็ตบรอดแบนด์ของทริปเปิลทีและทีทีไอบนโครงข่ายของทีทีแอนด์ทีตามสัญญาเช่าระหว่างทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ที เมื่อวันที่ 25 สิงหาคม 2559 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษายกฟ้อง ทริปเปิลทีและทีทีไอยื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 ธันวาคม 2560 ศาลอุทธรณ์ได้มีคำพิพากษายืนตามคำตัดสินของศาลแพ่ง ทริปเปิลทีและทีทีไอยื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

เมื่อวันที่ 29 พฤศจิกายน 2556 ทีทีแอนด์ทีได้ยื่นฟ้องทริปเปิลทีต่อศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นคดีแพ่ง ฐานผิดสัญญาและเรียกให้ทริปเปิลทีชดใช้เงินเป็นจำนวน 228.7 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ย โดยมูลหนี้ส่วนใหญ่เป็นมูลหนี้เดียวกันกับที่เจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ทวงหนี้ดังกล่าวมาข้างต้น (ในส่วนที่ไม่ใช่ค่าบริการวงจรเช่า) เมื่อวันที่ 10 ตุลาคม 2557 ทริปเปิลทีได้นำบัญชีเงินฝากประจำของทริปเปิลทีจำนวน 228.8 ล้านบาท ไปวางเป็นหลักประกันแบบไม่ยอมรับผิดต่อศาลจังหวัดนนทบุรี อย่างไรก็ตาม เมื่อวันที่ 7 พฤษภาคม 2558 ศาลจังหวัดนนทบุรีได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิลทีชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวนเงิน 228.7 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 165.7 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ต่อปีของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไปจนกว่าทริปเปิลทีจะชำระให้กับทีทีแอนด์ที ทริปเปิลทียื่นอุทธรณ์คำพิพากษาของศาลจังหวัดนนทบุรี เมื่อวันที่ 24 มกราคม 2560 ศาลจังหวัดนนทบุรีอ่านคำพิพากษาศาลอุทธรณ์แก้คำพิพากษาศาลจังหวัดนนทบุรีเป็นให้ทริปเปิลทีชำระเงิน 226.2 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยร้อยละ 7.5 ต่อปีของต้นเงิน 175.3 ล้านบาท และดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 15 ของต้นเงิน 0.5 ล้านบาท นับถัดจากวันฟ้องเป็นต้นไป จนกว่าทริปเปิลทีจะชำระหนี้ให้กับทีทีแอนด์ที เมื่อวันที่ 21 เมษายน 2560 ทริปเปิลทียื่นฎีกา ขณะนี้คดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา

ในปี 2551 ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสได้ถูกทีโอทีฟ้องร้องเป็นคดีต่อศาลแพ่งและศาลจังหวัดทุ่งสงฐานความผิดละเมิดเรียกค่าเสียหายเป็นเงินจำนวน 16.6 ล้านบาท และ 7.4 ล้านบาท ตามลำดับ โดยกล่าวหาว่าทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสลักลอบนำเอาสัญญาณอินเทอร์เน็ตของทีโอทีไปใช้เมื่อวันที่ 29 ธันวาคม 2553 ศาลแพ่งได้มีคำพิพากษาให้ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสร่วมกันชำระเงินค่าเสียหายเป็นจำนวน 15.5 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี และชำระค่าเสียหายอีกเดือนละ 0.9 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปี นับแต่เดือนธันวาคม 2551 จนกว่าทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสจะยุติการละเมิดต่อทีโอที ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสยื่นอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสยื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 5 เมษายน 2561 ศาลฎีกาพิพากษายืนตามคำพิพากษาของศาลแพ่ง ทริปเปิลทีได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้กับทีโอทีเรียบร้อยแล้ว

ส่วนคดีที่ศาลทุ่งสงเมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2553 ศาลจังหวัดทุ่งสงได้พิพากษายกฟ้อง ทีโอทียื่นอุทธรณ์ เมื่อวันที่ 19 มกราคม 2559 ศาลอุทธรณ์พิพากษายืนตามศาลจังหวัดทุ่งสง ทีโอทียื่นฎีกา และเมื่อวันที่ 14 กันยายน 2561 ศาลฎีกาได้กลับคำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ โดยให้ทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสร่วมกันชำระค่าเสียหายเป็นจำนวน 7.4 ล้านบาท พร้อมด้วยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 7.5 ต่อปีของเงินต้น 6.9 ล้านบาท และชำระค่าเสียหายอีกเดือนละ 0.5 ล้านบาท นับแต่เดือนธันวาคม 2551 จนกว่าทริปเปิลทีและทีทีแอนด์ทีเอสเอสจะยุติการละเมิดต่อทีโอที จากผลของคำพิพากษาข้างต้น ทริปเปิลทีได้บันทึกค่าเสียหายเป็นค่าใช้จ่ายภายใต้รายการ “ค่าใช้จ่ายในการบริหาร” ในส่วนของกำไรหรือขาดทุนในปีปัจจุบัน และได้ชำระหนี้ตามคำพิพากษาให้กับทีโอทีเรียบร้อยแล้ว

ผลที่สุดของคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทสำหรับคดีที่ยังไม่ถึงที่สุดยังไม่สามารถคาดการณ์ได้ในขณะนี้ ฝ่ายบริหารของ ทริปเปิลทีและทีทีไอเชื่อว่าจะไม่ได้รับผลเสียหายที่มีสาระสำคัญเกี่ยวกับคดีฟ้องร้องและข้อพิพาทจึงไม่ได้บันทึก สำรองสำหรับหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นไว้ในบัญชี

5. เมื่อวันที่ 25 กันยายน 2557 อควิเมนต์ได้ยื่นฟ้องที่ทีเอ็นดีที รวมทั้งบุคคลและนิติบุคคลที่เกี่ยวข้องรวม 13 ราย ต่อศาลจังหวัดนนทบุรี โดยเรียกร้องค่าเสียหายเป็นเงินจำนวนทั้งสิ้น 6,350 ล้านบาท จากการที่จำเลยทั้งสิบสามได้ ร่วมกันกระทำละเมิดต่ออควิเมนต์ โดยการนำบันทึกข้อตกลงระหว่างอควิเมนต์และทีทีเอ็นดีทีที่เกี่ยวข้องกับการให้ สิทธิผู้ถือหุ้นของทีทีเอ็นดีทีเข้าซื้อหุ้นเพิ่มทุนและ/หรือหุ้นเดิมของทริปเปิลทีที่อควิเมนต์ถืออยู่ ซึ่งจำเลยทั้งหมดรู้ว่าสิ้นผลบังคับไปนานแล้วมาฟ้องอควิเมนต์ โดยเจาะจงฟ้องคดีและร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์ในระหว่างที่ ทริปเปิลทีกำลังดำเนินการยื่นเรื่องขอจัดตั้งกองทุนรวมโครงสร้างพื้นฐาน โดยที่ไม่ได้รับประโยชน์ใดเป็นส่วนตนจาก การฟ้องคดีแต่ต้องการใช้เหตุที่มีการฟ้องคดีและกรรกร้องขอให้ศาลคุ้มครองประโยชน์นั้นมาทำให้การจัดตั้งกองทุน รวมของทริปเปิลทีไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ ซึ่งเป็นการใช้สิทธิทางศาลโดยไม่สุจริตทำให้อควิเมนต์ได้รับความ เสียหาย ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลจังหวัดนนทบุรี

33.9 ในปี 2558 และปี 2559 เจทีเอสและซีซีเอสได้ถูกพนักงานที่เจทีเอสและซีซีเอสเลิกจ้างฟ้องร้องให้ชดเชยค่าเสียหายเป็น จำนวนเงินประมาณ 18 ล้านบาท และ 2 ล้านบาท ตามลำดับ โดยค่าเสียหายที่ถูกเรียกร้องเฉพาะของเจทีเอสจำนวน สองคดีเป็นทุนทรัพย์จำนวนประมาณ 18 ล้านบาท ในคดีเกี่ยวกับการเลิกจ้างไม่เป็นธรรม เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2561 ศาลแรงงานกลางพิพากษาให้ซีซีเอสจ่ายค่าชดเชยตามกฎหมายและดอกเบี้ยเป็นจำนวนเงินรวมประมาณ 1 ล้านบาท ซึ่งซีซีเอสได้บันทึกสำรองค่าชดเชยจากคดีดังกล่าวตามคำตัดสินของศาลแรงงานกลางในปี 2560 และจ่าย ชำระแล้วในเดือนกุมภาพันธ์ 2561 ส่วนคดีของเจทีเอส ศาลแรงงานกลางพิพากษายกฟ้องทั้งสองคดี พนักงานซึ่งเป็น โจทก์ยื่นอุทธรณ์ ต่อมาในปี 2561 ศาลได้พิพากษายกฟ้อง คดีถือเป็นปีสิ้นสุด

33.10 ใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคม

บริษัทย่อย 7 แห่งได้รับใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมจากคณะกรรมการกิจการกระจายเสียง กิจการโทรทัศน์ และกิจการโทรคมนาคมแห่งชาติ (“กสทช.”) ดังต่อไปนี้

บริษัท	ประเภท ใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท อควิเมนต์ จำกัด	อินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	25 สิงหาคม 2557 - 24 สิงหาคม 2562
	อินเทอร์เน็ต แบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ ระหว่างประเทศและบริการ ชุมสายอินเทอร์เน็ต	8 กุมภาพันธ์ 2560 - 7 กุมภาพันธ์ 2565
	โทรคมนาคม แบบที่สอง	บริการสื่อสารผ่านดาวเทียมที่ ใช้จานสายอากาศขนาดเล็ก	30 พฤศจิกายน 2559 - 29 พฤศจิกายน 2564
บริษัท ทริปเปิลที บรอดแบนด์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคม แบบที่สาม	บริการโทรคมนาคม โทรศัพท์ พื้นฐานและระบบสื่อสาร ข้อมูล	23 กุมภาพันธ์ 2549 - 29 มกราคม 2575
บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ต แบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	28 กรกฎาคม 2557 - 27 กรกฎาคม 2562
	โทรคมนาคม แบบที่หนึ่ง	บริการบัตรโทรศัพท์ระหว่าง ประเทศ	25 มกราคม 2558 - 24 มกราคม 2563

บริษัท	ประเภทใบอนุญาต	บริการที่ได้รับอนุญาต	ระยะเวลา
บริษัท จัสเทล เน็ตเวิร์ค จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	6 พฤศจิกายน 2557 - 5 พฤศจิกายน 2562
	โทรคมนาคมแบบที่สอง	บริการวางจรเช่าส่วนบุคคลภายในประเทศ	30 พฤศจิกายน 2549 - 29 พฤศจิกายน 2564
	อินเทอร์เน็ตแบบที่สอง	บริการอินเทอร์เน็ตเกตเวย์ระหว่างประเทศ	30 มีนาคม 2557 - 29 มีนาคม 2562
	โทรคมนาคมแบบที่สาม	บริการวางจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	18 พฤศจิกายน 2552 - 17 พฤศจิกายน 2567
บริษัท ทริปเปิลที อินเทอร์เน็ต จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	20 มิถุนายน 2557 - 19 มิถุนายน 2562
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการขายต่อบริการวางจรเช่าส่วนบุคคลระหว่างประเทศ	14 มีนาคม 2559 - 13 มีนาคม 2564
	โครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ	บริการโครงข่ายกระจายเสียงหรือโทรทัศน์ที่ไม่ใช้คลื่นความถี่ระดับชาติ	28 มกราคม 2556 - 27 มกราคม 2571
บริษัท เอเซียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด	อินเทอร์เน็ตแบบที่หนึ่ง	บริการอินเทอร์เน็ต	23 พฤศจิกายน 2557 - 22 พฤศจิกายน 2562
	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโทรคมนาคมบัตรโทรศัพท์ระหว่างประเทศ	16 กุมภาพันธ์ 2558 - 15 กุมภาพันธ์ 2563
บริษัท จัสมิน เทเลคอม ซิสเต็มส์ จำกัด (มหาชน)	โทรคมนาคมแบบที่หนึ่ง	บริการโครงข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่	16 มิถุนายน 2559 - 15 มิถุนายน 2564

บริษัทย่อยดังกล่าวมีภาระผูกพันที่จะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดต่างๆ ที่ระบุไว้ในใบอนุญาตและต้องชำระค่าธรรมเนียมใบอนุญาตรายปี และค่าธรรมเนียมในการนำส่งเข้ากองทุนเพื่อจัดให้มีบริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึงและบริการเพื่อสังคมตามข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ประกาศโดย กสทช.

บริษัท เอเซียส รีเอนแนล เซอร์วิส จำกัด (“เออาร์เอส”) ซึ่งเป็นผู้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ผ่านดาวเทียม อยู่ในระหว่างการยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการโทรคมนาคมแบบที่สามจาก กสทช. ปัจจุบันเออาร์เอสยังไม่ได้รับใบอนุญาตดังกล่าว

34. เครื่องมือทางการเงิน

34.1 นโยบายการบริหารความเสี่ยง

เครื่องมือทางการเงินที่สำคัญของบริษัทฯ และบริษัทย่อยตามที่นิยามอยู่ในมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 107 การแสดงรายการและการเปิดเผยข้อมูลสำหรับเครื่องมือทางการเงิน ประกอบด้วย เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด เงินฝากธนาคารที่มีภาระค้ำประกัน ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืมเจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ หนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน เงินมัดจำรับจากลูกค้าและประมาณการหนี้สิน บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับเครื่องมือทางการเงินดังกล่าว และมีนโยบายการบริหารความเสี่ยงดังนี้

ความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อ

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงด้านการให้สินเชื่อที่เกี่ยวข้องกับลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืม ฝ่ายบริหารควบคุมความเสี่ยงนี้โดยการกำหนดให้มีนโยบายและวิธีการในการควบคุมสินเชื่อที่เหมาะสม ดังนั้นบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงไม่คาดว่าจะได้รับความเสียหายที่เป็นสาระสำคัญจากการให้สินเชื่อ นอกจากนี้ การให้สินเชื่อของบริษัทฯ และบริษัทย่อยไม่มีการกระจุกตัว เนื่องจากบริษัทฯ และบริษัทย่อยมีฐานของลูกหนี้การค้าที่หลากหลายและมีอยู่จำนวนมาก ราย จำนวนเงินสูงสุดที่บริษัทฯ และบริษัทย่อยอาจต้องสูญเสียจากการให้สินเชื่อคือมูลค่าตามบัญชีของลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่นและเงินให้กู้ยืมที่แสดงอยู่ในงบแสดงฐานะการเงิน

ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ย

บริษัทฯ และบริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงิน ลิขทรัพย์และหนี้สินทางการเงินส่วนใหญ่มีอัตราดอกเบี้ยที่ปรับขึ้นลงตามอัตราตลาด หรือมีอัตราดอกเบี้ยคงที่ซึ่งใกล้เคียงกับอัตราตลาดในปัจจุบัน ความเสี่ยงจากอัตราดอกเบี้ยของบริษัทฯ และบริษัทย่อยจึงอยู่ในระดับต่ำ รายละเอียดของเงินฝากสถาบันการเงิน เงินให้กู้ยืมและเงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินแสดงไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่เกี่ยวข้อง

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยน

บริษัทย่อยมีความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนที่สำคัญอันเกี่ยวข้องเนื่องจากการซื้ออุปกรณ์เป็นเงินตราต่างประเทศ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 และ 2560 บริษัทย่อยมียอดคงเหลือของสินทรัพย์และหนี้สินทางการเงินที่เป็นสกุลเงินตราต่างประเทศ ดังนี้

สกุลเงิน	งบการเงินรวม				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน			
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	7	3	257	186	32.4498	32.6809

สกุลเงิน	งบการเงินเฉพาะกิจการ				อัตราแลกเปลี่ยนเฉลี่ย	
	สินทรัพย์ทางการเงิน		หนี้สินทางการเงิน			
	2561	2560	2561	2560	2561	2560
	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(ล้านบาท)	(บาทต่อหน่วยเงินตราต่างประเทศ)	
เหรียญสหรัฐอเมริกา	-	-	120	5	32.4498	32.6809

34.2 มูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงิน

เนื่องจากเครื่องมือทางการเงินส่วนใหญ่ของบริษัทฯและบริษัทย่อยจัดอยู่ในประเภทระยะสั้น เงินกู้ยืม เจ้าหนี้ค่าอุปกรณ์ และหนี้สินตามสัญญาเช่าการเงินมีอัตราดอกเบี้ยใกล้เคียงกับอัตราดอกเบี้ยในตลาด บริษัทฯและบริษัทย่อยจึงประมาณมูลค่ายุติธรรมของเครื่องมือทางการเงินใกล้เคียงกับมูลค่าตามบัญชีที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงิน

35. การบริหารจัดการทุน

วัตถุประสงค์ในการบริหารจัดการทุนที่สำคัญของบริษัทฯและบริษัทย่อยคือการจัดให้มีซึ่งโครงสร้างทางการเงินที่เหมาะสมและการดำรงไว้ซึ่งความสามารถในการดำเนินธุรกิจอย่างต่อเนื่อง ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 กลุ่มบริษัทมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนเท่ากับ 1.88:1 (2560: 2.46:1) และเฉพาะของบริษัทฯ เท่ากับ 0.98:1 (2560: 1.05:1)

36. เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562 ที่ประชุมคณะกรรมการของบริษัทฯมีมติอนุมัติให้จ่ายเงินปันผลประจำปีให้แก่ผู้ถือหุ้นของบริษัทฯจากกำไรสะสม ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2561 ในอัตราหุ้นละ 0.28 บาท คิดเป็นจำนวนเงินประมาณ 2,279 ล้านบาท ทั้งนี้ มติดังกล่าวจะนำเสนอต่อที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นของบริษัทฯประจำปี 2562 เพื่อพิจารณาอนุมัติต่อไป

37. การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับอนุมัติให้ออกโดยคณะกรรมการบริษัทฯ เมื่อวันที่ 18 กุมภาพันธ์ 2562

ยกระดับโครงข่ายทั่วประเทศ

บริษัท จัสมิน อินเทอร์เน็ตเซ็นแนล จำกัด (มหาชน)

200 ชั้น 29-30 หมู่ 4 ถนนแจ้งวัฒนะ ตำบลปากเกร็ด อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

Tel (66) 0 2100 3000

Fax (66) 0 2100 3150-2

www.jasmine.com

